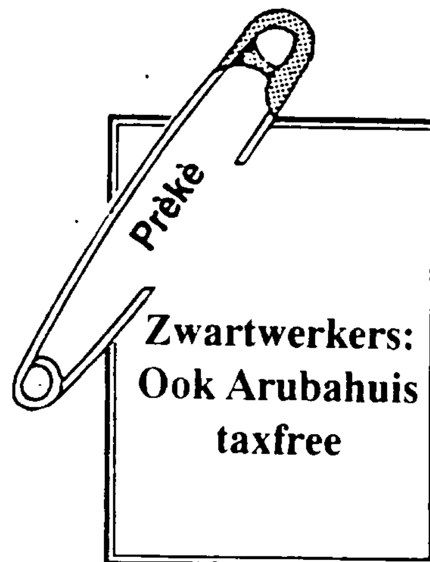

...dierendag...

111E JAARGANG — NO.: 229 DINSDAG 4 OKTOBER 1994

AMIGOE

Zwartwerkers: Ook Arubahuis taxfree

Verkiezingen in Brazilië nagenoeg rimpelloos

Cardoso president, tweede stemronde is niet nodig

RIO DE JANEIRO - De sociaal-democraat Fernando Henrique Cardoso is maandag gekozen tot 38e president van Brazilië. Dit meldt het commerciële televisiestation Globo op basis van opiniepeilingen. De 63-jarige Cardoso, die minister van Financiën geweest is en het jongste plan tot stabilisering van de Braziliaanse economie heeft opgesteld, krijgt volgens de prognose 46 procent van de stemmen. Dit komt volgens het bureau neer op vier a zes miljoen stemmen meer dan zijn rivalen. De officiële uitslagen worden pas later op de dag bekend.

De kandidaat van de (centrum-linkse) Braziliaanse sociaal-democratische partij ligt ruim 23 procent voor op Luiz Inacio Lula da Silva. De leider van de linkse Arbeiderspartij (PT), kandidaat namens een linkse alliantie, doet het het beste van de zeven rivalen van Cardoso.

Sinds begin augustus lag Cardoso ruim aan kop in de peilingen. Aan de vooravond van de verkiezingen gaven de prognoses hem 45 a 47 procent.

TWEEDE

De opvolger van president Itamar Franco treedt op 1 januari 1995 in functie. Franco volgde in december 1992 Fernando Collor de Mello op. Deze in 1989 gekozen ex-gouverneur van een kleine staat moest wegens corruptie aftreden.

Rond 95 miljoen Brazilianen gingen maandag naar de stembus. Behalve een nieuwe president kozen ze ook een nieuw nationaal parlement, regionale parlementen en gouverneurs voor de 27 deelstaten. Naar verwachting moet in enkele deelstaten, waaronder het dichtbevolkte Sao Paulo, een tweede ronde voor de gouverneursverkiezingen worden gehouden.

Cardoso zei bij het uitbrengen van zijn stem dat hij als nieuw staatshoofd een eind zal maken aan de corruptie. In de loop van maandagavond werd het duidelijk dat de 63-jarige sociaal-democraat direct in de eerste ronde gekozen is tot staatshoofd van Brazilië. Hij is pas de tweede politicus die in meer dan dertig jaar in vrijheid tot president gekozen is van het grootste land van Zuid-Amerika.

REORGANISATIE

Cardoso, die hoogleraar in de sociologie geweest is en 21 boeken op zijn naam heeft staan, verliet Sao Paulo met zijn familie nadat hij zijn stem had uitgebracht. Ambtenaren zeiden dat de verkiezingen van maandag rimpellozer zijn verlopen dan ze hadden verwacht. De stemming heeft bijna zonder incidenten plaatsgehad.

"Vandaag begint de reorganisatie van de Braziliaanse economie. Wij zullen een eind maken aan de perversiteit van macht en corruptie". Met het uitspreken van deze woorden deponeerde Fernando Henrique Cardoso maandag zijn stembiljet in de bus bij de verkiezingen voor het presidentschap van Brazilië.

Zijn hele campagne is gebaseerd geweest op de noodzaak van economische hervormingen, inclusief het nationaliseren van tientallen staatsbedrijven. Wat Cardose betreft was het een campagne die vooral informatief en leerzaam was. Meer dan stemmen wervend. Met deze directe verkiezing heeft hij zijn handen vrij om zich met een te gaan wijden aan de toekomst van zijn land. Van Cardoso wordt trouwens ook verwacht dat hij de grondwet gaat hervormen.

Cardoso stemt

■ *SAO PAOLO - Fernando Henrique Cardoso, in de volksmond voor het gemak aangeduid als FHC, werd de grote winnaar van de Braziliaanse verkiezingen. Die overwinning was voorspeld maar de omvang van de zege was toch verrassend. Cardoso bracht zijn stem uit in Sao Paolo. Hij liet toen al weten dat hij er zin in had om het presidentschap over te nemen.*

(AFP-satellietfoto)

Zware aardbeving in noorden Japan

TOKYO — Een zware aardbeving met de kracht van 7.9 op de schaal van Richter heeft dinsdag het meest noordelijke eiland van Japan, Hokkaido, getroffen. Het epicentrum lag in zee.

In de noordelijke stad Kushiro vonden korte tijd na de eerste schok enkele naschokken plaats. De autoriteiten waarschuwden voor het gevaar van vloedgolven.

Over mogelijke slachtoffers is nog niets bekend. Aangenomen wordt dat tegen de 30 procent van de huizen in de omtrek van de beving zijn verwoest. Volgens de metereologische dienst veroorzaakt een aardbeving van deze kracht ook enorme scheuren in de bodem.

Washington waardeert bestand in Noord Ierland

Verbod opgeheven voor contacten met Sinn Fein

WASHINGTON - De Verenigde Staten hebben maandag het verbod opgeheven op officiële contacten met Sinn Fein, de politieke vleugel van de IRA. Sinn Fein-leider Adams sprak van een "veelbelovende stap" die Groot-Brittannie zou moeten volgen.

Vice-president Gore deelde het nieuws via de telefoon mee aan Adams, die momenteel een twee weken durend bezoek brengt aan de VS. Dinsdag wordt de Sinn Feinleider op het ministerie van Buitenlandse zaken ontvangen. In een brief aan Adams zei de Amerikaanse nationale veiligheidsadviseur, Anthony Lake, dat de beleidswijziging een reactie is op het staakt-het-vuren dat de IRA op 31 augustus afkondigde. De Republikeinse beweging strijdt al 25 jaar tegen het Britse bestuur over Noord-Ierland.

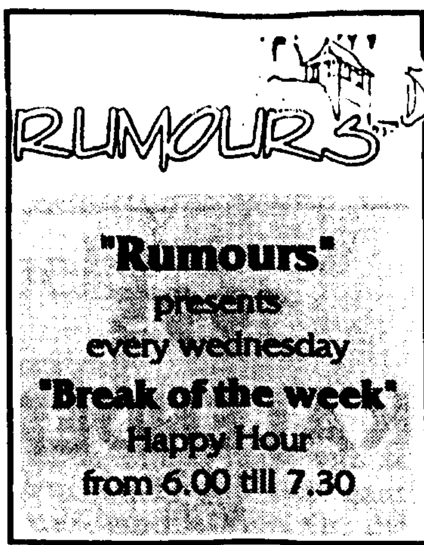
"Uw rol bij het tot stand brengen van het IRA-bestand was een moedige stap voorwaarts tot vrede, waarvan alle mensen in Noord-Ierland zullen profiteren", schreef Lake. Op het ministerie van Buitenlandse zaken zal naar verwachting met Adams worden gesproken over hoe zijn partij het vredesproces verder wil ondersteunen. Tevens komt de voorbereiding van de besprekingen met de Britse en Ierse regeringen over een definitieve vredesregeling aan de orde.

In Groot-Brittannie, dat voorzichtig heeft gereageerd op het IRA-bestand en het belang van Adams' rondreis bagatelliseerde, reageerde een woordvoerder van premier Major behoedzaam. "Wij zijn niet verbaasd en ook niet bezorgd", zei hij. "Wij volgen Adams' bezoek en luisteren naar wat hij zegt. Aan het slot maken wij de balans op en zullen een reactie geven". Deze benadering vormt een schrille tegenstelling tot de woede van Londen toen Adams in januari een visum kreeg voor een reis in Amerika.

Oud-president Collor de Mello niet naar stembus

BRASILIA - Fernando Collor de Mello, die bij de vorige verkiezingen in 1989 tot president van Brazilië was gekozen, heeft bij de verkiezingen van maandag zijn stem niet uitgebracht.

Dit heeft een van zijn intimi, de industrieel Luis Estevao, gezegd. Hoewel Collor de Mello, toen hij in december 1992 wegens corruptie werd afgezet, ook voor acht jaar zijn politieke rechten verloor, behield hij het stemrecht. Alleen zijn passieve kiesrecht is hem afgenomen. Zijn besluit niet te stemmen wordt door commentatoren uitgelegd als een vorm van protest tegen zijn afzetting, die hij altijd als een "politieke samenzwering" is blijven beschouwen.

Nationale lobby in Nederland

Wereldnatuurfonds wil eind aan illegale dierenhandel Antillen

= door Jeannette van Ditzhuijzen =

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — Er moet een einde komen aan de internationale en illegale handel in bedreigde dieren en planten. In een speciale tv-uitzending op 11 oktober roept het Wereld Natuur Fonds Nederland (WNF) de Nederlanders op om hun regering onder meer te vragen de handel via Aruba en de Nederlandse Antillen beter te bestrijden.

De handel bloeit als nooit tevoren, aldus het WNF. Dat is onder meer mogelijk door de gebrekkige wetgeving in Aruba en de Antillen, die geen van beide zijn toegetreden tot het Cites-verdrag, dat de handel in bedreigde dier- en plantesoorten regelt. De eilanden zijn een waar smokkelparadijs voor handelaren in illegaal verkregen dieren als papegaaien en brilkaaimannen, huiden van reuzenotter, ocelot en andere zeldzame katachtigen en van bij voorbeeld koralen.

De actie van het WNF is deze week van start gegaan. In alle brievenbussen komt een rode kaart en in een televisie-uitzending van RTL-4 wordt de bevolking opgeroepen om met het insturen van de kaart de Nederlandse regering te bewegen concrete maatregelen te treffen. Daarin krijgen niet alleen de Antillen ervan langs. Nederland, dat wel is toegetreden tot het Cites-verdrag, heeft evenmin schone handen, aldus de directeur van het Wereld Natuur Fonds. "Hoewel de wetgeving na jaren van achterstand is verbeterd, zijn opsporing en strafmaat in Nederland nog steeds ver onder de maat."

Een andere eis van de 'rode kaart' is dan ook een veel intensievere opsporing van criminele handelaren.

Juist de lage straffen en de geringe pakkans, maar ook de enorme sommen geld die met het doorvoeren te verdienen zijn, maken de handel voor criminelen aantrekkelijk. De illegale im- en export van bedreigde dieren en planten is wereldwijd goed voor een jaaromzet van zeven miljard gulden. Zij wordt na drugs en wapens dan ook een belangrijke en groeiende inkomstenbron van criminele organisaties. De Antillen vormen een onderdeel van bekende en grote handelsroutes, zo valt in een rapport van het Wereld Natuur Fonds van september 1993 te lezen.

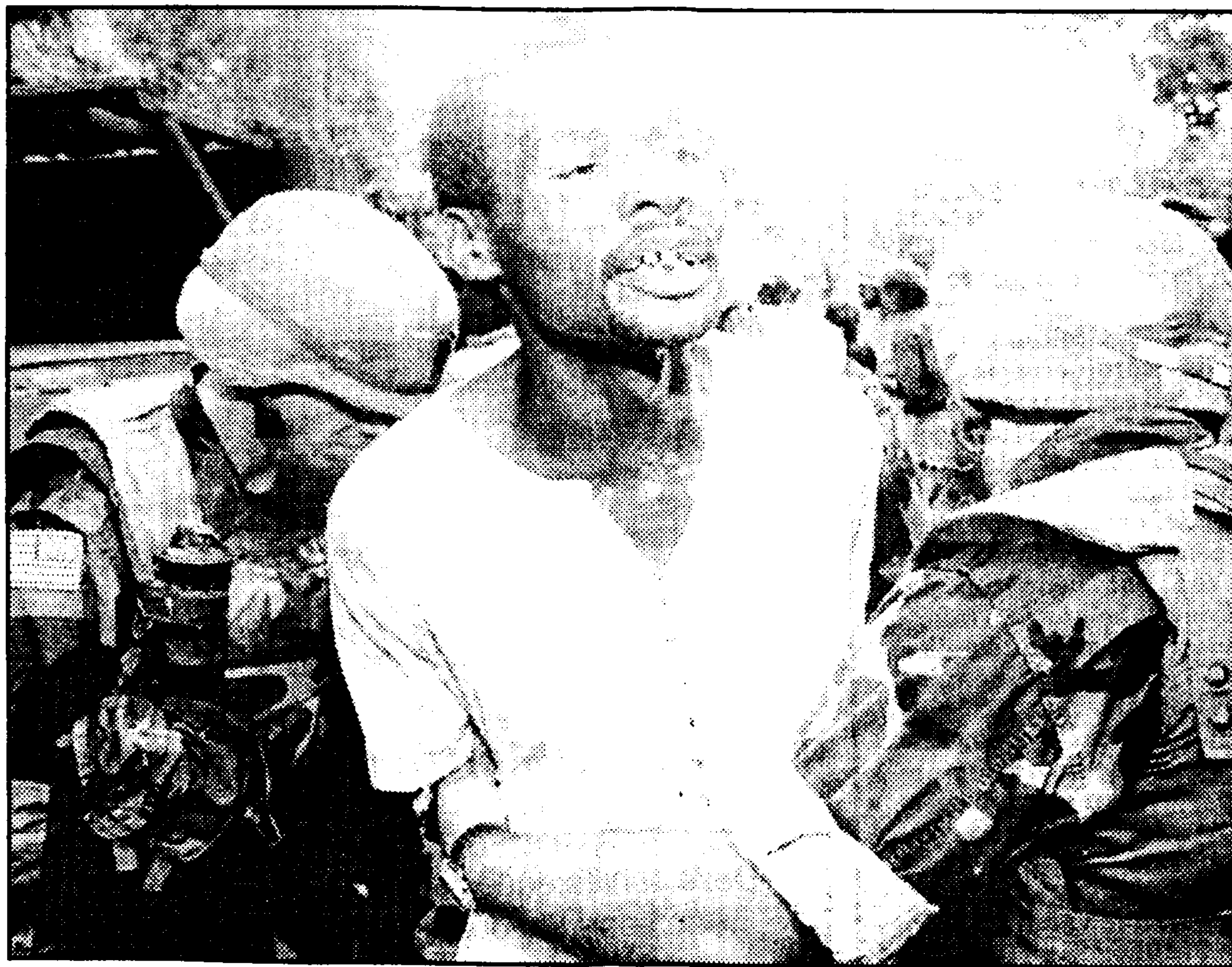
Het nationale wetsontwerp waarmee de Antillen partij worden van het Citesverdrag ligt al klaar. Het wachten is op goedkeuring door de Ministerraad en de Staten.

Het is voor het eerst dat het Wereld Natuur Fonds op deze massale wijze alle Nederlanders betrekt in een lobbycampagne. Maar de 'desastreuze situatie in de natuur' rechtvaardigt de actie, meent het WNF.

De campagne loopt tot en met 18 november. Zij valt samen met internationaal topberaad in Miami over de illegale handel in bedreigde dieren en planten. Van 7 tot 18 november vergaderen daar 125 aangesloten landen, waaronder Nederland in het kader van de *Convention on International Trade in Endangered Species of Flora and Fauna* (Citres).

De rode kaarten worden op 12 november aangeboden aan premier Kok tijdens de jaarlijkse WNF-dag in Utrecht.

Attaché in boeien geslagen in Haïti

■ *PORT-AU-PRINCE - Een Haïtiaanse man van wie men aanneemt dat hij tot de 'attachés' behoort wordt in de handboeien geslagen door Amerikaanse soldaten buiten het hoofdkwartier van de paramilitaire groep FRAPH. Deze attaché kwam er beter van af dan zijn collega die maandag voor de tv-camera's werd gelyncht. Een paar honderd mensen verzamelden zich bij het gebouw en juichtten de Amerikaanse soldaten toe. In het gebouw werd naar wapens gezocht.*

(AFP-satellietfoto)

Amerikanen laten tanden zien in Haïti

Hoofdkwartier attaché's bezet, veel arrestaties

PORT-AU-PRINCE-Amerikaanse soldaten zijn maandag het hoofdkwartier van een van de grootste para-militaire milities in Haïti binnengevallen. Zij arresteerden enkele tientallen mensen en namen wapens, documenten en verdovende middelen in beslag.

De 21.000 man tellende Amerikaanse legermacht in Haïti toonde voor het eerst duidelijk korte metten te willen maken met de bestrijding van gewapende groeperingen die zich met terreurdaden verzetten tegen de terugkeer van de democratisch gekozen president Jean-Bertrand Aristide. Gesteund door tanks, pantserwagens en helikopters namen Amerikaanse soldaten het hoofdkwartier van het Front voor de bevordering van de vooruitgang in Haïti (FRAPH) in het centrum van de Haïtiaanse hoofdstad in. Ze werden toegejuicht door honderden omstanders. De militairen ontwapenden toegesnelde Haïtiaanse politieagenten. Het FRAPH wordt gezien als een van de belangrijkste terreureenheden van het militaire regime. Eind vorige week vielen nog zeven doden toen leden van het FRAPH pro-Aristide demonstranten aanvielen. Zondag zijn volgens de Amerikanen de belangrijkste leiders van milities gearresteerd. Een militair adviseur en persoonlijke lijfwachten van generaal Raoul Cedras waren onder de aangehoudenen.

ONTMANTELEN

De Amerikaanse commandant in Haïti, generaal Hugh Shelton, noemde het tiental gearresteerde mannen "misdadigers" en beloofde een agressiever optreden van zijn troepen. De Amerikanen willen ook informatie verzamelen over de organisatiestructuur van de zogeheten "*attachees*", officieel een soort vrijwillige hulppolitie. De *attaches* hebben drie jaar lang terreur gezaaid onder Haïtianen die het militaire bewind niet welgezind zijn. De informatie "stelt ons in staat het *attache*-systeem verder te ontmantelen" aldus Shelton.

De VS verdenken de Haïtiaanse militairen en leiders van milities, die in september onder leiding van Cedras president Aristide verdreven, van wapenhandel en betrokkenheid bij de handel in verdovende middelen. Enkele aangehouden personen zullen aan de VS worden uitgeleverd.

AMERIKAAN GEWOND

In het zuiden van het land, in Les Cayes, werd zondagavond een Amerikaanse soldaat gewond door onbekende sluipschutters. Het incident gebeurde in het stadje Cayes, op 150 kilometer ten westen van de Haïtiaanse hoofdstad Port-au-Prince. Het was de eerste keer dat een Amerikaanse soldaat gewond raakte sinds Amerikaanse troepen vorige maand op Haïti landden om de democratie te herstellen.

Vorige week kwam een VS-soldaat om het leven, maar volgens officiële verklaringen pleegde hij zelfmoord.

De gewonde soldaat heeft nog kunnen terugschieten, maar het is onduidelijk of hij iemand geraakt heeft. Dat zei de opperbevelhebber van de VS-troepen in Haïti, generaal Henry Shelton.

GENEVE/MONROVIA - Honderden mensen zijn naar wordt gevreesd de afgelopen dagen om het leven gebracht in Gbarnga, 160 kilometer ten noordoosten van de Liberiaanse hoofdstad Monrovia.

Duizenden mensen, voornamelijk vrouwen en kinderen, hadden hun toevlucht gezocht in een hospitaalcomplex in de omstreden stad, zo deelden de Verenigde Naties (VN) maandag in Geneve mee.

Maatschappij failliet verklaard

ALM profiteert van wegvallen Aeropostal

CARACAS/WILLEMSTAD De civiele rechtbank heeft maandag in Caracas het faillissement uitgesproken over de Venezolaanse luchtvaartmaatschappij Aeropostal. Het wegvallen van Aeropostal heeft de ALM een nieuwe route opgeleverd.

De ALM heeft als gevolg van het wegvallen van Aeropostal namelijk wel een nieuwe vlucht toegevoegd aan het vliegschema. Tussen Sint Maarten en Caracas, die voorheen door Aeropostal werden uitgevoerd, vliegt nu de ALM twee keer per week, op donderdag en zondag. Deze vluchten worden uitgevoerd door een DC-9. Deze route is definitief.

De ALM is echter niet geïnteresseerd in het kopen van een vliegroute van Aeropostal, zo stelt voorlichtster Isa Henriquez. Aeropostal verzorgde buitenlandse vluchten tussen Caracas en Santo Domingo, een route die de ALM eveneens mag vliegen. In andere buitenlandse routes heeft de ALM geen belangstelling en vluchten in Venezuela mag de ALM, evenals andere buitenlandse maatschappijen, niet verzorgen.

De faillissementsaanvraag voor Aeropostal werd vorige week ingediend door president Rafael Caldera. Werknemers van het bedrijf hebben de rechter vergeefs verzocht om de faillissementsaanvraag ongeldig te verklaren.

De aandelen van Aeropostal (hangars, vliegroutes en vliegtuigen) zullen de komende vijf tot tien jaar verkocht worden, om de schulden aan werknemers en schuldeiser te kunnen aflossen. Bij de maatschappij werken 2400 mensen. Bij de Curaçaose vestiging werken zes mensen. Onbekend is nog of er een sociaal plan komt voor het massa-ontslag.

Project Mieke Hendrikse van start

■ WILLEMSTAD - *Dankzij de fantastische medewerking van de vrijwilligersgroep van de Stichting Ayudo Social Corsow en de hulp van diverse donateurs, werd dezer dagen het eerste onderdeel van het 'Mieke Hendrikse project' gerealiseerd. Het betreft de overdracht van 'Mieke's Kinder Caravan', een bus waarmee vanaf 1 oktober, kinderen uit behoeftige gezinnen naar diverse voor hen georganiseerde aktiviteiten kunnen worden vervoerd.*

Gedurende de komende maanden zullen de aktiviteiten gericht op de vrije-tijds besteding van de kinderen op gang komen.

Op de foto: het moment waarop het bestuur van de Stichting Ayudo Social Corsow de sleutels van de bus overhandigt aan het echtpaar Eikenaar belast met het kindertransport. V.l.n.r.: Tiny en Gerrit Eikenaar, penningmeester Yuchi Romero, voorzitter Riet Rozendal en vice-voorzitter Wil Goedmakers.

Liberia-Peters ontevreden

Politiek leiderschap bij PNP is nooit omschreven

WILLEMSTAD — PNP-partijleidster Maria Liberia-Peters wil meer duidelijkheid over de functie van het partijleiderschap. Toen zij nog deel uitmaakte van het bestuur, was het in de praktijk geen bezwaar dat er voor het politiek leiderschap nooit procedures en een structuur waren vastgelegd; als zij sprak was dat in de functie van partijvoorzitter. Maar nu zij geen deel meer uitmaakt van het (interim)-bestuur, doet het ontbreken van procedures zich voelen. Welke macht heeft degene die de partij moet aanvoeren eigenlijk? Formeel niets, zo blijkt.

Volgens onbevestigde berichten zouden tijdens een vergadering bij de partijleidster thuis, gisteravond, daarover harde woorden zijn gevallen. Enige tijd geleden liet Liberia-Peters al weten voor reorganisatie van de partij te zijn, maar niets te voelen voor de rol van poppenkastpop. Liberia-Peters krijgt hierbij steun uit onverwachte hoek: van de Pro Nashonal-groep onder leiding van Wilfred Lodowika.

"We praten niet over personen, maar over structuur. De situatie rond Liberia-Peters bevestigt onze visie dat er meer structuur in de partij moet komen", aldus Lodowika. "Wij vinden dat de politiek leider per definitie lid van het dagelijks bestuur moet zijn. De politiek leider moet, om naar de buitenwacht toe te kunnen functioneren, ook ondersteuning van een bureau krijgen. En in de uitvoering van het partijbeleid moet de politiek leider de vrijheid van handelen hebben - natuurlijk wel binnen de marges die door de partijvisie gedicteerd worden." De rest van het bestuur dient dan meer 'intern' gericht te werken, vindt Lodowika.

De Pro Nashonal-groep is nog steeds schriftelijk in contact met het interim-bestuur. "De laatste indicatie is dat er binnenkort diepere gesprekken met het bestuur kunnen plaatsvinden. Diepere gesprekken over een gemeenschappelijke visie op de reorganisatie. Hun laatste brief geeft de ruimte voor ons om aan tafel te gaan zitten."

Kandidaten opvolging Isebia

WILLEMSTAD — Eilandsraadslid Ricardo Isebia (PNP) stapt op. Hij zal volgens zijn zeggen nog tot ten laatste eind van het jaar zijn zetel in de raad bezetten. Mogelijke opvolgers zijn Ruben Page, Dennis Evertsz en Hendrik Abraham. Ook komt Alex Chatlein in aanmerking. Die moest onlangs zijn zetel in de raad vrijmaken voor Faroe Metry.

AMIGOE
FAXNUMMERS:
Advertentie:
674524
Redactie:
674744

Automatisering vaak als kostenpost gezien

Informatica Stimuleringsplan: bedrijfsleven wakkerschudden

WILLEMSTAD — Investeringen in informatietechnologie zijn noodzakelijk om de economische activiteiten op Curaçao, zoals het toerisme, de distributiesector en de financiële sector, op langere termijn te ondersteunen. Gezaghebber Stanley Betrian zei dit bij de lancering van het Curaçaos Informatica Stimuleringsplan (CISP). Het bedrijfsleven op Curaçao ziet er echter nog maar weinig in: uit een onderzoek van de UNA onder vijfhonderd bedrijven blijkt dat men zich nauwelijks bewust is van het belang van informatietechnologie.

Het CISP is een samenwerkingsverband tussen de Universiteit van de Nederlandse Antillen, Setel en het eilandgebied Curaçao. In het kader van het CISP zullen door het trainingscentrum van Setel diverse opleidingen aangeboden gaan worden aan het bedrijfsleven. Ook voor leken zullen cursussen beschikbaar zijn. Setel komt hiermee tegemoet aan de wens van het eilandgebied Curaçao om informatica en telematica op Curaçao meer ingang te doen vinden.

Ook zullen mogelijk projecten geëntameerd worden bij de luchthaven en de zeehaven. De UNA streeft naar de oprichting van een faciliteitencentrum voor informatietechnologie. Daartoe wordt momenteel een projectdossier opgesteld. Het KabNA draagt de financiering van het CISP.

Investeringen in de infrastructuur blijft een belangrijke prioriteit volgens gezaghebber Betrian. "Vergeleken met de landen in de regio is onze infrastructuur op het gebied van telematica weliswaar goed te noemen, maar er blijft sprake van een achterstand op het mondiale vlak." Volgens Betrian is het tekenend dat bij voorbeeld in Hong Kong 35 procent van de overheidsbestedingen aangewend wordt voor infrastructurele projecten. "In Nederland is dat twee procent, en zelfs dat halen we hier niet", aldus Betrian.

De kersverse gezaghebber hield een pleidooi voor de aanwending van ontwikkelingsgelden in projecten als het CISP. Niet alleen levert dat direct werkgelegenheid op, ook op langere termijn betekent dit een versterking van de economie. Het aantal sectoren waar de Curaçaose economie op draait, moet uitgebreid worden om de klappen op te vangen van sectoren die wegvallen. Betrian verwees naar de devaluatie van de bolivar en het einde van de off-shore overeenkomst met de Verenigde Staten. Curaçao als logistiek centrum is volgens Betrian een goede keuze. In de vrije zone richten overigens steeds meer bedrijven zich op de logistieke dienstverlening.

Om de activiteiten van het CISP te coördineren is deze maand een secretariaat ingesteld door het Bestuurscollege. Het secretariaat is evenwel nog niet bemand.

Uit de eerste resultaten van een UNA-onderzoek is gebleken dat bedrijven op Curaçao het belang van informatietechnologie nauwelijks inzien. Er is weinig kennis, en automatisering in het bedrijf wordt vaak gezien als kostenpost. De voordelen op langere termijn worden niet ingezien. Ook de interactie met andere sectoren (netwerkomgeving) is beperkt.

De projecten van het CISP zullen in 1996 of 1997 geëvalueerd worden. De UNA wil hiermee inzicht verkrijgen in de vraag of de informatietechnologie algemeen ingang heeft gevonden in de Curaçaose economie, zoals het CISP voorstaat.

OPINIE

door Ronnie Rens Sr.

HOEVEEL VREUGDE ZOU de mens ontberen als de dieren niet bestonden? Sommige, zoals honden en katten, zijn de natuurlijke vrienden van de mens. Het zijn metgezellen, die hun baas nooit in de steek laten en een onvoorwaardelijke, eeuwige trouw tonen. Zelfs de verscheurende dieren hebben hun functie in het geheel van het bestaan. Andere dieren dienen als voedsel voor de mens. Allemaal hebben hun nut, maar van onze huisdieren beleven we toch het meeste plezier.

Al twintig jaar lang heb ik een volière en het is een genot die wereld van vliegende en fladderende beestjes bezig te zien. Het is, als een mens de tijd neemt ze te bespieden en bestuderen, een geheel nieuwe wereld die open gaat. Nooit wist ik dat veel vogels monogaam zijn. Zodra ze volwassen zijn geworden, kiezen hun partner en die twee blijven verder hun hele leven bij elkaar. Voor het eerst merkte ik dat toen ik een paartje zebravinkjes aankocht, een klein prachtdier dat afkomstig is uit, ik dacht Nieuw-Zeeland.

Binnen een paar maanden had ik er twintig. De ouders paarden, de eitjes werden uitgebroed en als de kleintjes volwassen waren, moesten er snel weer eitjes komen. En zo ging dat proces alsmaar door. Om vooral de moeder niet teveel te verzwakken, moet op gegeven moment het broednestje worden afgebroken. Dat nestje hadden ze gemaakt op zulk kunstzinnige en ambachtelijke manier dat een mens dat niet zou hebben kunnen nadoen. Beide ouders zitten beurtelings op de eieren. Als die zijn uitgebroed, blijft de moeder in het nest zitten en verzorgt de vader zijn vrouw en kinderen. Ijverig en plichtsgetrouw haalt het mannetje de hele dag door voedsel op. Hij doet dat met kenns van zaken: hier een beetje zaad, daar wat kalk, elders enig krachtvoer. Af en aan, de hele dag door, elke dag opnieuw, vliegt hij van etensbakjes naar het nest en voedt moeder en kroost.

Een volière is een leefgemeenshcap die veel overeenkomt met die van de mensen. Er wordt gespeeld en geruzied, gevochten en geplaagd. Vogels kunnen ook ontzettend ondeugend zijn. Speeltuig (laddertjes, spiegeltjes en klauterspeelgoed) wordt soms opzettelijk kapot gemaakt, zelfs als ze daar dagen of weken voor nodig hebben. Uit een stille vorm van protest worden lege voederbakjes losgewrongen en omgekieperd zelfs als ze stevig zijn vastgemaakt.

Het instinct zegt de gezonde dieren dat zieke exemplaren dood moeten, omdat die hun kwaal op de hele schare kunnen overbrengen. Meestal is een mens er te laat bij en merk je pas als het zieke dier omringd en belaagd wordt, dat het op een soort unanieme en stilzwijgende manier de doodstraf kreeg opgelegd. De vorige week kon ik nog net voorkomen dat een gele parkiet dood werd gepikt. Het kopje was al behoorlijk toegetakeld, toen ik het beestje in de ziekenboeg stopte, een kleine kooi waarin de zieken onder meer via drinkwater medicijn krijgen toegediend.

Ik ging elk half uur kijken hoe het met het diertje ging. Het had zich van ellende en pijn op de bodem van de kooi genesteld. Ik wilde het oppakken en kijken hoe erg de verwondingen waren. Maar het beestje bleef zich op de bodem drukken en weigerde mee te geven. Ik liet het met rust. Een half uur later zat het in dezelfde zittende houding dood. Toen ik het lijkje optilde, merkte ik pas waar het om ging. Onder het buikje hield het met de pootjes een eitje vast. Zelfs in doodstrijd weigerde dit moedertje haar kostbaarste bezit op te geven. Het was een van de momenten waarop ik besefte, dat wij mensen veel van dierentrouw en ouderliefde kunnen leren.

WILLEMSTAD —Stuarts For Men is als winnaar uit de bus gekomen van de etalage-wedstrijd van het DMO. Voor de orginele etalage met Curaçao Liqueur mocht het bedrijf een prijs van duizend gulden in ontvangst nemen die beschikbaar was gesteld door het Van der Valk/Plaza Casino.

In totaal 37 winkels deden mee aan de etalage-wedstrijd.

Doel Stichting Overheidsaccountantsbureau:

Interne controle Antilliaanse eilanden

WILLEMSTAD — De Stichting Overheidsaccountantsbureau is een feit. De privatisering van de overheidsaccountantsdiensten heeft al met al zes jaar geduurd. Doel is een optimale interne financiële controle van Lands- en eilandsdiensten. Die was de laatste jaren ondermaats. Mede als gevolg van een ontoereikend aantal accountants. De Stichting heeft nog plaats voor vijftien (register-)accountants en zal mettertijd ook de controle van de andere Antilliaanse eilanden gaan verrichten.

De werknemers in dienst van de Lands- en eilandsaccountantsdienst kunnen in dienst treden van de Stichting en krijgen drie maanden bedenktijd volgens directeur Giovanni Martis. Een en ander is al in een vroeg stadium besproken met de ambtenarenvakbond ABVO.

Momenteel zijn dertig mensen werkzaam bij de Stichting die is ondergebracht in het Bestuurskantoor aan de Concordiastraat. Er worden accountants op de Antillen en in Nederland geworven om op sterkte te komen.

De interne controle van de Lands- en eilandsoverheidsdiensten en departementen is van eminent belang om greep te krijgen op de overheidsuitgaven. Minister Etienne Ys: "Het is een stap op weg naar meer transparantie van bestuur en meer democratie." De minister refereerde ook aan de Financiële Top die onlangs plaatsvond. Daarbij gaven Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba te kennen ook te willen samenwerken met de Stichting Overheidsaccountantsbureau. Nadere afspraken daarover moeten nog worden gemaakt.

Gezaghebber Stanley Betrian, mede-ondertekenaar van het contract, wees op het belang van kloppende begrotingen en jaarrekeningen. Een betere interne controle maakt het mogelijk de uitgaven terug te koppelen naar de begrote uitgaven, aldus de gezaghebber, die voorheen gedeputeerde van Financiën was.

De financiële discipline van de overheid laat veel te wensen te over. Bestuurslid Bakhuis: "Ambtenaren zijn niet gewend om financiële verantwoording af te leggen. Ze worden boos als je ze vraagt waar het geld is gebleven." Toch zal rekenschap afgelegd dienen te worden in het kader van het financieel orde op zaken stellen.

Het bestuur van de Stichting bestaat verder uit de heren Monte, Palm, Van Vliet, Nordemann en Palm.

De controle werd sinds 1962 uitgevoerd door de Landsaccountantsdienst. Deze heeft zich nooit behoorlijk van haar taak kunnen kwijten omdat de financiële administratie van de overheid chaotisch is.

In 1988 werd door de toenmalige minister van Financiën opdracht gegeven Lands- en eilandsaccountantsdiensten te clusteren. Dat gebeurde in januari 1990.

Diensthoofd Sociale Zaken wil niet weg

Horsford wederom ontslag aangezegd

WILLEMSTAD — Diensthoofd Sociale Zaken Monte Horsford gaat niet akkoord met zijn, inmiddels tweede, aangezegde ontslag. Horsford is per 15 oktober een nieuwe functie aangeboden, maar in een brief aan de gezaghebber heeft hij gevraagd de beslissing van het Bestuurscollege (BC) ongedaan te maken.

Het wordt zo langzamerhand een *never ending story*. Horsford is al eerder ontslag aangezegd waarna hij naar de rechter stapte. Die oordeelde dat het diensthoofd niet zo maar mocht worden weggebonjourd. Dat mocht alleen op voorwaarde van een advies van het Gemeenschappelijk Overleg Ambtenaren (GOA) en een passende nieuwe functie en dito bezoldigingsregeling. Inmiddels is het GOA-advies binnen. Dit advies is echter niet bindend.

Het BC heeft gemeend, daarbij het vonnis in aanmerking nemende, dat Horsford niet langer op zijn plaats is als diensthoofd Sociale Zaken. Het Bestuurscollege ziet haar mening ondersteund in een rapport van de evaluatiecommissie. Die adviseerde 'duidelijkheid over de positie van Horsford'. Daartoe staan twee wegen open, volgens de commissie. Of het hoofd van dienst wordt vervangen met inachtneming van de aanwijzingen van de rechter, of hij blijft aan. Horsford zou dan wel getraind dienen te worden in strategisch en veranderingsmanagement.

De evaluatiecommissie komt in haar rapport tot de conclusie dat de dienst qua organisatiestructuur op een geheel nieuwe leest geschoeid dient te worden.

De positie van Horsford wordt als 'zwevend' betiteld. "De commissie maakt zich ernstig zorgen over de effectiviteit van de leiding om onder de huidige omstandigheden wellicht pijnlijke besluiten te nemen in het kader van het veranderingsproces en/of dagelijkse leiding. Er kan een situatie onstaan waarbij de leidingevende speelbal kan worden van personeel of vermalen wordt tussen bestuur en personeel."

De commissie vindt het 'bovendien evident' dat Horsford niet het vertrouwen geniet van het Bestuurscollege en omgekeerd. En onder deze omstandigheden is een grondige reorganisatie ondoenlijk, concludeert zij.

Beter zou een extern interim-management worden aangesteld voor de periode van maximaal een half jaar, waarin de nieuwe dienst Sociale Zaken van de grond kan worden getild, aldus de commissie die bestaat uit Dennis Richardson, Ivan de Windt en Sixto de Windt.

Het lijkt erop dat het BC dit advies ter harte heeft genomen. Onduidelijk is nog of het College ook achter het idee staat om de hele dienst opnieuw te organiseren waarbij het personeel ontslagen en opnieuw aangenomen wordt, maar dan volgens zakelijke normen en voorwaarden.

Raadslid Anthony Godett heeft een spoedberaad aangevraagd van de commissie van overleg. Hij zegt zich in een brief aan de gezaghebber erg bezorgd te maken over de onrust als gevolg van het aangezegde ontslag van het diensthoofd. Dat zou de dienstverlening niet ten goede komen.

'Snel uitpraten'

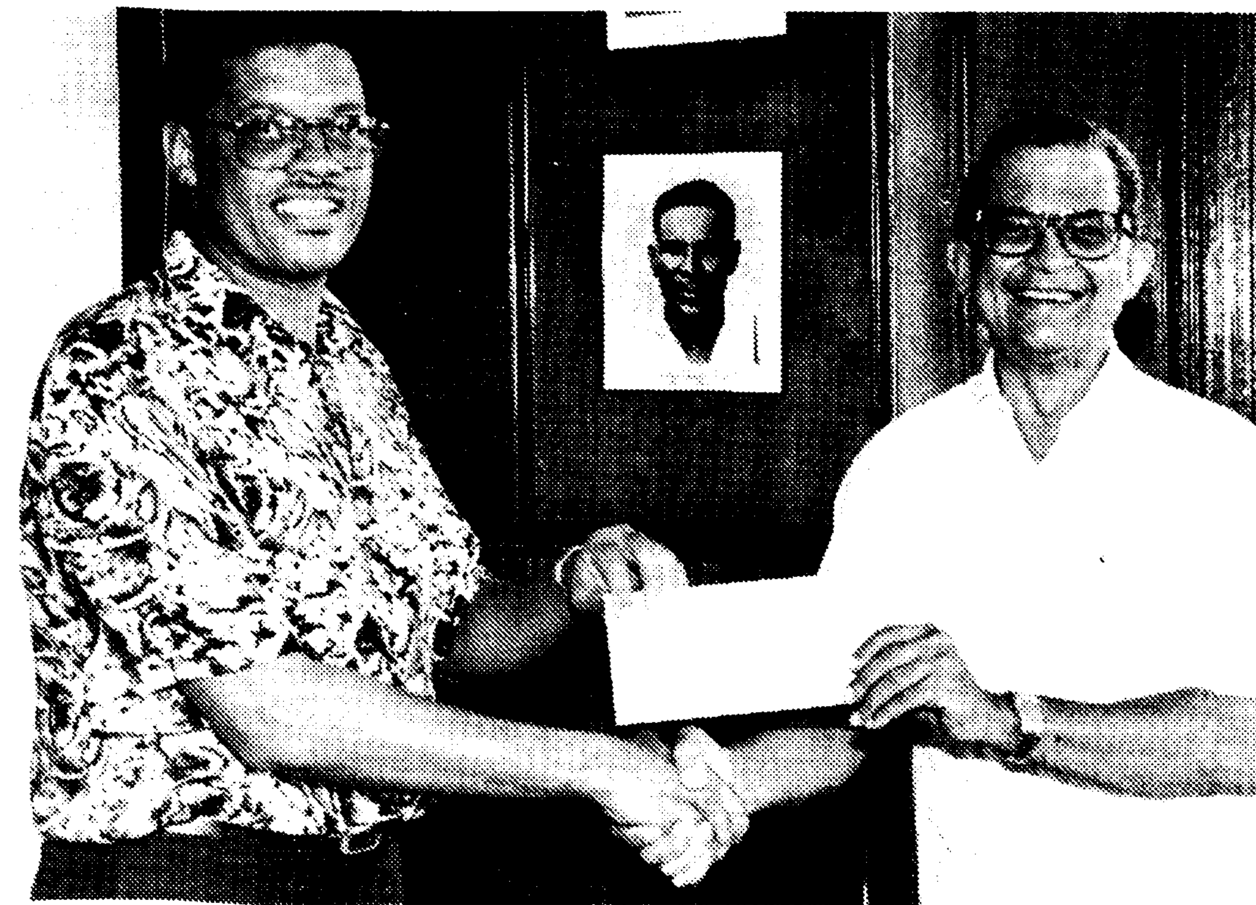
MAN bezorgd over effect ruzie PAR en eilandgebied

WILLEMSTAD — De MAN slaat de 'niet zo elegante en onvriendelijke' discussies tussen de PAR en de PNP met bezorgdheid gade. Daardoor ontstaat een klimaat waarin Nederland 'vruchtbare grond vindt zich met onze aangelegenheden te bemoeien'.

Dat schrijft MAN-leider Don Martina aan Statenvoorzitter Lucille George-Wout. Hij vraagt haar de premier te benaderen en er bij hem op aan te dringen dat de centrale regering en het Bestuurscollege met elkaar aan tafel gaan en tot een synchronisatie en coördinatie van het beleid komen. En dit dan het liefste nog voordat komende vrijdag de minister voor Antilliaanse/Arubaanse Zaken is gearriveerd. Het zal zowel de Antillen als Curaçao ten goed komen als de zaken zijn uitgepraat, denkt Martina.

Ook gezaghebber Betrian kreeg een brief (met dezelfde tekst), waarin de MAN er op aandringt dat het BC met de centrale regering aan tafel gaat zitten.

Duizend piek voor Seru Fortuna

■ *WILLEMSTAD — Ricardo Isebia (rechts) heeft ter gelegenheid van zijn 55ste verjaardag een cheque ter waarde van duizend gulden aangeboden aan het Collegio Dodo Palm te Seru Fortuna. Schoolhoofd Hayes Nicholls nam de donatie in ontvangst en zei het geld te zullen gaan gebruiken voor een muziekprojekt voor de leerlingen van zijn school. Het schoolhoofd staat bekend om zijn actieve inzet voor de buurt, die door sommigen als een 'ghetto' wordt bestempeld. Nicholls zelf windt er geen doekjes om. "Seru Fortuna is een wijk waar het bepaald niet ontbreekt aan criminaliteit en jeugdprostitutie." De buurt staat bekend om haar vuurgevaarlijke jongeren.*

Departement Vomil volgt verloop van pestepidemie

WILLEMSTAD — Het departement van Volksgezondheid en Milieuhygiëne is sinds vorige week bezig informatie te verzamelen over de pest-epidemie in India.

Departementsdirecteur Ben Whiteman verwacht vandaag een rapport te ontvangen dat gebaseerd is op de adviezen van de World Health Organization en de Pan-American Health Organization. Daarnaast worden inmiddels ambassades en instanties in Nederland direct benaderd voor informatie.

Het departement beschikt over een team dat nauwlettend epidemiologische ontwikkelingen in de gaten houdt. "We volgen het continu. En in dit geval eerder agressief dan afwachtend", aldus Whiteman, die in dit stadium nog niet in details kan treden over eventueel te nemen maatregelen die door de GGD en het departement kunnen worden genomen.

Reden tot paniek is er zeker niet, benadrukt de directeur Vomil, het in de gaten houden is slechts preventief. "Voor je het weet worden er verkeerde interpretaties gegeven, zoals enkele jaren geleden met de vermeende meningitis-epidemie, en het zogenaamd vergiftige fruit via de VS uit Chili."

Anderzijds moet rekening worden gehouden met de hedendaagse snelle communicatieverbindingen, die het heel moeilijk maken een epidemie bij landsgrenzen tot staan te brengen. Verschillende varianten van de pest hebben inmiddels ook Vietnam (aan de grens met Zuid-China) bereikt en zijn derhalve niet tot India beperkt gebleven. Alle goederen en passagiers op KLM-vluchten vanuit India worden voor het aan boord gaan gecontroleerd op de afwezigheid van de pestbacil. Nederlandse reders hebben hun schepen laten ontratten.

Bellen uit Venezuela wordt duurder

CARACAS De tarieven voor het buitenlands telefoonverkeer vanuit Venezuela zullen in de maanden oktober tot en met december van dit jaar met dertien procent stijgen. Dat is dit weekeinde bekend gemaakt door de telefoonmaatschappij Cantv.

Ook de tarieven voor commercieel telefoonverkeer zullen met dertien procent toenemen. Sinds de privatisering van Cantv, is het bedrijf elke drie maanden een tariefsverhoging aan het doorvoeren. De binnenlandse tarieven worden niet verhoogd, op verzoek van president Caldera, die de prijzen voor basisvoorzieningen heeft bevroren. Sinds juni bestaat in Venezuela een prijscontrole op produkten die in een basisbehoefte voorzien.

"PNP moet aansluiting zoeken bij Hueck"

Isebia waarschuwt voor absolute meerderheid PAR

WILLEMSTAD — De Partido Nashonal di Pueblo (PNP) zal aansluiting moeten zoeken bij de kleine partijen, desnoods met de Democraten of de MAN. Laat de PNP dat achterwege dan gaat de partij een grote uitglijder tegemoet bij de eilandelijke verkiezingen in april en zal de Partido Antia Restruktura (PAR) van Miguel Pourier een absolute meerderheid behalen van 12 of 13 zetels. Een *kumbre* van de PNP met het oog op de komende verkiezingen is een manier om de conflicten naar buiten te brengen en op te lossen.

Dit advies aan het adres van de groenen is afkomstig van Ricardo Isebia, een doorgewinterde PNP'er, die ooit via de fusie met de URA de groene partij binnenkwam. Isebia neemt op zijn 55e verjaardag afscheid van zijn actieve politieke loopbaan en wil zich gaan wijden aan het opzetten van een politiek documentatiecentrum en het becommentariëren van het politieke gebeuren in de media. De politicus en ex-gedeputeerde heeft al jarenlang een column in het middagblad *Nobo*.

Isebia grijpt zijn komend afscheid — als raadslid stapt hij waarschijnlijk pas eind van het jaar op — aan om zijn zorgen omtrent de politieke verwikkelingen binnen de PNP te ventileren. Na de verkiezingsnederlaag van afgelopen februari zwalkt de partij en wordt verscheurd door interne conflicten.

Hoewel Isebia begrip op kan brengen voor de Pro Nashonal-groep van Wilfred Lodovica schaart hij zichzelf achter de Union-beweging, die voor alles de eenheid binnen de partij wil bewaren. Maar er moet volgens de scheidende politicus 'wel gepraat worden met de mensen die een vergaande democratisering van de partij voorstaan'. "We moeten aan tafel om de impasse te doorbreken." Gelijktijdig staat het raadslid het benaderen van George Hueck voor. De SI-leider ruimde het veld binnen de PNP na een machtsconflict en richtte vervolgens zijn eigen partij op. Ook met Nelson Monte, eveneens een ex-nationalist, zou volgens Isebia gepraat moeten worden. "Zij horen bij ons en zijn erg populair", aldus de vertrekkende politicus. In feite stelt hij voor dat de Curaçaose politieke partijen een strategie ontwikkelen om te voorkomen dat de PAR een absolute meerderheid gaan behalen bij de komende verkiezingen. Twaalf of dertien zetels voor een partij moet voorkomen worden, zegt hij. "Daar hebben we slechte ervaringen mee. Kijk maar naar de Democraten die in 1967 een absolute meerderheid behaalden. Twee jaar later kregen we met mei '69 van doen."

Over het politiek leiderschap van de PNP is naar de mening van Isebia geen discussie mogelijk. Maria Liberia is de onbetwiste leider in zijn ogen. "Zij heeft de partij sinds 1979 non-stop in aanhang doen groeien. Alleen wijlen Efrain Jonckheer verslaat haar wat dit betreft." Maria Liberia blijft de meest populaire politica binnen de groene gelederen, weet hij. "En bovendien hebben we geen echte opvolger." Gevraagd naar zijn persoonlijke kieslijst voor de komende verkiezingen zegt hij dat Liberia de eerste plaats inneemt. Op de tweede plaats staat wat hem betreft Dito Mendes de Gouveia, die zich volgens hem uitermate scherp heeft ontwikkeld als politicus.

Binnen een maand rapport naar Corion

Commissie onderzoekt SVB/KPMG-contract

WILLEMSTAD — Een vijf man sterke commissie gaat in opdracht van minister Corion (Arbeid/Sociale Zaken) onderzoek doen naar de totstandkoming van het contract tussen de Sociale Verzekerings Bank (SVB) en accountantskantoor KPMG. Nog voor het eind van deze week wordt de commissie geïnstalleerd. Binnen een maand zal zij verslag uitbrengen.

Zo'n anderhalve week geleden deed SVB-directeur Vimie Servage de minister een vijftig pagina's tellend rapport toekomen over de achtergrond en noodzaak van het KPMG-contract. Het rapport beantwoordt veel vragen, 'maar niet allemaal', aldus Corion. Zo is nog steeds niet duidelijk waarom in het driejarige contract geen ijkpunten zijn opgenomen en waarom er aan andere accountantsbureaus geen offertes zijn gevraagd. Uit het rapport blijkt bovendien niet dat de Raad van Toezicht vooraf een kostenplaatje te zien heeft gekregen.

Het probleem met dit contract is, dat je nooit van te voren weet wat het gaat kosten, vindt Corion. Om die reden krijgt de commissie ook de opdracht te onderzoeken hoe de kosten kunnen worden verlaagd door bij de reorganisatie meer SVB-personeel in te zetten. Het contract zelf wordt daarmee niet aangetast. Wel moet de commissie nagaan of de procedure bij tot de totstandkoming van het contract volgens de juridisch juiste weg is verlopen.

Het is nog steeds onduidelijk hoeveel het KPMG-contract tot nu toe heeft gekost. Volgens informatie aan de minister in april bedroeg de rekening over de periode november '93 tot april '94 gemiddeld 800 duizend gulden per maand (4 miljoen totaal over vijf maanden). Volgens opgave van de SVB zou van november '93 tot en met juli '94 gemiddeld 650 duizend gulden zijn betaald (3,6 miljoen totaal over acht maanden).

De commissie, bestaande uit mr Elmer Joubert, dr Rupert Silberie (beiden van de UNA), financieel expert Damian Leo, mr Juny Sluis (Bureau Industriële Eigendommen) en ondernemer Bas Kooyman, moet tevens nagaan of de inspanningen van de KPMG de hoge kosten rechtvaardigen.

Geldloper Gomez Enterprises op klaarlichte dag overvallen

WILLEMSTAD — Curaçao werd gisteren weer opgeschrikt door een brute overval. Een geldloper van Gomez Enterprises werd in het centrum van Salinja overvallen. De daders maakten zich uit de voeten met een groot, nog onbekend, geldbedrag. De politie is naarstig op zoek naar de overvallers.

De geldloper van Gomez Enterprises had een grote zak bij zich, waarin vijf kleine zakjes met de dagopbrengst van alle filialen van het bedrijf. Terwijl hij om kwart over zes s' middags naar de bank liep werd hij aangesproken door twee mannen. Eén van hen trok een revolver uit zijn heuptas en rukte de tas uit de hand van de geldloper.

Vervolgens liepen de mannen hard weg, staken de Schottegatweg Oost over en stapten ter hoogte van het depot van Winkel Brothers in een Nissan pick-up. Opmerkelijk was dat de overval plaats vond terwijl er op dat ogenblik een grote drukte was op de wegen. De politie zette onmiddellijk een grote zoekactie in, maar die bleef zonder resultaat.

Hoe hoog het gestolen geldsbedrag precies is kon de politie vanmorgen niet zeggen. In de zak zat een grote hoeveelheid contant geld en cheques, die echter niet door de overvallers geïnd kunnen worden.

Ook Optica Hakim kreeg gisteren bezoek van het dievengilde. Twee mannen kwamen naar binnen en op het moment dat de verkoopsters even naar achteren ging, gristen zij twee dure brillen weg en maakten zich uit de voeten. Ook zij zijn nog voortvluchtig.

Atletiek

Alexandra de Snoo-Tromp voldoet aan verwachtingen

ORANJESTAD — Tijdens het tweede deel van de nationale atletiek-kampioenschappen van Aruba voldeed Alexandra de Snoo-Tromp bij de dames op de 5000 meter, die tegelijk met de heren veteranen van start gingen, ruimschoots aan de gestelde verwachtingen. Zij maakte een tijd van 20 minituen en 28 seconden. De op Bonaire woonachtige Arubaanse won met overmacht in haar klasse en hield ook alle mannen achter zich. Zelfs super-veteraan Rinus de Graaff, met een tijd van 20 min. en 29 sec., liet zich in de eindsprint door Alexandra verrassen. Het zilver bij de dames was voor Oda ten Thije in 24 min. en 44 sec. en het brons voor Anne Marie Melchers in 25 min. en 09 sec.

Het bestuur van de Arubaanse Atletiek Bond (AAB) heeft Alexandra de Snoo-Tromp bij het Comité Olimpico Arubano voorgedragen voor deelname aan de 10 kilometer hardlopen bij de Zuidamerikaanse Spelen welke in november in Valencia, Venezuela, plaatsvinden.

Bij de heren veteranen ging de tweede plaats naar Wilfred Bomba in 21 min. en 59 sec. en derde werd Richard van der Wal in 22 min. en 20 sec. Bij de 10.000 meter voor heren senioren ontbraken in de uitslag de namen van Alvin Ras en Richard Rodriguez. Ras was wel van start gegaan maar verliet na ruim 11 ronden (4500 meter) de baan wegens spierpijn. Rodriguez had zich afgemeld omdat hij zich grieperig voelde. Beide atleten zijn kandidaat voor deelname aan de Spelen in Valencia.

Dankzij het sterke lopen van de in goede vorm verkerende Gert van Vliet werd dit kampioenschap geen flop. Meteen na de start nam hij de leiding, aanvankelijk goed gevolgd door Luciën Dirksz en Alvin Ras, en bleef zelfs onder zijn ronde-schema. Gert finishte in 35 min. en 53 sec. gevolgd door Luciën Dirksz in 38 min. en 15 sec. en Rene ten Thije in 40 min. en 47 sec.

Tijdens de kampioenschappen werden twee nationale records gevestigd bij het poolstokhoogspringen. Bij de junioren behaalde Ericko Pieternella een hoogte van 3.00 meter en bij de senioren werd Bas van Winsen lijstaanvoerder met 3.70 meter. Rodney Meijer en Armando Wester sprongen beiden over 2.80 meter.

Palestijnen in Jeruzalem moeten kiezen bij stemmen

SCHIPHOL - Palestijnen in Jeruzalem die deelnemen aan de verkiezingen voor Palestijns zelfbestuur, verliezen daarmee hun recht een stem uit te brengen bij overige verkiezingen in de Israëlische hoofdstad. Dat is de stellige mening van de burgemeester van Jeruzalem, Ehud Olmert.

■ *ORANJESTAD — Twee delen van het kunstwerk* ***Playing with the Gods,*** *gemaakt door de kunstenaar Elvis Lopez. Het kunstwerk bestaat uit zeven delen van 2.25 x 1.85 meter elk. Het zal tentoongesteld worden als inzending van Aruba op het 22ste Internationale biënnale van Sao Paolo 1994.*

Tennisfinales van La Cabana

ORANJESTAD — Het dames- en herendubbel Compass Tournament van La Cabana Tennis, waaraan 56 spelers deelnamen, is achter de rug. De finales in de East, North, West en South-divisies werden gedurende twee dagen gespeeld, en de resultaten, met eerstgenoemden als de kampioenen, zijn:

Heren (East): Errol Baiz/Stefan Hendriks - Jack van der Waal/Richard Weggelaar 7-6(7-5), 7-6(7-3); (North): Eric Geluk/Ron van Dillen -Niels Boersma/Randolph Arends 7-6(7-5), 4-6, 6-1; (West): Pieter Barendsen/Chris Page - Carlos Geerman/Henny Rueckert 7-5,6-2; (South): John Peperkoorn/Fred van de Brink - Haye Kroodsma/Theo Albers 5-7, 6-2, 6-3.

Dames (East): Andra Tromp/Elsebeth Botman - Sietske Bouwman/Ellen Lomans 6-2, 6-2; (North): Jacqueline van Dillen/Lisette Hurkmans - Sylvia Brandts/Ine Roelofs 6-4, 7-6(7-5); (West): Rakel Berg/Mieke de Droog - Thera Jonk/Lidy Peperkoorn 6-2, 6-4.

Het eerstvolgend toernooi van La Cabana Tennis Club is een enkel-toernooi op 9, 10 en 11 december voor leden en niet-leden. Men kan tot en met 7 december inschrijven bij Strings & Things Too Tennis Pro Shop, bij La Cabana, of voor nadere informatie het nummer 79000 toestel 141 bellen.

Werken van Arubaan Lopez op Biennale van Sao Paolo

ORANJESTAD — Op 12 oktober aanstaande wordt te Sao Paolo, Brazilië, voor de 22e keer het Bienal International de Sao Paolo geopend. Dit is een tweejaarlijkse expositie van hedendaagse beeldende kunst waaraan Aruba, dankzij steun van de regering en Air Aruba, voor het eerst deelneemt met werken van Elvis Lopez.

De toelating van Aruba tot deelname aan dit befaamde biënnale was niet gemakkelijk. Dankzij de internationale contacten die door het Instituto di Cultura in de laatste jaren gelegd zijn, maar ook de ondersteuning door de Rijksdienst Beeldende Kunst in Den Haag, is het gelukt om Aruba tot het biënnale toe te laten.

In overleg met Pieter Tjabbes — museumdirecteur in Nederland — die belast is met de selectie en coördinatie van de Nederlandse inzending voor het biënnale van Sao Paolo en samen met Nelson Aguilar — hoofd curator van het biënnale — zijn de eventuele kandidaten van Aruba geëvalueerd. Uiteindelijk is beslist om Aruba te laten vertegenwoordigen door de kunstenaar Elvis Lopez.

De plaats die Aruba toegewezen kreeg om te exposeren in het paviljoen in het Ibirapuera Park te Sao Paolo is ongetwijfeld één van de beste. Deze plaats is precies bij de hoofdingang. De expositie duurt circa twee maanden en Aruba zal tonen niet onder te doen qua kwaliteit en niveau voor grote en bekende landen, die al jaren aan dit evenement deelnemen.

Elvis Lopez, die eerder dit jaar onder ander tot de selectie van 60 kunstenaars behoorde uit bijna 200 kunstenaars van het Havana-biënnale voor het Ludwig Forum museum te Aachen, heeft voor het 22e biënnale van Sao Paolo zeven kunstwerken gekozen van 2.25 meter hoogte bij 1.80 meter breedte elk. Samen vormen ze een geheel en is getiteld *Playing with the Gods*.

Deelname aan dergelijke evenementen is niet alleen voor de beelden kunst van groot belang, maar ook als promotie voor Aruba in het algemeen. Jammer dat er op Aruba zelf behalve van overheidswege en van Air Aruba, waarvan een bijzondere medewerking verkregen is, alweer ervaren wordt dat door de commercie en grote bedrijven geen financiële steun gegeven wordt ten behoeve van de manifestatie van de Arubaanse cultuur in het buitenland.

Amsterdamse Antillianen: liever niet bij Suriname

= door Viktor Hofkamp =

AMSTERDAM/WILLEMSTAD — Onder Antillianen en Arubanen in Amsterdam is onrust ontstaan over plannen om FORSA Amsterdam nauwer te laten samenwerken met de Surinaamse organisatie SSA en het Amsterdamse Centrum Buitenlanders ACB. Deze samenwerking wordt de steumorganisaties van bovenaf opgelegd. In 'Den Tapara', de nieuwsbrief van de stichting FORSA Amsterdam, wordt op de onrust over de samenwerkingsplannen gewezen.

"Naar ons is gebleken zijn er nogal wat mensen die zich minder gelukkig voelen met de gedachte dat FORSA Amsterdam mogelijk met de Surinaamse steunfunctie gaat samenwerken. Natuurlijk hebben wij alle begrip voor de bezwaren die tegen zo'n samenwerking bestaan. Het kost ons als relatief kleine minderheidsgroep toch al moeite genoeg een eigen herkenbare plek in de Nederlandse samenwerking te verwerven", aldus het bestuur van FORSA Amsterdam. Het onderstreept dat de samenwerking die van bovenaf wordt opgelegd niet ten koste mag gaan van de eigen identiteit en werkstijl. Forsa/A ziet niets in Surinaams-Antilliaanse activiteiten en projecten, aldus het bestuur.

In 'Den Tapara' wordt gewezen op de mislukking van het fusieproces op landelijk niveau. Het gevolg was dat het ministerie van VVC, inmiddels VVS, alles weer naar zich toe trok. Het ministerie wil de subsidies voor alle steunfuncties voor landelijke minderheden-organisaties met ingang van 1 april 1995 staken. Vervolgens moet een nieuwe organisatie in het leven worden geroepen, waartoe alle acht organisaties van minderheden in Nederland kunnen toetreden.

Volgens het bestuur van Forsa Amsterdam heeft ze zich in gesprekken met de subsidiegever op het standpunt gesteld dat een nauwere samenwerking zeker voordelen heeft (gedeelde kosten), maar dat de samenwerking de identiteit van de Antilliaans-Arubaanse organisatie niet mag aantasten.

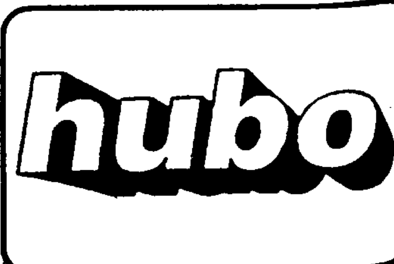
"Door het numerieke overwicht van de Surinamers ten opzichte van de Antillianen en Arubanen (in Amsterdam is de verhouding 6 tot 1) zou onze doelgroep ondergesneeuwd kunnen raken. Ook willen we onze eigen werkwijze behouden. Met de SSA hebben we hier overigens geen verschil in mening over", aldus het bestuur.

FORSA Amsterdam heeft sinds 15 september een nieuw bestuur. Voorzitter is mevrouw drs I. Richardson, secretaris mevrouw drs C. van Trikt. Penningmeester is R. Sammi. Als vertegenwoordiger van het personeel treedt mr Owen Venloo op. Bestuurslid algemeen is drs C. Erselina.

Drastische aanpak in Rusland van India-reizigers

MOSKOU - Passagiers aan boord van een Russisch vliegtuig dat uit India kwam, hebben dinsdag na de landing in de Oeral twaalf uur lang geweigerd het toestel te verlaten.

Ze protesteerden daarmee tegen de maatregelen van de Russische autoriteiten tegen de verspreiding van de longpest. De passagiers vreesden dat de goederen die ze uit India hadden meegenomen, zouden worden vernietigd. In tegenstelling tot de protesterende passagiers liet de bemanning van het vliegtuig zich direct na aankomst medisch controleren. De passagiers die in eerste instantie verkozen aan boord te blijven, beklaagden zich erover dat het toestel niet was verwarmd en dat er geen voedsel aan boord kwam. De Russische regering heeft besloten luchtreizigers uit India zes dagen in quarantaine te houden. Volgens het Russische persbureau TASS zouden goederen van passagiers die besmet zijn met longpest in elk geval worden vernietigd. De Russische luchtvaartmaatschappij Aeroflot staakte maandag alle vluchten op India.

'Leu fo'i kas' dicht bij huis

ORANJESTAD — Het november-programma van Leu fo'i Kas, van Robby Schouten, zal niet het leven en werken van Antillianen en Arubanen in Nederland laten zien, maar in plaats daarvan hoe Arubanen in de Nederlandse Antillen en Antillianen op Aruba wonen en werken. De opnames voor deze tropische-aflevering van Leu fo'i Kas zullen de komende weken in de Antillen en op Aruba plaatsvinden.

Het Leu fo'i Kas-programma van 10 oktober, om 20.30 uur op TeleAruba, gaat over een studentenfeest in Nijmegen, de nieuwe gevolmachtigde minister van Aruba Mito Croes, de Aruba Brassband en vraaggesprekken met diverse families. Leu fo'i Kas gaat binnenkort ook in Costa Rica een programma opnemen.

Robby Schouten werd vorige week het slachtoffer van een beroving in Den Haag, waarbij hij ook de adressen van mensen in Costa Rica kwijtraakte. Personen op Aruba die adressen hebben van studenten, vrienden en bekenden in Costa Rica, kunnen deze namen en adressen opgeven aan Jacky, bij Oranjestad Printing (tel. 22526).

Miguel Jansen praat over krachttraining

ORANJESTAD — Tijdens een nationaal symposium voor topcoaches van diverse Nederlandse sportbonden, dat onder auspiciën van het Olympisch Comité en de Nederlandse Sport Federatie op het sportcentrum Papendal bij Arnhem werd gehouden, was de Arubaanse atleet Miguel Janssen één van de vijf uitgenodigde sprekers/docenten.

Het symposium had als hoofdthema 'de krachttraining in relatie tot snelheid; duurvermogen en maximale kracht', met specifieke toepassingen voor verschillende takken van sport. Miguel Janssen behandelde het onderwerp: 'krachttraining voor snelheid'.

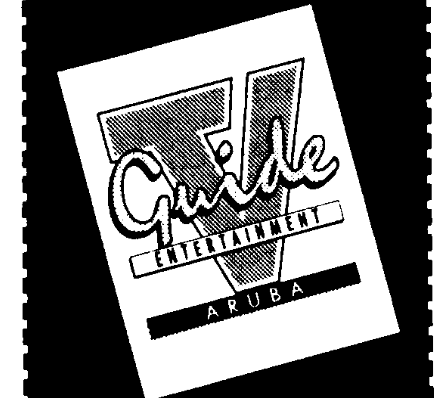
Zijn lezing had gedeeltelijk betrekking op de krachttraining welke hij zelf toepast als onderdeel van zijn sprinttraining. Miguel heeft vooral in het afgelopen seizoen een geweldige vooruitgang geboekt in snelheid met onder andere recordtijden op de 60 meter indoor in 6.69 seconden en de 200 meter in 20.59 seconden. Hij heeft een grote theoretische kennis van de bij de sprint een rol spelende fysiologische factoren alsmede kennis van de voedingsleer en technische oefeningen.

Een der facetten van zijn lezing was gewijd aan de verschillende soorten spiervezels waarmee een sportman geboren kan zijn. Net als de meeste donkergekleurde topsprinters heeft Miguel Janssen het geluk geboren te zijn met *Fast Twitch* (FT) spiervezels welke een snellere contractie toelaten, hetgeen bij voldoende krachtontwikkeling resulteert in een grotere snelheid. Bij blanke sprinters is dit een grote uitzondering en wellicht de reden dat tot op dit moment uitsluitend donkergekleurde atleten de 100 meter binnen 10 seconden hebben afgelegd.

Miguel Janssen wordt zelf bij zijn trainingsprogramma begeleid door de als sprintgoeroe bekend staande Nederlander Henk Kraaienhof, die onder andere sprintsters als Merlene Ottey uit Jamaica en Nellie Cooman naar de wereldtop heeft gevoerd.

Miguel Janssen zal zich begin volgend jaar weer op Aruba vestigen. Hij verwacht dat het warme klimaat van zijn geboorte-eiland zal bijdragen aan zijn pogingen om de absolute sprinttop te bereiken. Overigens zijn veel van 's werelds topsprinters uit het Caribisch gebied afkomstig. Zowel de bekende Canadees Ben Johnson als ook de huidige Britse wereldkampioen Linford Christie is op Jamaica geboren. In het verleden hebben zowel Trinidad als Jamaica regelmatig Olympische sprintkampioenen voortgebracht, onder andere MacDonald Bailey, Herbert McKenley en Hasely Crawford.

HONGKONG - De bekendste dissident van China, Wei Jingsheng, die niet in het openbaar was gezien sinds hij in april weer werd vastgezet, heeft gratie gekregen. Dit heeft een in Peking verschijnende krant dinsdag gemeld.

La Secretaria de la Corte en primera Instancia en Aruba, anuncia que: **JOHN FERNANDO ARRINDELL** residenciado en Aruba, constituyendo domicilio en la oficina del abogado, mr. M.M.M.C. Fingal-Ecury situada en Kamerlingh Onnestraat 23 te Oranjestad en Aruba ha presentado una solicitud en dicha Corte para obtener permiso para implantar una demanda de divorcio contra

NORIS DEL YANIRA DE JESUS SANTOS MOREL

sin domicilio o paradero en Aruba:

— **que la comparecencia de reconciliacion ha sido fijada el miercoles, 12 de Octubre 1994 a las 2 de la tarde en el edificio de la Corte, situada en J.G. Emanstraat no. 51 en Aruba.**

La Secretaria de la Corte,
sra. G. Maduro-Lopez.

ARUBA

AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE:
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOONS:
24333. Voor **spoedgevallen** na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. **Pageboy** 127-0379.

FAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

****

■ **ZOEKERTJES** verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

****

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad: dokter B.A.R. via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrum (115).
maandag t/m zaterdag van 18.00-07.00 uur:
San Nicolas: dokter E. Boderie via Centro Medico Dr. Rudi Engelbrecht (San Nicolas; tel.: 48833) of via Alarmcentrum (115).

****

BOTICA
(nachtdienst)
Pabao di Brug:
del Pueblo, Caya Betico Croes (Oranjestad). Tel. 21253.

****

VOOR BRANDGEVALLEN en ongelukken gelieve Alarmcentrale (**tel.: 115**) op te bellen.

****

CENTRO MEDICO CARABOBO
(Engelandstraat 7, tel.: 21777)
De wacht heeft dr. Lili G. Beke-Martinez, **tel.: 24696**.

****

STICHTING
WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU
Voor informatie in alle districten kan men van maandag t/m vrijdag tussen 11.00-12.00/15.30-16.30 uur bellen. Openingstijden zuigelingenbureaus (volgens afspraak): Oranjestad (tel.: 23168): donderdag van 08.00-12.00 uur; Savaneta (tel.: 47020): donderdag van 08.00-12.00 uur; Noord (tel.: 73425): dinsdag van 08.00-12.00 uur; San Nicolas (tel.: 45906): dinsdag van 08.00-12.00 uur; Santa Cruz (tel.: 58288): dinsdag van 08.00-11.00 uur en woensdag van 08.0-12.00 uur; Dakota (tel.: 29008): woensdag van 08.00-12.00 uur; Braziel (tel.: 48301): dinsdag van 08.00-12.00 uur; Paradera (tel.: 25543): maandag van 08.00-12.00 uur.

****

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. **Bel 37687**.

****

HOME NURSING BUREAU ARUBA
Tel.: 34321.

****

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de **kankerbestrijding op Aruba)**
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (juist achter de pastorie van Oranjestad).

****

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

****

AIDS-HOTLINE
Bel 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

****

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van

08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

****

FUNDACION RESPETA MI
(stichting tegen seksuele misbruik van minderjarigen)
Tel.: 24433.

****

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, **tel.: 27808/48124**.

****

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, **tel.: 21720**.
Voor **spoedgevallen** buiten kantooruren **tel.: 115**.

****

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Tivoliclub, Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie **tel.: 24953**.

****

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
geopend van maandag t/m zondag van 16.00-18.30 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Goletstraat 5-A, Oranjestad)
Aanvangstijden van de diensten: **woensdag en zaterdag** om 19.00 uur.

****

FUNDACION DIABETICO ARUBANO
(J. Irausquinplein z/n. Oranjestad)
Voor informatie: tel. 21215.

****

WOENSDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 of 25111).

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833 toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag van 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; dinsdag van 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168;; dinsdag van 08.00-10.00 uur in Club Caiquetio, Paradera 47-A, tel.: 24280; woensdag van 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39-C, tel.: 28288 en donderdag van 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota, tel.: 23822.

BIBLIOTECA NACIONAL (openingstijden): **Antilliaanse Sectie, Studiezaal, afdeling Krant- en Tijdschriften:** maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
Uitleningsafdeling: maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-11.55/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdag van 13.30-17.30 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS **(openingstijden):** maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur en donderdag van 13.30-20.00 uur.

Seminar over voorbereiding projecten

■ *ORANJESTAD — Minister van Economische Zaken/Toerisme Robertico Croes — midden op de foto naast KabNA-vertegenwoordiger Aruba Jaap Huizinga — opende in de aula van de Universiteit van Aruba een seminar over voorbereiding en evaluatie van projecten. Het seminar is voor overheidsdienaren die belast zijn met de voorbereiding en evaluatie van projecten en wordt geleid door Ernesto Fontaine, James Egan, Manuel Vanegas en Julio D'Arcy.*

'Omkoper U zijt gewaarschuwd'

Posterijen reageert bezorgd op fraude-artikelen Diario

ORANJESTAD — Directie Posterijen heeft de Centrale Accountantsdienst ingeschakeld in verband met een mogelijke fraudezaak te postkantoor San Nicolas. Het Papiamentstalig ochtendblad *Diario* had vrijdag jongstleden gemeld dat de directeur Posterijen verweten wordt nalatig te zijn geweest inzake het instellen van een onderzoek. De directie reageert hierop en ook op een ander onjuist bericht van dezelfde krant afgelopen zaterdag met een brief aan alle Arubaanse dagbladen.

De posterijen wachten momenteel de resultaten van het onderzoek door de Centrale Accountantsdienst af. In het schrijven aan de Arubaanse media legt directeur G. Peterson uit wat de gehanteerde procedure is in geval van een vermoedelijke fraudezaak. Nadat de onregelmatigheid is geconstateerd, wordt de Accountantsdienst ingeschakeld. Posterijen wacht vervolgens op de resultaten. En als uit het onderzoek blijkt dat er onregelmatigheden zijn gepleegd, wordt de Landsrecherche onmiddellijk ingeschakeld.

Peterson spreekt van 'verkeerde berichtgeving' van de *Diario* van vrijdag jongstleden. In een tweede brief van de directeur Posterijen van dezelfde datum geeft hij 'een reactie' op het artikel in *Diario* van zaterdag jongstleden over een poging tot omkopen van een besteller werkzaam bij de Posterijen.

Peterson schrijft: "De besteller heeft een bewonderingswaardige daad gedaan door aan zijn directeur de poging van een derde om hem om te kopen te melden." Hij verklaart voorts dat de persoon die geprobeerd heeft om de besteller om te kopen 'werkzaam in de privé-sector' is. "Het betreft hier dus géén postambtenaar!" stelt Peterson uitdrukkelijk. Tenslotte laat de directeur Posterijen het volgende weten: "Andere personen die overwegen een postmedewerker om te kopen, u zij gewaarschuwd!"

Nader onderzoek van doodsoorzaak

ORANJESTAD — In de zaak van de 30-jarige man Johnny Palm, die zaterdag dood werd aangetroffen in een ravijn te Jamanota, is nog geen officieel sectie-rapport opgesteld.

Officier van justitie mr. Hartjes verklaarde vandaag te hebben gehoord dat er bij de sectie die zondag verricht werd geen exacte doodsoorzaak kon worden vastgesteld. Er moet nader onderzoek worden gedaan in samenwerking het landslaboratorium.

Wat betreft de geruchten dat er sprake zou kunnen zijn van vergiftiging, was de officier niets bekend. Hij zei dat het laboratorium-onderzoek één en ander zal moeten uitwijzen. Het nader onderzoek zal volgens officier Hartjes nog wel enkele weken kunnen duren.

Het lijk van Johnny Palm is inmiddels aan de familie vrijgegeven en de begrafenis vindt donderdag 6 oktober plaats, vertrekkende om 16 uur vanuit de Weststraat 23 naar de katholieke kerk en begraafplaats aan de Caya Ernesto Petronia.

De beleggingsmaatschappij **Mijnbouwkundige Werken** behaalde in de eerste zes maanden van 1994 een winst van f 16,5 miljoen tegenover een winst van f 12 miljoen in dezelfde periode van 1993. Voor het gehele jaar wordt een verdere stijging van het resultaat verwacht. Mijnbouwkundige Werken werd enkele jaren geleden van de beurs gehaald. Het is een investeringsmaatschappij met belangen in de Franse supermarktketen Grands Magasins B en verschillende film- en televisiebedrijven.

Nederlandse fiscus grijpt in:

Arubahuis had jarenlang 'zwartwerkers' in dienst

ORANJESTAD — Het Arubahuis en als gevolg daarvan de Arubaanse regering ziet zich geconfronteerd met een nog onbekende, maar in ieder geval flinke schuld aan de Nederlandse fiscus. Sinds het jaar van de status aparte, 1986, toen Aruba een eigen kabinet van de gevolmachtigde minister in Den Haag kreeg, zijn er door het personeel geen belastingafdrachten gedaan. Evenmin heeft het Arubahuis premies ingehouden. In een brief van 1 juli 1990 — zo wordt nu pas bekend — schreef de Nederlandse inspecteur dat Arubahuis-medewerkers voortaan gewoon belasting moesten betalen.

Dat was voor de opeenvolgende ministers echter geen reden om een regeling met personeel en fiscus te treffen, waardoor het verschuldigde bedrag nu behoorlijk is opgelopen.

Het veroorzaakt de nodige onrust en onzekerheid onder het personeel, omdat de medewerkers zich persoonlijk geplaatst zien voor een enorme achterstand in belastingbetaling. Met terugwerkende kracht tot 1990 moeten zij of hun werkgever deze verplichtingen voldoen. De individuele ambtenaren worden nu aangeslagen, maar in feite had het Arubahuis zelf moeten inhouden. Dat wil voor dit moment zeggen dat deze uitgaven uit de Arubaanse begroting gefinancierd moeten worden.

De meerderheid van het personeel moet opnieuw worden ingeschaald, want tot nu toe gebeurde inschaling op basis van brutobedragen. Bruto was immers ook netto. Maar ook nieuwe inschaling is niet eenvoudig en brengt extra kosten met zich mee. "Het is heel goed mogelijk dat sommige mensen met het nieuwe netto-loon beneden het mimimuminkomen uitkomen", zegt Croes. "Dat moet dan gecorrigeerd worden."

"In feite had het Arubahuis al jarenlang zwartwerkers in dienst", zegt de nieuwe gevolmachtigde minister in Den Haag, Mito Croes, in gesprek met de *Amigoe*. "In het begin, 1986, werd een en ander nog door de Nederlandse fiscus gedoogd. Maar wij begrijpen ook wel dat zij op een bepaald moment zeggen: 'Ja, dit kan niet langer!'. Maar dat zeiden ze eerlijk gezegd al een paar jaar geleden, zo blijkt nu."

De Nederlandse fiscus stelde toen de volgende beschikking op: alle door het Land Aruba in Nederland aangetrokken krachten ten behoeve van het kabinet zijn met ingang van 1 juli 1990 belasting- en premieplichtig. Dat is ruim vier jaar geleden. Ondertussen is de schuld blijven oplopen. De nieuwe regering noemt het 'een verrassing', omdat zij niet eerder op de hoogte was van deze kwestie.

Croes kan nog geen concreet bedrag noemen van het geen de Arubaanse regering (en dus de gemeenschap) straks moet afdragen aan de Nederlandse inspecteur der belastingen. Zelfs een globale aanduiding kan de gevolmachtigde minister niet geven. "Het gaat om in totaal zeventien personen. Dus in elk geval een fors bedrag." De schuldpositie wordt nu per persoon nagetrokken. Minister Mito Croes is voornemens om de problemen bij het Arubahuis 'spoedig glad te strijken'. Hij zegt: "Het moet gebeuren, maar het houd ons werk natuurlijk wel op, want er moet zoveel tegelijk gebeuren."

Deze week bespreekt de ministerraad in aanwezigheid van de gevolmachtigde minister (die in de vergadering van ministers feitelijk geen stem heeft, maar wel kan adviseren) een 'Plan van Aanpak' met betrekking tot de Arubaanse vertegenwoordiging in Den Haag. Dit plan wordt vergezeld door een vernietigend accountantsrapport, waarin onder meer de genoemde belastingproblematiek staat beschreven.

Ook de algemeen administratieve en financiële situatie op het Arubahuis is zodanig slecht op orde, dat de accountants al diverse achtereenvolgende jaren weigerden een zogeheten 'goedkeurende verklaring' af te geven. Ook voor boekjaar 1994 zal de administratie waarschijnlijk geen goedkeuring krijgen.

Op aanraden van VB-Accoutants (die in Nederland gespecialiseerd zijn in overheidinstanties) die het Arubahuis doorlichten, wordt er binnenkort een projectamanager aangesteld. Het wordt zijn taak om binnen zes maanden schoon schip te maken. Een profielschets van de projectmanager ligt al op tafel, en de verwachting is dat de ministerraad nog deze week akkoord gaat met het plan van aanpak.

Herrera smokkelde 8000 kilo cocaïne

ORANJESTAD — Op 17 oktober doet de rechter uitspraak in de zaak van Luís Carlos Herrera. Of liever gezegd: rechters, want gisteren bogen drie rechters zich over het verzoek van de Verenigde Staten om deze van drugshandel verdachte Colombiaan uit te leveren. Waarnemend procureur-generaal Van Eck en advocaat Lejuez stonden tegenover de rechters Van der Griendt, Behrens en Vroom.

Het Openbaar Ministerie vindt dat het Amerikaanse verzoek tot uitlevering van de 42-jarige Herrera toelaatbaar moet worden geacht. Van Eck is namelijk van mening dat de door de VS overhandigde bewijzen voldoende zijn om de verdachte op het vliegtuig richting Noord-Amerika te zetten. Advocaat Lejuez herhaalde zijn pleidooi dat zijn cliënt Herrera volledig onschuldig is. De verdachte zelf verklaarde: "Als het allemaal waar is wat ze zeggen, dan zou ik een miljonair moeten zijn."

De Colombiaan wordt beschuldigd van in totaal 64 strafbare feiten. Alle hebben op een of andere wijze te maken met cocaïnetransporten in de jaren 1985 tot 1994, en met het witwassen van zwart geld. Herrera wordt ervan verdacht zo'n 8.000 kilo cocaïne en 15.000 kilo marihuana van Colombia naar de VS gesmokkeld te hebben. Dat alles gebeurde met vliegtuigjes van Avesca, een maatschappij waarvan Herrera toegeeft aandeelhouder te zijn.

Als de rechters op 17 oktober uitspraak doen, zullen de veiligheidsmaatregelen die de politie gisteren trof in verband met Herrera's voorkomen, herhaald worden. Met veel machtsvertoon werd de verdachte gisterochtend van het Korrektie Instituut Aruba ten oosten van het eiland geëscorteerd naar het Hof van Justitie te Oranjestad.

ATIA-voorzitter Schnog:

Prijsverlaging niet van de ene dag op de andere

ORANJESTAD — "Men kan niet verwachten dat de prijzen nu één-twee-drie zullen dalen", zegt ATIA-voorzitter Hans Schnog (Aruba Trade and Industry Association) in reactie op de vele ogen die gericht zijn op het bedrijfleven na het landsbesluit 'Intrekking Verhoging Invoerrechten'. Met name de vakbeweging eist een spoedige 'doorberekening' van de verlaging van de importheffingen, zodat ook de consument dit voordeel in zijn portomonnee kan voelen.

Volgens Schnog kan het echter nog een tijdje duren voordat de prijzen van produkten daadwerkelijk beginnen te dalen. Sommige winkeliers en handelaren hebben nog een oude voorraad (waarover wèl de verhoogde vijf procent invoerrechten betaald zijn) en zullen daarom niet snel kunnen reageren. Dat laatste geldt met name voor de detailhandel.

Prijzen van bij voorbeeld auto's en elektrische apparatuur zullen wel spoedig dalen, vermoedt de ATIA-voorzitter. Toch waarschuwt Schnog voor een al te optimistische kijk op prijsverlagingen: "Veel mensen denken dat nu de vijf-procent-maatregel is ingetrokken, de prijzen ook met vijf procent zullen dalen. Dat is echter een foute redenering. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen kostprijs en verkoopprijs; het is daarom correcter te spreken van een prijsverlaging van circa drie procent."

Schnog wijst erop dat bepaalde kosten voor levensonderhoud blijven stijgen, zoals de Centrale Bank en het Centraal Bureau voor de Statistiek regelmatig signaleren en onlangs nog deden. Prijzen voor import uit Japan en Europa bij voorbeeld stijgen met name als gevolg van de lage dollarkoers. Schnog zegt dat de premieverhoging van 3.5 procent ten behoeve van hogere pensioenuitkeringen al in een eerder stadium is besproken met de regering.

Meer wenst de ATIA-voorzitter daarover niet te zeggen, evenals het bestuur van de Kamer van Koophandel. Maar de premieverhoging, alsmede het optrekken van de mimimumlonen tot een nog ongedefinieerd 'bestaansmimimum', brengen zondermeer extra kosten voor het bedrijfsleven, en dus uiteindelijk voor de consument met zich mee.

Volgende week start van volleycompetitie

ORANJESTAD — Het bestuur van Aruba Basketball Bond (ABB) is voornemens op woensdag 12 oktober te beginnen met de nieuwe competitie in de A- en B-klasse. De clubs die zich nog niet ingeschreven hebben, hebben tot en met woensdag 5 oktober de kans om dit alsnog te doen. Men kan dit doen bij een van de ABB-bestuursleden of via fax nummer 22059.

De ABB houdt op iedere donderdag van 17.00 tot 18.00 uur een cursus voor scorers en iedere zaterdag van 14.30 tot 15.30 uur een cursus voor scheidsrechters in het Guillermo Trinidad-stadion.

In het komende weekeinde is de ABB gastheer van de Curaçaose basketballploeg Grasshopper die op 8 en 9 oktober vanaf 18.00 uur op de baan van Caribe Club wedstrijden zal spelen tegen Arubaanse ploegen.

Daders overval casino nog niet gearresteerd

ORANJESTAD — Tot vanmorgen was er nog geen spoor te bekennen van de vijf personen die maandagochtend een gewapende overval pleegden op het Grand Casino van Holiday Inn Aruba en er vandoor gingen met een aanzienlijke buit. Dit bedrag blijkt niet, zoals eerder gemeld, een half miljoen dollar te zijn maar minder, namelijk $375 duizend. Het onderzoek wordt voortgezet.

Gisteren had de minister van Justitie, Watty Vos, een lang gesprek met de politie over deze en andere zware zaken van de laatste tijd. Niet alleen de daders van de casino-overval maar ook George Jeremiah, de man die een paar weken geleden, een vuurwapen gebruikte bij een overval op het kantoor van het aannemersbedrijf Albo Aruba, te Santa Marta, is nog steeds voortvluchtig. Bij die overval liep de Albo-supervisor, die het loongeld voor het personeel bij zich had, zware verwondingen op uit het vuurwapen van Jeremiah.

Van de gemeenschap ontving de politie verschillende tips over de aanwezigheid van Jeremiah op bepaalde plekken. Maar iedere keer bleek hij bij aankomst van de politie reeds verdwenen te zijn.

'De erfenis'

Muzikale komedie voor kinderen

ORANJESTAD — Een toneelstuk om kinderen te leren voor zich zelf op te komen, te helpen hun angst te overwinnen en om ze te helpen op weg naar een betere toekomst. Dat is de inhoud van *E Herencia* (De Erfenis), een muzikale komedie voor kinderen met tekst en leiding van Carmen Herrera.

'De Erfenis' wordt opgevoerd op 7, 8 en 9 oktober in Cas di Cultura. Het stuk geeft kinderen de middelen om zich te weer te stellen tegen uitbuiting en biedt de ouders een handgreep voor de seksuele opvoeding door de kinderen op een begrijpelijke wijze van de nodige informatie te voorzien.

In het stuk verschijnt de welbekende indiaan Witte Veder op een wolk op aarde om aan twee kinderen te vertellen dat zij uitverkoren zijn om de kinderen van de hele wereld te leren hoe ze zichzelf moeten verdedigen en hoe ze het leven met moed en zelfvertrouwen tegemoet moeten treden. Eerst moeten de twee kinderen enkele uitdagingen overwinnen, dan pas zullen zij rijk worden. Dan zal een grote erfenis hun deel worden. In het stuk duikt ook de duivel Scerpinchi op, die gek is op bange kinderen en die helemaal niet ingenomen is met het plan van Witte Veder.

E Herencia wordt gesubsidieerd door UNOCA en wordt *live* begeleid door het jeugdorkest en -koor Young Musicians Together (YMT). Kaarten voor 'De erfenis' zijn verkrijgbaar op scholen en bij de boekhandels Van Dorp, De Wit en Mariska.

Onderzoek wegens aannemen geschenken

Landbouw-minister van Clinton stapt eind 94 op

WASHINGTON - De Amerikaanse minister van Landbouw Mike Espy, tegen wie een onderzoek loopt wegens het aannemen van giften, stapt op. Hij heeft maandag gezegd dat hij deze stap zet "om verdere bezoedeling van mijn goede naam te voorkomen."

Espy meent dat de kritiek op zijn persoon ten koste gaat van zijn concentratie op zijn werk. "Op 31 december stap ik op als minister", verklaarde hij op een persconferentie. "De president verdient het, dat zijn programma wordt uitgevoerd met zo weinig mogelijk vertraging." Espy is de eerste minister van de regering-Clinton die aftreedt omdat hij onder vuur ligt. "Ik ben zorgeloos omgesprongen met het regelen van een aantal persoonlijke bezigheden," zei hij in een verontschuldiging aan de president.

Zowel een openbare aanklager van de federale justitie als een commissie in het Witte Huis onderzoeken of Espy enige wet heeft overtreden door geschenken aan te nemen van mensen en organisaties waarmee zijn departement zaken deed. De bewindsman is een voormalig congreslid uit de staat Mississippi. Hij is een van de vier zwarte ministers in de regering-Clinton.

Israëlisch-Jordaanse akkoorden

WASHINGTON - Kroonprins Hassan van Jordanië (midden) aan het woord tijdens een persconferentie, terwijl president Bill Clinton van de Verenigde Staten (links) en minister Shimon Peres van Israël (rechts) die met Buitenlandse Zaken is belast, toeluisteren. Onder leiding van Clinton werden besprekingen gevoerd om beide landen dichter bij een echt vredesverdrag te brengen. Na afloop kon Clinton meedelen dat de prins en de minister een aantal samenwerkingsakkoorden hebben bereikt ten aanzien van de economie, het milieu en het toerisme.
(AFP-satellietfoto)

Blijft vier weken aan boord MIR-station

Duitse kosmonaut met Euromir 94 ruimte in

DEN HAAG - Euromir 94, de eerste vlucht van een Russisch ruimtevaartuig met een astronaut van het Europese ruimtevaartagentschap ESA aan boord, is maandagavond vlak voor middernacht begonnen vanaf de Kazachse lanceerbasis Baikonoer.

Aan boord is Ulf Merbold, een ervaren Duitse astronaut die al aan twee missies van een Amerikaans ruimteveer heeft deelgenomen. Merbold heeft gezelschap van de Russische kosmonauten Aleksandr Viktorinko en Jelena Kondakova. De 51 meter hoge Sojoez-raket was zondag al klaargemaakt voor de start. "Ik heb ervan genoten hier in Rusland te werken, want het is een unieke gelegenheid te zien hoe het hier met de bemande ruimtevaart toegaat", zei Merbold tegen de Westerse pers. "Dit is een andere wereld." De Russische kosmonauten landen bij terugkeer op aarde met een snelheid van 7,2 km per uur. Zij krijgen een overlevingstraining voor het geval zij niet meteen worden gevonden.

De Sojoez TM-20 moet zich volgens de plannen in de nacht van woensdag op donderdag aan het ruimtestation MIR vastmaken. Merbold zal een maand aan boord blijven en onder meer onderzoek doen naar de uitwerking van verblijf in de ruimte op het menselijk lichaam. Zijn missie wordt het langste verblijf in de ruimte tot nu toe van een Westeuropese astronaut. Hij moet op 3 november terugkeren.

Bereid tot samenwerking met nieuwe president

Charismatische 'Lula' verliest het van Real-planoloog Cardoso

BRASILIA - Lula da Silva werd dus wederom goede tweede bij de verkiezingen in Brazilie. De charismatische leider van de Braziliaanse Arbeiderspartij (PT), de Partido dos Trabalhadores, legde het vier jaar geleden af tegen Fernando Collor de Mello, die eind '92 na een omvangrijk corruptieschandaal moest aftreden. Maandag moest de 49-jarige Lula, de hoop van Braziliaans links, zijn meerdere erkennen in de socioloog Fernando Henrique Cardoso.

Beide politici zijn geliefd en gerespecteerd in hun vaderland. Lula misschien nog wel meer dan Cardoso. Als de Brazilianen met hun hart hadden moeten stemmen zou Lula een goede kans gemaakt hebben. Maar het succes van Cardoso's "Real-plan", dat ervoor heeft gezorgd dat de doorsnee-Braziliaan na jaren van een duizelingwekkend hoge inflatie zijn koopkracht gehandhaafd ziet, verwees Lula opnieuw naar het tweede plan.

Lula erkent nu ook de verdiensten van Cardoso. "Onafhankelijk van wie de verkiezingen wint, moeten we ons allemaal grote inspanningen getroosten opdat inflatie nooit naar dit land terugkeert", zei hij vrijdagavond ter afsluiting van zijn campagne. Lula's handicap is dat hij niet goed ligt bij de politieke en economische elite. De bankiers, industriëlen, de overwegend conservatieve pers en het leger zijn bang dat de PT-leider met geld gaat gooien als hij de macht krijgt. De nadruk die hij legt op sociale hervormingen heeft hem er bij de Braziliaanse zakenwereld niet populairder op gemaakt.

STRATEGISCHE FOUT

Lula, tot voor enkele maanden getipt als toekomstige president, maakte een strategische fout door senator Jose Paulo Bisol van de kleine Braziliaanse Socialistische partij (PSB) te lang te handhaven als kandidaat voor het vice-presidentschap. De man bleek door en door corrupt te zijn.

De afgelopen weken probeerde de oud-vakbondsman door massale straatdemonstraties verloren terrein terug te winnen en alsnog een tweede ronde te forceren. "Om dit land te leiden, heb je geen doctorstitel in de economie nodig, maar een graad in gevoeligheid. Beter een leek aan het bewind dan een socioloog", zei de voormalige machinebankwerker in Sao Paulo tegen een menigte van honderdduizend aanhangers.

Maar Lula wil wel samenwerken met Cardoso. De gedoodverfde nieuwe president reageerde positief op Lula's oproep tot "politieke gesprekken" tussen de PT en de sociaal-democraten van "FHC". "Als we onder de juiste omstandigheden beiden in de regering kunnen zitten, is dat des te beter".

Veiligheidsconferentie Midden Oosten bepleit

Vredesakkoord dichter bij Jordanië en Israël

WASHINGTON - Jordanie en Israël hebben maandag de wil uitgesproken "in de nabije toekomst te komen tot een volledig vredesverdrag". Dit zeggen de twee landen in een communique dat ze samen met president Bill Clinton van de Verenigde Staten hebben getekend. Het Witte Huis heeft het openbaar gemaakt.

De Jordaanse kroonprins Hassan Ibn Talal en de Israëlische minister van Buitenlandse zaken Shimon Peres stellen verder "een conferentie voor veiligheid en samenwerking in het Midden-Oosten" voor, naar het model van de Conferentie voor Veiligheid en samenwerking in Europa (CVSE). De twee landen nodigen de andere landen in de regio uit over dit idee na te denken.

De trilaterale (Amerikaans-Jordaans-Israëlische) economische commissie spreekt zich verder uit "voor het in werking stellen van een voortdurend mechanisme om investeringen in de particuliere sector te bevorderen en om de noodzakelijke strategieën op te stellen voor de regionale economische ontwikkeling". "De drie partijen vinden het van wezenlijk belang dat er een regionale organisatie komt voor de economische ontwikkeling en een mechanisme voor internationale financiering". Deze opvattingen komen nader aan de orde op de conferentie van Casablanca in Marokko, die 30 oktober begint.

Premier Rabin verwacht dat nog voor het eind van dit jaar een algeheel vredesverdrag met Jordanie kan worden ondertekend. Hij zei dat maandag "met voldoening, vreugde en zelfs trots" in de Knesset. In Washington zei president Clinton tijdens een persconferentie met de ministers van Buitenlandse zaken dat beide landen een aantal economische en handelsovereenkomsten hebben gesloten die de vrede dichterbij brengen.

Bij de opening van het nieuwe zittingsjaar van het parlement zei Rabin dat beide landen het nog niet eens zijn over de vaststelling van de grens, de verdeling van water en veiligheidskwesties. "De komende dagen onderhandelen onze vertegenwoordigers verder opdat opnieuw een vredesverdrag kan worden ondertekend voor de staat Israël", zei hij.

Clinton verklaarde ondertussen dat beide landen een basis hebben gelegd voor de ontwikkeling van de Jordaanvallei. Daaronder zijn projecten voor het milieu, water, energie en toerisme. Op 15 oktober wordt een nieuwe grensovergang geopend voor toeristen. Ook wordt met medewerking van de Amerikaanse regering aan de Rode Zee een "Vredes zee-park" aangelegd.

Ongeluk met brug Chinees pretpark: tientallen doden

PEKING - In een pretpark bij de Zuidchinese stad Kanton zijn zondag bijna veertig mensen om het leven gekomen toen de stalen kabels van een hangbrug braken.

De meer dan 160 bezoekers op de brug stortten in het Tianhu-meer. De officiële Chinese media hebben het ongeluk pas dinsdag bekendgemaakt. Het dagblad China Daily maakte melding van 33 doden en tien vermisten. De semi-officiële China News Service noemde minstens 38 doden. Ooggetuigen wezen een groep studenten als de schuldigen aan, omdat dezen de brug wild aan het slingeren hadden gebracht. Hierdoor zou een van de twee stalen kabels zijn gebroken, waarop de mensen zich vastklampten aan de andere. Onder het gewicht begaf ook deze het. De honderd meter lange brug gaf toegang tot een park in Conghua, 45 minuten gaans van Kanton.

SPORT AGENDA

SDK zwembad: open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; di.- en do.-morgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO (Rif) open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar „n gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWE dammen: do. van 15.00-18.00 uur les en training voor de jeugd vanaf 8-18 jaar. Schaakvereniging Janw,: za. van 09.00-12.00 uur les en training voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGIA (Tel. 612573) lessen: do. van 19.30-23.00 uur - Sentro di Bario Janw,. zaterdag van 09.00-12.00 uur - IPK-gebouw (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURACAO (Rust & Burgh) ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURACAO BULLETS SKATERS (Schaatsclub Curacao). elke zo. training in line skates en skeelers. Voor meer informatie tel.: 377289 (vragen naar Kees).

DINSDAG

SOFTBAL

(Curacaose Softball Bond) dames AA-klasse 19.30 uur Pichingolo vs Cardenales; 21.00 uur Rising Trotters vs Paradise - Little League Ballpark (Muizenberg).

SCHAKEN

(Nederlands-Antilliaanse Schaakbond) 19.30 uur achtste (en laatste) ronde - Landhuis Zeelandia.

Spoorloze honkballer Bernabela ten onrechte tien jaar geschorst

EINDHOVEN - De Nederlandse honkbalbond (KNBSB) heeft Clifford Bernabela van de eersteklasser AA Rangers uit Eindhoven ten onrechte tien jaar geschorst. De Antilliaan zou op 16 augustus tijdens de wedstrijd Meppers Eersel-AA Rangers scheidsrechter Bart Teunis hebben geslagen en bedreigd met een knuppel. Bernabela speelde echter niet mee.

Hij herstelde van de gevolgen van een auto-ongeluk. De ware dader Essy Manuela uit Eindhoven heeft inmiddels schuld bekend. De ten onrechte veroordeelde lijkt van de aardbodem verdwenen. Hij heeft althans niets meer van zich laten horen.

Wedstrijdsecretaris Silvia van den Heuvel van AA Rangers verwijt algemeen secretaris Daniel Polenco van zijn club laksheid. De honkbalbond had Polenco per brief ingelicht over Bernabela's schorsing. De secretaris reageerde echter niet alhoewel hij wist dat het om de verkeerde speler ging. "Er is zo veel fout gegaan tussen de bond en onze club. Ik ben met de bond bezig de zaken recht te trekken", reageert Polenco.

Manuela geeft toe fout te zijn geweest, maar ontkent de arbiter te hebben geslagen. "De scheidsrechter, lid van de Meppers, was erg partijdig. Op een gegeven moment keurde hij een punt van ons af en dat kwam hij nog eens nadrukkelijk bij de dug-out vertellen. Toen wilde ik hem te lijf gaan. Ik heb hem echter niet geslagen. Alleen geduwd. Ik treed hiermee naar buiten omdat ik niet wil dat een onschuldige wordt gestraft", zegt Manuela.

De strafcommissie van de KNBSB is uitgegaan van de rapportage van de scheidsrechter. Daarin wordt nummer 23, Manuela, als boosdoener genoemd. Manuela komt echter niet voor op de ledenlijst, wel Bernabela onder nummer 23. Leo van den Boomgaard, voorzitter van de strafcommissie, vindt het een 'heel vreemde zaak' dat Rangers niet heeft gereageerd. Het verbaast hem ook dat de ten onrechte bestrafte speler niets van zich heeft laten horen.

HIRSOHIMA -De Chinese Chen Xiaomin heeft gisteren bij de Aziatische Spelen in Hiroshima een nieuw wereldrecord gevestigd bij het gewichtheffen. Zij tilde een totaal van 220 kilo in de categorie tot 59 kilogram op het nummer 'clean and jerk'.

Maradona wordt hoofdtrainer

BUENOS AIRES - Diego Maradona wordt hoofdtrainer. Dat vertelde de vijftien maanden geschorste Argentijn maandag voor de radio. De voormalige international, die tijdens het WK in Amerika betrapt werd op het gebruik van efedrine, zei dat hij dinsdag als trainer begint. Hij doet dat bij Deportivo Mandiyu, een club uit de eerste liga in Corrientes. Dat ligt 1100 kilometer ten noorden van Buenos Aires.

Maradona beschikt niet over de vereiste diploma's, maar dat probleem is opgelost. Een vriend van hem, Carlos Fren, zal hem assisteren. De afgelopen maand assisteerde Maradona bij zijn vroegere club Boca Juniors Cesar Luis Menotti. De voorzitter van Deportivo Mandiyu, Jorge Cruz, bevestigde maandag dat Maradona zich dinsdag in Corrientes meldt. Maradona wordt gezien als de redder van de club, die na vijf wedstrijden op een degradatieplaats staat geklasseerd.

FORMULE I - Ford blijft motoren leveren aan de Formule I. Ondanks het feit dat een einde komt aan de samenwerking met Benetton.

Vier mutaties bij Noorse selectie voor duel met Nederland

OSLO - Bondscoach Olsen van Noorwegen heeft voor het EK-kwalificatieduel met Nederland, volgende week woensdag, vier wijzigingen in de selectie aangebracht. In vergelijking met de wedstrijd tegen Wit-Rusland, die Noorwegen won met 1-0, kunnen Mini Jakobsen en Alan Johnson door blessures niet in actie komen. Doelman Frode Olsen en Karl Petter Loykyn zijn gepasseerd. Het viertal is vervangen door Erik Thorstvedt, Sigurd Rushfeldt, Staale Solbakken en Gunnar Halle.

De meest opvallende nieuweling is Solbakken. Hij maakte eerder deel uit van de selectie, maar ging niet mee naar het WK in de VS. Wegens zijn goede prestaties in de afgelopen weken heeft Olsen de centrale middenvelder geselecteerd. Sorlott, de speler die in Oslo in de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Nederland (2-1) de tweede en beslissende treffer maakte, is niet opgenomen bij de beste zestien.

HIROSHIMA - Met deze fraaie beweging scoorde Kim Young uit Korea (witte broek) het nodige punt om zijn Japanse tegenstander Takumi Mori met 3-2 te verslaan bij het Grieks Romeins worstelen. De partij vond plaats tijdens de Aziatische Spelen in Japan.

China en Japan veelvraten tijdens Aziatische Spelen

HIROSHIMA - China en Japan domineerden de eerste dag van de Aziatische spelen in het Japanse Hiroshima. Beide landen verdeelden de veertien gouden medailles redelijk broederlijk. China ontving er acht en Japan zes.

Bij het zwemmen was China, zoals verwacht, bijna onverslaanbaar. Alleen de Japanner Hayashi wrong zich bij de mannen op de 100 meter vrij tussen het Chinese geweld. Hij finishte in 1.02,04 minuten, een Aziatisch record.

De Chineese zwemster Shan Ying was de eerste die een record brak. Op de WK zwemmen in Rome had ze nog teleurgesteld, maar in Hiroshima maakte ze dat in 54,40 seconden goed. Ze won in die tijd de 100 meter vrij. De zestienjarige studente is een van de aanstormende zwemtalenten die China heeft. Op de vorige maand gehouden WK zwemmen veroverde het land twaalf van de zestien gouden medailles.

Bij het niet-officiële nummer gewichtheffen voor vrouwen kwam niemand in de buurt van de Chinese krachtpatsters. Op acht van de negen onderdelen vestigden ze een wereldrecord. Het geheim: langdurige training. Zo verklaarde de 20-jarige Guan Hong dat ze al op haar 14de was begonnen met gewichtheffen.

Heerste China bij het zwemmen en gewichtheffen, Japan pakte alle vier medailles bij het karate.

Japans nationale held, voetballer 'Kazu' Miura, bracht het land in vervoering tijdens de keiharde openingswedstrijd tegen de Verenigde Arabische Emiraten. De spits van het Italiaanse Genoa benutte een strafschop en bracht daarmee de eindstand op 1-1.Het duel ontaardde na de treffer van Miura bijna in een veldslag. Diverse spelers van de V.A.E. trokken de ster van Japan aan zijn shirt. De scheidsrechter greep in en stuurde een Arabier van het veld.

Wijziging voor eredivisie-schema

ZEIST - De afgelaste wedstrijd voor de eredivisie Feyenoord - NEC is opnieuw vastgesteld op woensdag 9 november. Als gevolg hiervan is Dordrecht'90 - Heerenveen verplaatst naar zaterdag 12 november en wordt Sparta - NEC zondag 13 november gehouden.

De afgelaste wedstrijd NAC - Ajax staat nu voor zaterdag 17 december op het programma. Heerenveen - NAC is in verband hiermee vervroegd naar zaterdag 10 december.

Henrik Larsson in Zweedse selectie

STOCKHOLM - Henrik Larsson van Feyenoord is opgenomen in de Zweedse selectie die zich voorbereidt op het EK-kwalificatieduel met Zwitserland. De wedstrijd van volgende week woensdag heeft plaats in Bern. Bij de achttien namen die bondscoach Svensson maandag bekendmaakte ontbreken ex-PSV'er Ingesson en Ljung van Galatasaray. Zij zijn geblesseerd.

Vijfvoudige triatlon als super-zelfpijniging

VOORBURG - In zwembad 'De Wervel' in Rijswijk begint woensdag het extreemste sportevenement, dat dit jaar in Nederland en waarschijnlijk mondiaal plaats heeft. Tijdens de vijfvoudige triatlon 'de Dutch Five' dienen 25 atleten uit acht landen binnen een tijdslimiet van 106 uur negentien kilometer te zwemmen en in het Haagse Zuiderpark 900 kilometer te fietsen en 211 kilometer te hardlopen.

Gekkenwerk volgens velen. Maar volgens arts Frits Brouwers is het natuurlijk dat de mens wil testen waar de grens ligt. "Het is te begrijpen dat veel mensen zeggen dat het extreem is. Maar voor supergezonde atleten is het dat niet. Als ze maar voldoende energie tot zich nemen, blijft de motor wel draaien. De geestelijke toestand vormt de grootste bedreiging. Je moet jezelf kunnen pijnigen en kunnen afzien."

Onder de 25 atleten die woensdag starten, bevinden zich drie Nederlanders, veertien Duitsers, twee Denen, een Litouwer, twee Fransen, een Amerikaan, een Tsjech en een Braziliaan. Belangrijke kanshebber voor de overwinning is Martin Feijen. De Hagenaar schreef het evenement in 1991 op zijn naam.

VETERANENSPORT - Tijdens de Wereldspelen voor Veteranen in Brisbane viel maandag een tweede dode te betreuren. Een 62-jarige Australiër overleed tijdens een tennispartij.

Ballesteros golft winnend in Berlijnse German Masters

MOTZEN - Voor het eerst in zijn loopbaan heeft Severiano Ballesteros de German Masters op zijn naam gebracht. De Spaanse golfer versloeg in de play-off zijn landgenoot José Maria Olazabal en de Zuidafrikaan Ernie Els. Het drietal was met 270 slagen gelijk geëindigd.

Ballesteros boekte in Motzen, in de buurt van Berlijn, zijn zeventigste overwinning als professional. De 37-jarige Spanjaard inde ruim 280.000 gulden, de verslagen tegenstanders verdienden iets meer dan de helft.

WK-VOETBAL - De Zuidkoreaanse regering gaat pogingen doen Noord-Korea te bewegen zich gezamenlijk kandidaat te stellen voor de organisatie van de WK voetbal in 2002. Dat maakte de Zuidkoreaanse minister van Sportzaken bekend.

Zwitsers talent reeds miljonaire

Veertienjarige Martina Hingis maakt debuut in proftennis

ZURICH - Voor Martina Navratilova betekent het tennistoernooi van Zürich de eerste van drie afscheidspartties, voor Martina Hingis het debuut in het proftennis. Martina I wordt op 18 oktober 38 jaar, Martina II werd op 30 september 14 jaar.

Hingis start vandaag haar profcarrière in de WTA-tour met de wedstrijd tegen Patty Fendick, de nummer 41 van de wereld. Druk voelt ze niet voor haar debuut in haar vaderland Zwitserland. "Het is een wedstrijd als alle andere", zegt de wijsneus uit het idyllische dorpje Trubbach (2000 inwoners) aan de grens met Liechtenstein.

Als de teenager van 1 meter 68 niet staat te trappelen voor haar entree in het profgilde, dan doen haar sponsors dat wel. Ze staat al drie jaar onder contract bij IMG, het grootste managementbureau in de tenniswereld, heeft een racketcontract bij Yonex, een kleding- en schoenencontract bij Tacchini, die haar als opvolger van de naar Nike vertrokken Sampras binnenhaalde, en een mouwsponsor in Opel. Verbintenissen met bedragen van zes cijfers.

Hingis moet het ingeslapen vrouwentennis wakker schudden. Ze moet de nieuwe Evert, de nieuwe Navratilova, de nieuwe Graf worden. "Op 11 jaar had ze een groter slagenrepertoire dan Evert op 16", loofde haar IMG-manager Keretic zijn cliënte.

Hingis werd op 30 september 1980 geboren in Kosice, Tsjechië. Haar moeder, Melanie Hingis-Zogg, emigreerde na haar scheiding naar Zwitserland. Als toegewijd tennisspeelster en later tennistrainster vernoemde ze haar dochter naar Martina Navratilova, haar idool, tegen wie ze ooit zelf speelde. Met twee uur training per dag moet Martina II de ster van de nabije toekomst worden.

Bij de juniores behaalde ze indrukwekkende overwinningen. Ze was 12 toen ze het Grand Slam-toernooi van Parijs tot 18 jaar won, 13 toen ze Parijs en Wimbledon tot 18 jaar won. Ze was 10 jaar en 5 maanden op de dag dat ze indoor-wereldkampioene werd in de categorie tot 14-jarigen. Op de schoolrapporten evenaarde ze haar sportieve prestaties, ze was de beste leerlinge van de klas.

VRAGEN

Haar entree in het profcircuit heeft vragen opgeroepen. Tuk op een tweede geval Capriati is de WTA allerminst. De Amerikaanse werd enkele weken na haar veertiende jaar prof, verdiende miljoenen en raakte de weg kwijt. Ze verdronk de depressies en zocht haar heil in drugs. Aan de hand van die affaire en eerdere ervaringen met Andrea Jaeger en Tracy Austin trekt de WTA met ingang van 1 januari 1995 de leeftijd op van 14 naar 18 jaar. Hingis en andere kindersterretjes als Koernikova en Williams krijgen dispensatie. IMG dreigde een alternatieve tour op te zetten, als de WTA de rastalentjes de voet zou dwarszetten.

Martina Navratilova was op de geboortedag van Hingis 23. Ze had 22 Grand Slam-toernooien gespeeld en er twee, op Wimbledon, gewonnen. Van haar 168 toernooizeges had ze er tot die dag 46 behaald. Ze werd prof in 1975, 18 lentes jong. Tijdens de US Open werd ze gekozen tot voorzitter van de speelstersvakbond.

Ze is faliekant tegen de overstap van Hingis. "Dat meisje draagt nog beugels. Het is veel te vroeg voor haar. Ze heeft in de wereld van de volwassenen nog niets te zoeken. Laat ze genieten van haar jeugd."

Hingis heeft er geen boodschap aan. Ze gaat als Martina II op jacht naar de dollars, naar de 20 miljoen dollar die Martina I in haar 20-jarige loopbaan aan prijzengeld verdiende.

Atletiekcoach Ma zweert bij wonderdrankje

China's sportsucces zit in een flesje

HIROSHIMA - Ma's familieleger is niet langer uniek. China's geheime recept voor sportief succes uitgeperste schildpad met een vleugje kruidenmagie is afgelopen weekeinde in Hiroshima gelanceerd op de Japanse markt. Wie harder wil lopen, langer wil leven en beter wil presteren kan nu terecht bij de cocktail van de even befaamde als controversionele Chinese atletiektrainer Ma Junren. Ma is echt in zaken met zijn brouwsel.

Mondjesmaat verkocht hij in eigen land al wat flaconnetjes, nu mag ook de jaloerse goegemeente elders ter wereld profiteren van de wonderbaarlijke drank. *A raison* van zeven dollar de fles.

Het tonicum, genaamd 'Ma's Leger - Nummer 1', staalt misschien de musculatuur van de goedgelovige, het spekt ongetwijfeld het zitvlees van Ma Junren zelf. De Japanse importeur Masanori Takahasi verwacht dit jaar nog zo'n 30.000 flesjes af te zetten. "Want de Japanner houdt van drankjes die hem uithoudingsvermogen geven." De leus die het wonderdrankje moet aanprijzen sluit aan bij die gezondheidsdrang: "Goedkoper dan een dubbele whisky en twee keer zo goed voor u."

Ma Junren heeft ook baat bij zijn mengsel, dat volgens het etiket Koreaanse gingseng bevat gecombineerd met een scheut pittig schildpadbloed, honing en een 'geheim' kruidenextract. Zo te zien heeft het Elixer no. 1 niet zijn spieren gesterkt, het heeft hem wel een stalen gezicht bezorgd. "Een coach die niets begrijpt van commercie is geen goede coach. Wij atleten kunnen niet bestaan in een luchtledig. We moeten leven: eten, drinken en kleren kopen. En alles kost geld", zei Ma, die overigens stekeblind lijkt voor de marktwaarde van zijn legertje bij buitenlandse wedstrijden.

De flamboyante coach beweert steevast dat hij zijn loopsters, onder wie de wereldrecordhoudsters Wang Junxia en Qu Yungxia, uitsluitend prepareert met zijn wondermix en zijn, ook al in Japan verkrijgbare, zorgvuldig gekweekte kippetjes. Het wil niet zeggen dat de internationale atletiekfederatie hem op zijn eerlijke gezicht gelooft. De Internationale Amateur Atletiek Federatie (IAAF) stuurde daarom vorige week een vliegende equipe naar China om vijf atletes aan een dopingcontrole te onderwerpen.

Tijdens de opening van de Aziatische Spelen beperkte hij zich tot het kleineren van de concurrentie. Tegenstand? Welke tegenstand? Ma's oogappels zijn niet bij te houden, hoewel 1994 een tussenjaar is. "Ik hoef het deelnemersveld niet te zien om te weten dat Wang Junxia de 10.000 meter gaat winnen", aldus Ma.

Al te opzienbarende tijden zijn evenwel niet te verwachten. "Zeker gestopt met slikken?", zong het koor critici retorisch en vals. Ma Junren was danig in zijn wiek geschoten. "Die opmerking is immoreel en onwetenschappelijk. Er is geen spoor van bewijs. Het is slechts bedoeld als aanval op China en op Ma's familieleger."

De succescoach vertelde dat hij zijn atletes die fysiek en mentaal naar een top in 1993 hebben toegewerkt, momenteel aan het 'herbouwen' is. Volgens de almanak van Ma komt een volgende piek van Wang en Qu c.s. pas bij de Olympische Spelen van Atlanta. "De afgelopen twee jaren zijn slopend geweest voor de groep. Daarom staan 1994 en 1995 in het teken van aanpassen en onderhouden. We hebben die twee jaar nodig ter voorbereiding op een nieuw hoogtepunt."

■ *WILLEMSTAD — Mike Richards is aangesteld als de nieuwe headcoach van de zwemvereniging Sithoc. De Engelsman, op de foto samen met de topzwemmers van Sithoc, is één van de beste zwemcoaches van Groot-Brittannië en heeft een indrukwekkende staat van dienst.*

Richards nieuwe coach zwemvereniging Sithoc

WILLEMSTAD — Michel Anthony Richards is aangetrokken als de nieuwe headcoach van de zwemvereniging Sithoc. Mike, zoals hij genoemd wordt, werd geboren in Engeland op 18 september 1964, en ondanks zijn jeugdige leeftijd heeft hij een indrukwekkende staat van dienst en heeft hij een toppositie onder de Britse coaches weten te veroveren.

Mike Richards is sinds 1983 werkzaam als coach, waarvan negen jaar fulltime. Hij is in het bezit van het hoogste niveau ASA-diploma, namelijk dat van Senior Coach. Richards studeerde van 1987 tot en met 1993 aan de Sheffield University waar hij zijn BA, Recreation Managament, behaalde. Als onderdeel van de studie was hij ruim één jaar werkzaam als assistent-coach van Mark Shubert op het Mission Bay Aquatic Center in Florida teneinde de internationale coachingtechnieken te bestuderen.

Na zijn terugkeer in Engeland werkte hij als Junior National Coach bij de City of Sheffield samen met de National Senior Coach van Groot-Brittannië, Fred Furniss. Daar had hij enkele Olympische zwemmers onder zijn hoede zoals Karen Miller, Jenko Jenkovitch en Neil Sherringher.

Daarna werkte Richards enige tijd als National Development Coach voor Schotland en vervolgens accepteerde hij de positie van headcoach voor de County of Derbyshire, waar hij de 96 beste zwemmers van de 24 clubs van Derbyshire en de 24 beste zwemmers van de County of Durham onder zich had.

Zijn meest bekende zwemmer in Schotland was Ian Wilson, die de vierde plaats behaalde op de 1500 meter vrije slag tijdens de wereldkampioenschappen in Perth en de vijfde plaats bij de Olympische Spelen in Barcelona. Richards werd onlangs gekozen in het team van coaches van het Engelse National Development Team en de positie blijft voor hem gereserveerd tot zijn terugkeer in Engeland.

Richards heeft de positie in Curaçao geaccepteerd, omdat hij kennis wil maken met het zwemmen in het Caribisch gebied en Midden- en Zuid-Amerika. Verder ziet hij voor een aantal van de Curaçaose zwemmers goede mogelijkheden zich tot internationaal niveau te ontwikkelen.

Open schaaktoernooi in Buurtcentrum Janwé

WILLEMSTAD—Schaakvereniging Curaçao viert dit jaar haar zestigjarig bestaan met een groot aantal activiteiten. Tot op heden zijn een snelschaaktoernooi, een Otrabanda-Punda toernooi op de Handelskade, een surprise toernooi, een jeugdtoernooi en een receptie gehouden. Als afsluiting van de activiteiten wordt een open schaaktoernooi georganiseerd in het weekeinde van 15 en 16 oktober te Buurtcentrum Janwé.

Tijdens het open schaaktoernooi worden er vijf ronden gespeeld volgens het Zwitsers systeem. Op 15 oktober beginnen de wedstrijden om 10.00 uur, om 14.00 en de laatste om 18.00 uur. Op 16 oktober wordt gespeeld om 09.00 uur en de laatste ronde om 13.00 uur. De prijsuitreiking vindt plaats om 17.00 uur.

Tijdens de wedstrijden worden broodjes en drank geserveerd en na afloop is er een buffet. De drank is ter beschikking gesteld door Amstel Brouwerij en Coca Cola.

De prijzen bestaan uit een aantal trofeeën (ter beschikking gesteld door Sedreko) en enkele retour-tickets Curaçao-Bonaire, die door de ALM ter beschikking zijn gesteld.

Naast bovengenoemde prijzen worden onder alle deelnemers vier rondvluchten boven Curaçao met een helikopter (circa twintig minuten) verloot.

De wedstrijdleiding is in handen van Alvin Smith en Vincent Nijenhuis. Opgave voor deelname kan telefonisch geschieden tot uiterlijk 12 oktober om 17.00 uur bij Vincent Nijenhuis (tel. 368066 en 368632), Jossy Blanken (655851) en Romeo Daou (640331).

AS Roma en Parma aan kop in Serie A

AS Roma grote verrassing in Italiaanse competitie

ROME — AS Roma ontpopt zich in Italië als een verrassing. De ploeg van trainer Mazzone won zondag de thuiswedstrijd tegen Sampdoria met 1-0. Weliswaar nam Parma, na de 3-0 zege op Torino, de koppositie over, maar de gedeelde eerste plaats van Roma is boven verwachting.

De aanhangers van de Romeinse club inhaleren het succes met graagte. Veel te lang hebben ze moeten wachten op dergelijke triomfen. Maar nu durven ze zelfs vergelijkingen te maken met de kampioensploeg van elf jaar geleden. In 1984 verloor Roma de finale van de Europa Cup voor landskampioenen van Liverpool.

Pas na strafschoppen capituleerde de formatie in de karakteristieke bruine tenues. Met weemoed denken de supporters terug aan illustere voetballers als Conti, Ancelotti, di Brazilianen Falcao en Cerezo en de Pool Boniek. Met vreugde kijken ze naar de vedetten van vandaag: Het Zuidamerikaanse spitsenduo Balbo en Fonseca, de Zweed Thern, Carboni en Branca.

Met name de Argentijnse aanvaller Balbo is belangrijk voor de club. Hij kwam vorig jaar over van Udinese, speelde een redelijk seizoen bij Roma, maar is dit jaar de revelatie van de ploeg. Mede door de komst van de Uruguayaan Fonseca van Napoli.

Balbo maakte in vijf wedstrijden al vijf treffers. Zondag tekende hij, op aangeven van Fonseca, in de 53ste minuut voor het enige doelpunt van de wedstrijd, die 63.925 toeschouwers trok.

Topscorer in Italie is de Argentijn evenwel niet. Die eer is weggelegd voor zijn landgenoot Batistuta. De spits van Fiorentina maakte zondag in het duel met het Lazio van Aron Winter zijn zesde treffer van het seizoen. Een zege leverde het doelpunt niet op, want in de laatste minuut bepaalde Bergodin de eindstand op 1-1. Chamot, Argentijns international, kreeg de rode kaart na een overtreding op landgenoot Batistuta. Bij het verlaten van het veld kreeg Chamot een muntstuk tegen het hoofd gegooid.

Bij AC Milan, zonder Savicevic, Donadoni, Baresi, Tassoti en Eranio, speelde Gullit een sterke wedstrijd. Hij was de uitzondering, want zijn ploeggenoten speelden heel matig. Milan won het duel tegen Brescia met minimum verschil. Simone tekende in de 50ste minuut voor de enige treffer. Na afloop deelde Milan-trainer Capello complimenten uit aan het adres van de Nederlandse oud-international. "Gullit is veruit onze beste speler, hij zorgt altijd voor gevaar."

Juventus-Inter eindigde zondagavond in 0-0. Het was de logische uitslag van een matige wedstrijd, waarin Jonk en Bergkamp figureerden. De enige echte kans was voor Ravanelli. De grijzende spits van Juventus raakte in de eerste helft de lat. De rentree van Roberto Baggio ging onopgemerkt voorbij.

Stand aan kop:

01. Parma	5-13
02. AS Roma	5-13
03. Juventus	4-10
04. AC Milan	5-10
05. Lazio	5-8
06. Foggia	5-8
07. Fiorentina	5-8

Duitse wielrenner zegeviert

Erich Zabel verrast sprintelite in Tours

TOURS — Alle ogen waren gericht op de elite. Op Wilfried Nelissen, Mario Cipollini, Gianluca Bortolami, Laurent Jalabert en Olaf Ludwig. Abdoesjaparov en Van Poppel hadden al lang rechtsomkeert gemaakt. Iedereen verwachtte namelijk de snelheidskanonnen met de machtige turbodijen aan het front na de 250 kilometer tussen Parijs en Tours. Niemand hield op de brede Avenue Gramont rekening met Erich Zabel, een 24-jarige Duitse tweede-jaarsprof.

Het was bekend dat de renner uit de ploeg van Walter Godefroot een uitstekend eindschot in zijn benen heeft. Dat bewees de nummer vier van de Olympische Spelen in Barcelona tijdens de Tour de l'Avenir. Hij won vier étappes.

Erich Zabel demonstreerde de rechtstreekse confrontatie met de kamikaze-piloten uit het peloton niet te schuwen. De Duitser toonde dat hij in de toekomst een geducht concurrent is voor de sprintelite. Nadat kopman Olaf Ludwig in de laatste kilometer moest afhaken, schoof Telecom Zabel als voornaamste troef naar voren.

Op iets minder dan een halve kilometer begon de 24-jarige aan de rechterkant van de weg te sprinten. Met een uiterste krachtinspanning was de jeugdige professional de Italiaan Gianluca Bortolami, de Pool Zbigniew Spruch, Mario Cipollini en Adri van der Poel te snel af. Zabel boekte de negende overwinning van het seizoen en de veertiende sinds zijn profdebuut vorig jaar. Bortolami, die de Leeds Classic en het kampioenschap van Zürich won, nam de eerste plaats in het klassement om de wereldbeker over van de Belg Johan Museeuw.

Een valpartij ontsierde de massale aankomst. Tal van renners, onder wie Frederic Moncassin uit de ploeg van Jan Raas, tuimelden over elkaar. De Fransman Jean-Jacques Henry was er het ergst aan toe. De neo-prof lag minutenlang roerloos op het asfalt. Hij kon echter op eigen kracht naar de ambulance lopen. Volgens de artsen vielen de verwondingen mee.

De 88ste editie van de herfstklassieker stond in het teken van een marathonvlucht van de nauwelijks bekende Fransman Emmanuel Mallet. De 24-jarige neoprof reed 161 kilometer solo met een maximale voorsprong van 24 minuten. Van het moment echter dat de ploegen van Museeuw, Fondriest, Armstrong, Nelissen en Cipollini het tempo verhoogden, verminderde de achterstand zienderogen.

Op 35 kilometer van Tours kwam een einde aan de monsteruitbraak. Holm demareerde meteen. Het was signaal voor een openstapeling van uitbraken. Van der Poel was een de renners die uit de greep van het peloton probeerden te geraken. Vergeefs, net zoals de twee pogingen van Fondriest en Museeuw, de winnaar van vorig jaar.

Als een stel opgejaagde buffels denderde het peloton vervolgens over de loodrechte Avenue de Grammont in de richting van de finish. Cipollini, Jalabert en Nelissen hoopten hun door valpartijen verpeste wielerjaar nog enigszins goed te maken. Ze wrongen, duwden en trapten, maar rekenden buiten Erich Zabel, die in april dit jaar na Veenendaal-Veenendaal positief reageerde bij een doping-controle. Voor het eerst sinds Jürgen Tschan in 1970 won, kwam er een Duitse naam op de erelijst.

■ *HIROSHIMA - De Chinezen boeken de laatste maanden voortreffelijke prestaties in de sport en met name bij het zwemmen. Bij de Aziatische Spelen in Hiroshima veroverde Bin Chi de gouden medaille bij het duiken vanaf het tien meter platform. Zij scoorde een totaal van 496.14 punten.*

Jana Novotna wint van Mary Pierce in Leipzig

LEIPZIG — Jana Novotna heeft zichzelf zondag een toepasselijk cadeau voor haar 26ste verjaardag gegeven door het toernooi van Leipzig op haar naam te schrijven. Na drie nederlagen in de finales van de voorgaande edities tegen de Duitse Steffi Graf, die nu wegens een blessure verstek liet gaan, zegevierde de Tsjechische met 7-5 en 6-1 over de als eerste geplaatste Française Mary Pierce. De meeste tegenstand moest Novotna echter een dag eerder overwinnen in de halve finales.

Anke Hüber gaf zich pas na ruim twee uur met 6-1, 1-6 en 5-7 gewonnen. In de eindstrijd, waarin Jana Novotna door de vierduizend toeschouwers was begroet met een massaal *happy birthday*, begon de latere winnares nerveus. Ze raakte in de eerste set met 2-5 achter omdat ze eenvoudig geen antwoord had op de machtige *groundstrokes* van de 19-jarige Mary Pierce, de nummer vijf van de wereld.

Novotna herstelde zich echter uitstekend. Ze varieerde meer en zette de Franse met haar *slice backhand* en veelvuldig netspel onder zo'n zware druk dat ze de eerste set alsnog na drie kwartier met 7-5 wist te winnen. Daarna was Pierce, die licht geblesseerd raakte, volstrekt weerloos.

Manon Bollegraf slaagde er niet in de finale van het dubbelspel te winnen. Met haar partner Larissa Neiland uit Letland verloor de Gelderse met twee keer 4-6 van het Amerikaanse koppel Patty Fendick/Meredith McGrath.

Wayne Ferreira zegevierde in het toernooi van Basel. De Zuidafrikaan had in de finale drie uur nodig om de Amerikaan Patrick McEnroe van zich af te houden: 6-4, 2-6 en 7-6. Titelverdediger Michael Stich was in de kwartfinales al uitgeschakeld door de Italiaan Caratti, nummer 165 van de wereld. Ferreira was vierde geplaatst, McEnroe kwam niet voor op de lijst van beschermde spelers.

In de Spaanse finale van het graveltoernooi in Palermo bleek Alberto Berasategui net iets sterker dan Alex Corretja: 2-6, 7-6 en 6-4. Berasategui versterkte met zijn zege zijn plaats bij de top-tien van de wereld. Op de jongste lijst was hij negende.

Goede prestaties karateka's in Santo Domingo

WILLEMSTAD — Curaçaose karateka's hebben weer uitstekende prestaties afgeleverd tijdens het Panamerikaans toernooi voor junioren en senioren. De Curaçaose delegatie veroverde twee gouden medailles, één zilveren en twee bronzen plakken. Aan het karate-toernooi in Santo Domingo namen veertien landen deel.

Harvirelo Niebe behaalde de gouden plak in de categorie onder achttien jaar voor jongens kleiner dan 1.65 meter. Giovanni Welvaart eiste de eerste plaats voor zich op in dezelfde categorie, maar voor karateka's langer dan 1,65 meter.

Robertico Monte won een zilveren medaille in de categorie onder zeventien jaar voor karateka's langer dan 1,65 meter. Het brons ging naar Ricardinho Pietersz in de categorie onder zestien jaar langer dan 1,65 meter en Shandell Macaay in de categorie onder dertien jaar langer dan 1,55 meter.

Stephen Pinedo en Flanders ongeslagen in schaaktoernooi

WILLEMSTAD — Stephen Pinedo en Cander Flanders gaan ongeslagen aan kop in het schaaktoernooi van 'Na Plaka Chiki'. Stephen Pinedo moest tot het uiterste gaan om Aldhemar Pinedo te verslaan. Cander Flanders had minder moeite om zijn ongeslagen status te behouden. In 33 zetten won het grote Curaçaose talent van Clifford Pinedo. Voor Pinedo betekende het zijn eerste verliespartij.

In de overige partijen bleek Uelan Flanders te sterk voor Gina Francisca, Earney Pieter behaalde een overwinning op Germain Pardo, Jearald Quirindongo won van Yorgen Luz en Gianni Silvano speelde remise met Agnaldo Gijsbertha.

Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven voor de nieuwe schaaklessen van de schaakvereniging Na Plaka Chiki. Deze worden gehouden te Plantersrust en in de buurtcentra van Montagne en Groot Kwartier. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Omalio Merien, tel. 682495.

Toernooi Asiento op tennisbanen Rust en Burgh

WILLEMSTAD — De tennisvereniging Asiento organiseert vanaf maandag 17 oktober het Asiento Open Single Tournament 1994, gespeeld wordt op de banen van Rust & Burgh.

Er zal gespeeld worden in de dames- en herenenkel klasse A, B en C. Het inschrijfgeld bedraagt vijftien gulden per persoon. De inschrijving sluit op zaterdag 8 oktober om 20.30 uur. Inschrijfformulieren zijn bij alle tennisverenigingen verkrijgbaar, maar moeten in de bus bij de kiosk te Rust & Burgh worden gedeponeerd. De speelschema's kunnen op vrijdag 14 oktober tussen 18.00 en 20.00 uur worden afgehaald.

Van Basten geopereerd

ANTWERPEN — Marco van Basten beweegt zich de komende drie weken op krukken voort. De spits bracht maandag een bezoek aan dokter Martens in België. Die verwijderde de metalen steundelen, die hij op 11 juli in de rechter enkel van de speler had aangebracht.

Het apparaat had tot taak het gewricht te ontlasten en bloot te leggen, zodat zich nieuw kraakbeen kon vormen. De komende drie weken mag Van Basten de enkel niet belasten. Na die periode kan hij met zwemoefeningen beginnen. Over drie maanden zal Martens bekijken of de speler de voetbaltraining kan hervatten.

Van Basten is al bijna twee jaar bezig met zijn herstel. Bij het laatste consult constateerde Martens een lichte verbetering, maar achtte hij een nieuwe ingreep noodzakelijk.

Waterpolo-team Dolfijnen naar toernooi Barbados

WILLEMSTAD — De waterpolo-selectie van Dolfijnen-Consales neemt het komende weekeinde deel aan een internatonaal toernooi op Barbados. De selectie bestaande uit dertien spelers en officials keert op 10 oktober terug op Curaçao.

Het waterpolo-team van Barbados behoorde in de zestiger jaren tot de besten in het Caribisch gebied, maar is de laatste jaren geheel weggevallen uit het internationale circuit.

In 1992 reisde Dolfijnen-coach Wim Keman af naar Barbados om een waterpolo clinic te geven waarna op eilandelijk niveau de waterpolosport een nieuwe impuls kreeg.

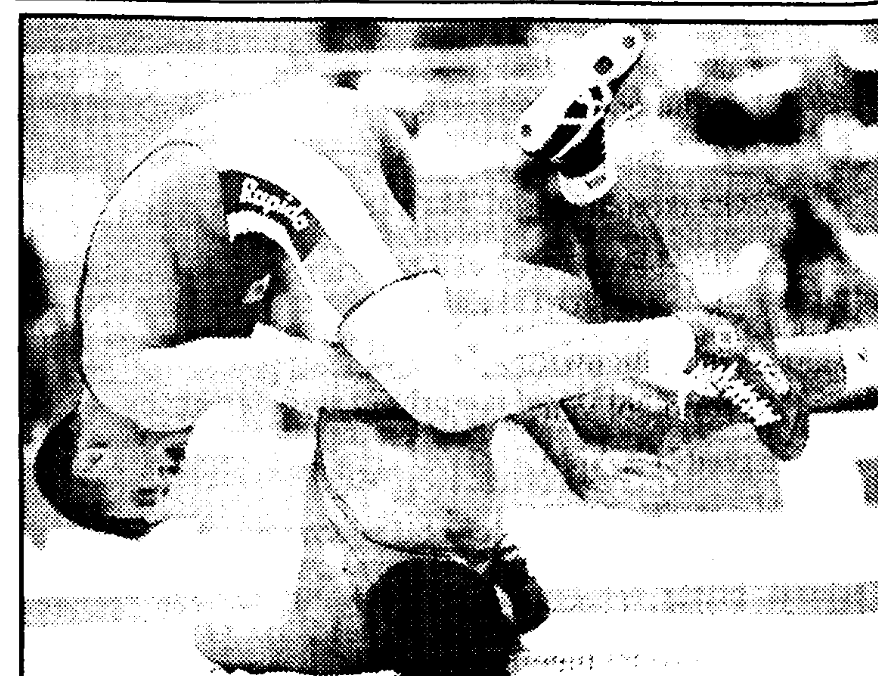
Tijdens de Centraal-Amerikaanse Spelen vorig jaar in Puerto Rico gehouden, werden tussen de 'observers' uit Barbados en Keman opnieuw afspraken gemaakt wat resulteerde in een uitnodiging voor Dolfijnen-Consales.

De selectie zal bestaan uit de volgende spelers: Hans Hagen, Darcy de Windt, Wouter den Dulk, Joop Kusters, Rolf Otten, Dik Kik, Lindy Brown, Joost Verhoeven en Chris de Jager. Martien Jacobs en Guiseppe Lo Fo Wong zullen optreden als playing coaches, terwijl de ploeg onder leiding staat van team-manager Kenneth Leeflang. Hans Frankenmolen uit Bonaire zal de ploeg vergezellen als scheidsrechter. De selectie keert op 10 oktober terug op Curaçao.

Carnegie paard van 1,3 miljoen

PARIJS — De driejarige hengst Carnegie heeft, veertien jaar na zijn moeder Detroit, de prestigieuze Prix de l'Arc de Triomphe gewonnen. Het jonge paard zorgde in de 73ste editie van deze befaamde ren over 2400 meter op het vlakke parcours van het hippodrome van Longchamp bij Parijs voor een heuse thuiszege.

Althans, voor het partijdige publiek. André Fabre, de kampioen van de Franse trainers, heeft Carnegie onder zijn hoede op zijn basis in de buurt van Parijs. Jockey Thierry Jarnet, de plaatselijke favoriet, reed met het dier, dat sterk is vooruit gegaan, een schitterende race.

■ *HIROSHIMA - Met deze fraaie beweging scoorde Kim Young uit Korea (witte broek) het nodige punt om zijn Japanse tegenstander Takumi Mori met 3-2 te verslaan bij het Grieks Romeins worstelen. De partij vond plaats in het kader van de Aziatische Spelen in de Japanse stad Hiroshima.*

Nog onduidelijkheid over handhaving nieuwe milieu-eisen

Vergunning voor uitbreiding Statia Terminals moet gebrekkige milieuwetgeving ondervangen

Een vernietigend rapport van Greenpeace over Statia Terminals schoot de Antilliaanse regering in het verkeerde keelgat. Waar bemoeien ze zich mee? De Antillen hebben voor de uitbreiding van het olieoverslagbedrijf op St. Eustatius immers een commissie van toezicht in het leven geroepen? Die zal ervoor moeten zorgen dat er stricte voorwaarden komen, waardoor de door Greenpeace genoteerde wantoestanden in de toekomst niet meer mogelijk zijn. Onze correspondent in Nederland sprak met Greenpeace en met enkele betrokkenen bij Statia Terminals en de commissie van toezicht.

= door Jeannette van Ditzhuijzen =

"Het was inderdaad een rotzooitje bij Statia Terminals, maar er wordt nu door de commissie van toezicht gewerkt aan hogere technische en milieustandaarden voor de uitbreiding. De meerboei voor supertankers, het *single point mooring system* (SPM), is daarvan het belangrijkste onderdeel."

Greenpeace heeft met haar rapport *Tropische Olie* dus wel en niet gelijk, meent de Nederlander Rein van Dijk van de directie Noordzee (Rijkswaterstaat). Hij is weliswaar zelf niet bij de commissie van toezicht betrokken, maar wel bekend met de situatie op St. Eustatius, waar hij te maken heeft met de opstelling van oliebestrijdingsplannen.

Het 'rotzooitje' bestaat volgens Greenpeace onder meer uit lozingen van met olie vervuild afval; bodemvervuiling; ongelukken als gevolg van te lange werktijden en dus oververmoeide werknemers; het niet volgens de regels schoonmaken van tanks waardoor benzineresten rechtstreeks de zee instromen en gebrekkige controle van pijpleidingen op roestvorming of lekkages; en uit kankerverwekkende koolwaterstofdampen die de Statiaanse lucht ingaan.

OLIERAMP

Greenpeace heeft vooral commentaar op het structurele gebrek aan veiligheidsmaatregelen, preventie en onderhoud. Internationale regels lapt Statia Terminals gewoonweg aan haar laars. De kans op een olieramp is dan ook niet ondenkbeeldig, meent de milieu-organisatie; en de schade daarvan zal geenszins beperkt blijven tot St. Eustatius.

Greenpeace concludeert in haar rapport dat het bedrijf dankbaar gebruik maakt van hiaten in regelgeving en gebrek aan controle op het gebied van milieu en veiligheid. Voor de gevolgen daarvan — ongelukken en olievervuiling — lijkt Statia Terminals geen oog te hebben.

TEGEN SPM

Om die reden is Greenpeace dan ook fel tegen de uitbreidingsplannen. Zij vreest dat met de komst van de SPM de kans op een olieramp alleen maar toeneemt; een ramp waarvan ook Saba en de Sababank de gevolgen zullen merken.

Het naleven van de veiligheidsprocedures is nooit het sterkste punt van Statia Terminals geweest. Greenpeace vraagt zich dan ook in gemoede af, waarom dat dan bij de SPM wel zou gebeuren.

"Omdat er nu wel eisen worden gesteld", aldus Van Dijk. "De maatschappij kon dankzij gebrekkige regelgeving en onduidelijke verdeling van de bevoegdheden tussen Land en eiland in het verleden op vrij eenvoudige manier toestemming krijgen om op Statia activiteiten te ontplooien."

Aan de uitbreiding van Statia Terminals met een SPM zullen echter harde voorwaarden worden gesteld. Vermoedelijk gealarmeerd door rapporten van de Nederlandse milieu-inspecteur Hugo de Vries, die vorig jaar in november de Antillen bezocht, heeft de Landsregering eind vorig jaar besloten tot de instelling van een 'commissie van toezicht'. Deze commissie kreeg een gevarieerde samenstelling (zie kader) en ondersteuning van Nederlandse experts.

Een van hen is R. Roelfsema van gemeentewerken Rotterdam. "De commissie onderhandelt in feite over het contract. Daaraan verbindt de commissie voorwaarden die in een vergunning worden vastgelegd. Vanuit Nederland geven wij technische en milieuadviezen. Zo kijken wij naar het onderwerp, naar de procedure van werken en het onderhoud; we willen een draaiboek zien waarin staat wat er gebeurt bij brand of olieverontreiniging en we kijken naar het oliebestrijdingsplan. Al die zaken dienen onze goedkeuring te krijgen."

In opdracht van het Amerikaanse bedrijf (CBI) doet Grabowsky & Poort International nu een milieu-onderzoek. Dat wil zeggen dat gekeken wordt naar de milieusituatie van dit moment en naar de risico's die de SPM met zich mee brengt.

Greenpeace maakt zich vooral zorgen om de veiligheidseisen en de preventie. Volgens Roelfsema is dat met de internationale technische normen volgens welke de installatie wordt gebouwd niet nodig. "Het is onze taak erop toe te zien of men zich aan die standaarden houdt."

CONTROLE CRUCIAAL

Maar ook daarna? Greenpeace-medewerkster Barbera van der Hoek vindt het een hele goede zaak dat de Antilliaanse regering het initiatief heeft genomen tot deze commissie, zodat er eisen kunnen worden gesteld. Zij vraagt zich echter af wat er gebeurt als de Nederlandse experts hun taak hebben beëindigd. Juist dan ziet zij de grootste problemen opdoemen. Handhaving en controle zijn cruciaal, maar de Antillen hebben nu eenmaal geen gespecialiseerde kennis in huis inzake de ingewikkelde problematiek rond de overslag-installaties op Statia. "Dat bevestigde de Nederlandse minister Voorhoeve (Antilliaanse Zaken) onlangs nog in antwoord op Kamervragen".

Roelfsema kan niet anders zeggen dan dat de Nederlandse experts zeer zeker aanbevelingen zullen doen voor inspectie en handhaving op langere termijn. "Je moet immers zien of alles in de praktijk ook werkt zoals het er op papier uitziet. Maar het is aan de Antilliaanse overheid om dat advies al dan niet over te nemen. Handhaving blijft uiteraard nodig, het gaat immers om zeer gespecialiseerde techniek."

BRIEF OP POTEN

De moedermaatschappij heeft inmiddels een brief op poten ontvangen van Greenpeace Nederland. Daarin staat onverbloemd dat de milieu-organisatie vindt dat CBI via het bedrijf op St. Eustatius de Amerikaanse wetten wil ontduiken.

De buitengewoon strenge regelgeving in de Verenigde Staten (Oil Pollution Act) lijkt inderdaad overslagactiviteiten in landen met minder strenge of helemaal geen milieuwetgeving in de hand te werken. Van Dijk (Rijkswaterstaat) kan dat niet ontkennen. "Dat zou niet gebeuren als Amerika niet zulke extreem hoge eisen stelde. Zelfs bonafide maatschappijen als Shell en Esso durven niet meer naar de VS. Die hebben hun tankers teruggetrokken."

De kwestie is inmiddels bij de *International Maritime Organization* (IMO) aan de orde gesteld. Volgens Van Dijk klagen veel Amerikaanse ambtenaren over het 'verplaatsen van de ellende'. "Maar het schijnt politiek niet te stoppen te zijn."

HANDHAVING MARPOL

Een van de zaken waar Greenpeace op hamert is de handhaving van de landsverordening ter voorkoming van verontreiniging door schepen (de uitwerking van het internationale Marpolverdrag). In art. 7 van de landsverordening staat echter dat havens een havenontvangstinstallatie voor schadelijke afvalstoffen van schepen dienen te hebben. Zonder een dergelijke installatie is de wet niet uitvoerbaar. Je kunt immers moeilijk het lozen van dergelijk afval verbieden, zonder de schepen gelegenheid te bieden zich elders van hun rotzooi te ontdoen.

Noch Curaçao noch Statia beschikt over een dergelijke havenontvangstinstallatie. Op Curaçao wordt al tijden onderhandeld over de verwerking van scheepsafval. Het gaat om een kostbare investering (circa 8 tot 10 miljoen gulden) en om die reden wordt gekeken naar mogelijkheden om in de apparatuur ook chemisch afval van het eiland te gaan verwerken, zodat de havenontvangstinstallatie rendabeler wordt.

IN GEBREKE

Dit financiële verhaal geldt uiteraard in nog sterkere mate voor het kleine eiland St. Eustatius. Zolang de landsverordening op de Antillen niet van kracht is, is het land echter wel in gebreke, en dat ergert Greenpeace.

Want de commissie kan dan wel strenge eisen stellen aan de uitbreiding, de huidige situatie blijft onverminderd van kracht. En die is al erg genoeg voor het milieu en de bevolking van Statia, meent de milieu-organisatie.

Milieu-inspecteur De Vries, die vorig jaar Statia bezocht, vond de installatie — 'voorzover ik die heb gezien in die paar dagen' —er vrij goed uitzien.

Tevoren had hij zulke vreselijke verhalen gehoord, dat het hem alleszins meeviel. De manager van Statia Terminals vertelde hem in alle eerlijkheid dat zij hun best deden een en ander 'voor de verzekering goed in orde te houden'.

Desondanks constateerde De Vries enkele zaken die niet in orde waren. Zaken die ook Greenpeace in haar rapport noteert, zoals het links en rechts neerslingerende materiaal. Het bedrijf heeft De Vries beloofd de gebreken te zullen herstellen, maar of het ook gebeurd is, kan de inspecteur niet zeggen. Hij is er niet meer teruggeweest.

Volgens Roelfsema is het de opdracht van de (Antilliaanse leden van de) commissie van toezicht zich ook over (milieu)eisen voor de bestaande terminal te buigen. Of daar ook Nederlandse milieu-experts bij worden ingeschakeld is nog onduidelijk. Minister Voorhoeve stelt ze in elk geval graag ter beschikking, zo liet hij de Tweede Kamer weten.

De commissie van toezicht bestaat uit de volgende personen: De heer Juliana van Financiën (voorzitter), de interne deskundige De Haan (secretaris; hij wordt binnenkort opgevolgd door de heer Van Leeuwen), Jan de Vries van de scheepvaartinspectie, de havenmeester van Statia, de heer Gittens, de heer Dambroek van JAZ en een vertegenwoordiger van het Statiaanse Bestuurscollege. Jeffrey Sybesma, werkzaam bij het departement van Volksgezondheid & Milieu, is sinds kort aan de commissie toegevoegd.

Vanuit Nederland zijn als deskundige aan de commissie toegevoegd: R. Schriel (Waterstaat), R. Roelfsema (gem. werken Rotterdam), de heer Versluys (SPM advisory services), ex-Shell-kapitein Westendorp die de leiding had over een SPM in Nigeria en W. Been van de milieudienst Rijnmond.

Landsadvocaat Wubs kijkt naar de financiële kant van het contract, terwijl de heer Rods van GEM-consultants als havenexpert eveneens adviezen geeft.

■ *BAARN / WILLEMSTAD - De schilder Wine Fransen, die speciale banden heeft met Curaçao, waar zij is geboren en met Bonaire, exposeert momenteel 31 werken in het kasteel De Hooge Vuursche in Baarn. De officiële opening van de expositie werd verricht door gevolmachtigd minister Carel de Haseth.*

Wine Fransen, die vooral bekend is als portretschilder, toonde met de expositie ook een getalenteerd landschapschilder te zijn. Carel de Haseth, liet tijdens zijn toespraak de schilder zelf aan het woord en completeerde haar gedachten en gevoelens met zijn eigen, vaak poëtische, opvattingen. Als blijk van waardering schonk Wine Fransen de verraste minister een eigen werk met gedichten van hemzelf.

WILLEMSTAD —Een groep Surinamers, Antillianen en Nederlanders is bezig een stichting op te richten om hulp te bieden aan kinderen in Suriname. Door de verslechterende economische situatie in Suriname is een aantal kinderen tussen 0 en 4 jaar ondervoed.

De stichting gaat Tamara Korsou heten - tamara is Surinaams voor morgen of toekomst - en het eerste doel is om de levensomstandigheden van de kleuters te verbeteren. Gebrek aan goede voeding kan leiden tot debiliteit en zelfs blindheid.

Tamara Korsou hoopt via sponsoring en fundraising aan geld te komen om projekten op het gebied van voeding in Suriname te kunnen uitvoeren. Verder wil men voorlichting geven over de toestand in Suriname.

Wine Fransen exposeert in Baarn

Contactochtend Bon Bini Club

WILLEMSTAD — De Bon Bini Club houdt aanstaande woensdag haar maandelijkse contactochtend, die dit keer in het teken zal staan van Dierendag. Een vertegenwoordiger van de Dierenbescherming zal een lezing houden over de activiteiten van de stichting en welke rol vrijwilligers kunnen spelen.

De contactochtend vangt om negen uur 's morgens aan in het jeugdhuis De Tamarijn aan de Mahaaiweg, hoek Jasmijnweg.

Ex-premier Fabius verdachte in Frans bloed-schandaal

PARIJS — Ex-premier Laurent Fabius van Frankrijk is vrijdag in staat van beschuldiging gesteld. Justitie verdenkt hem ervan dat hij schuldig is aan het vergiftigen van hemofilie-patiënten.

Dat heeft de 48-jarige socialist na een verhoor van vier uur te verstaan gekregen. Halverwege de jaren tachtig kregen zeker twaalfhonderd van de 2500 Franse hemofiliepatiënten bloedtransfusies met bloed dat niet voldoende was onderzocht op de aanwezigheid van HIV, het virus dat aids kan veroorzaken. Van deze twaalfhonderd zijn er zeker vierhonderd overleden doordat ze besmet bloed kregen.

Fabius, die van 1984 tot 1986 premier van Frankrijk was, ontkende alle schuld toen hij de rechtbank verliet. Eerder heeft de Franse justitie een strafrechterlijk onderzoek geopend tegen de toenmalige minister van Gezondheid, Georgina Dufoix, en haar staatssecretaris Edmond Herve. Justitie neemt aan dat zij, en Fabius, nalatig zijn geweest bij het helpen van in nood verkerende personen.

****

Het Amerikaanse tabaks- en voedingsconcern **Philip Morris** wil af van een onderdeel van zijn voedingsbedrijf Kraft General Foods. Het gaat om Kraft Foodservice, dat levert aan restaurants en cafetaria. De prijs ligt tussen de 600 en 800 miljoen dollar.

Bij de Russische autofabrikant Avtowas AO (Lada) in Togliatti ligt de produktie sinds vorige week dinsdag stil. Het personeel staakt, omdat het over augustus en september nog geen salaris heeft gekregen. De directie heeft het personeel tot zaterdag naar huis gestuurd.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000/
BRANDWEER: 8222/
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900/
fax 7446/
alarmnr. 14
BEJAARDENTEHUIS: 8350

* * * * * * * * * *

AIDSLIJN
Bel 7055 op ma. en di. van 19.00-20.00 uur.

* * * * * * * * * *

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur

* * * * * * * * * *

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00 13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigucheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

* * * * * * * * * *

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

* * * * * * * * * *

BRIDGEN
(Bridgeclub Ups and Down)
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel. 5398).**

* * * * * * * * * *

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

* * * * * * * * * *

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke do. van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel. 4255 te bellen.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel. 4989)
openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

* * * * * * * * * *

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Caya Meimei 36(
Aanvangstijd van de dienst: **zo.** om 11.30 uur.

* * * * * * * * * *

KLACHTEN/BEZORGING:
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

* * * * * * * * * *

Norwin Willem van Paboso:

"Bonaire behoudt bij optie A recht op zelfbeschikking"

KRALENDIJK — De leider van Paboso en tevens gedeputeerde in het huidige Bestuurscollege Norwin Willem hield vrijdag een toespraak via Voz di Bonaire als vervolg op zijn laatste toespraak over het komende referendum op 21 oktober. Hij werkte enkele aspecten nader uit, te weten de opties, zoals die nu ter tafel liggen en het recht van zelfbeschikking. Hij stelde in zijn inleiding dat indien de Bonaireaanse politici de toekomst van onze bevolking ter harte nemen, dan behoren zij de bevolking in alle oprechtheid, eerlijkheid en openheid te benaderen. Het mag niet zo zijn dat leiders, die het volk moeten voorgaan, opzettelijk verwarring stichten onder de bevolking. Het gevolg is dat de bevolking verder van huis raakt.

Zoals de vorige keer naar voren werd gebracht, verkregen de gekolonialiseerde volkeren het recht hun eigen toekomst te bepalen. Er waren drie mogelijkheden: deel worden van het moederland of een vrije verbondenheid met dit land of onafhankelijkheid. De Franse eilanden werden een deel van Frankrijk en de Engelse eilanden kozen voor een bepaald type van onafhankelijkheid, maar binnen het Engelse Koninkrijk; Indonesië daarentegen koos voor onafhankelijkheid en maakte zich los van Nederland. Suriname en de Antillen kozen voor een vrije associatie met Nederland en bleven zo binnen het Koninkrijk der Nederlanden.

Op dat moment, dus 14 december 1945, maakten de Antillen gebruik van hun zelfbeschikkingsrecht. Dit betekende evenwel niet, aldus de leider van Paboso, dat hiermee het zelfbeschikkingsrecht werd ingeleverd en dat de Antillen voor altijd met Nederland verbonden zouden blijven.

Het bewijs hiervan werd geleverd, toen de Surinaamse bevolking op 25 november 1975 besloot gebruik te maken van haar zelfbeschikkingrecht en een onafhankelijk land werd en buiten het Koninkrijk der Nederlanden trad.

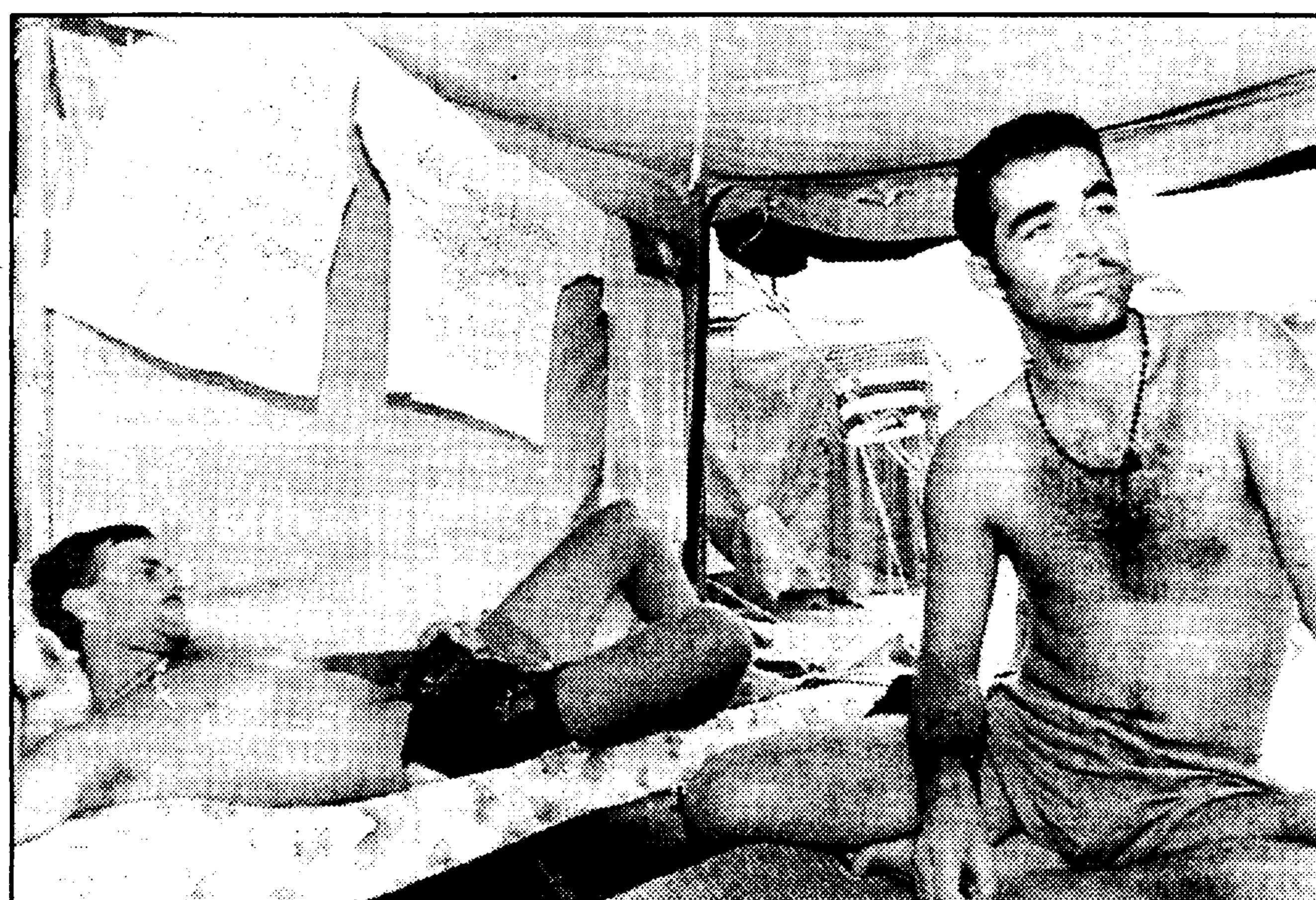
In 1973 verklaarden zowel de Antillen als Nederland dat elk eiland van de Antillen het recht op zelfbeschikking bezit. In 1983 maakte Aruba gebruik van haar zelfbeschikkingsrecht en verliet de Antilliaanse constellatie en opteerde voor een status aparte op weg naar de onafhankelijkheid, die in 1996 zou moeten plaatsvinden. De overige vijf eilanden maakten van hun zelfbeschikkkingsrecht in 1983 gebruik en verklaarden dat zij in een Antillen van Vijf bijeen wilden blijven. Zij stelden als voorwaarde te komen tot een restructurering. Het is dus absoluut niet waar dat Bonaire toen afstand deed van haar zelfbeschikkingsrecht.

De feiten bewijzen dit, want in 1993 ging het streven van de Curaçaose politici uit naar een zelfstandig Curaçao en gebruik makend van het zelfbeschikkingsrecht werd de Curaçaose bevolking vier opties voorgelegd. Wij allen kennen het resultaat daarvan. Zeventig procent van de bevolking sprak zich uit voor Optie A, dat de Antillen bijeen zouden moeten blijven, maar daarmee verloor Curaçao haar zelfbeschikkingsrecht in het gheel niet.

Nu moet de Bonaireaanse bevolking onder toezicht van de Verenigde Naties zich over deze vier opties uitspreken. Indien Bonaire voor optie D kiest, dat wil zeggen kiest om onafhankelijk te worden, dan verlaat zij de Antiliaanse constellatie en ook het Koninkrijk der Nederlanden. Indien Bonaire kiest voor optie C, dan verlaat Bonaire de Antilliaanse constellatie en wordt een stad of provincie van Nederland. Wanneer Bonaire dus zou opteren voor C of D, dan betekent dit in feite dat Bonaire haar zelfbeschikkingsrecht kwijt raakt.

Indien Bonaire voor optie B kiest, dan verlaat Bonaire de Antilliaanse constellatie maar blijft binnen het Koninkrijk der Nederlanden en dan dient Bonaire te gaan zoeken naar samenwerkingsverbanden met de overige eilanden van de Nederlandse Antillen. Indien Bonaire kiest voor optie A, dan blijft Bonaire binnen het Antilliaanse staatsverband en dienen de onderhandelingen van start te gaan hoe de herstructurering gestalte zal moeten krijgen. Indien Bonaire dus optie A kiest, dan krijgen de gezagsdragers de opdracht om te onderhandelen over de herstructurering van de Antillen, waarin in elk geval, zo ziet Paboso dit, een behoorlijk bestuur gegarandeerd zal moeten worden en zo ook de fundamentele en gelijke rechten voor ieder burger van de Antillen, onverschillig waar hij/zij geboren is, werkt of woont. Dit laatste moet in de wet verankerd liggen, aldus Norwin Willem, leider van Paboso en gedeputeerde in het huidige BC in zijn toespraak voor radio Voz di Bonaire.

Cubanen in hongerstaking in Panama

■ *PANAMASTAD - Cubaanse bootvluchtelingen zijn in Panama in hongerstaking gegaan. Zij bevinden zich in het kampement dat door het Amerikaanse leger is ingericht op de oevers van het Panamakanaal. In totaal zijn een kleine veertig Cubanen in hongerstaking gegaan, waarmee zij visa af willen dwingen voor alle Cubanen in het kamp.*

Bezorgdheid van UPB is ongegrond

Keuze van optie A nog geen verlies recht zelfbeschikking

KRALENDIJK — Op het moment dat de Bonaireaanse bevolking kiest voor optie A betekent dit niet dat Bonaire gebruik maakt van haar zelfbeschikkingsrecht of het kwijt raakt. In de openbare vergadering van de eilandsraad op 29 september heeft de meerderheid van de leden van de eilandsraad een motie van de coalitiepartners in het Bestuurscollege aangenomen, die dit zal garanderen. Deze motie nodigt het BC uit om bij eilandsbesluit te regelen dat de bevolking in de gelegenheid wordt gesteld om het 'eindpakket', het resultaat van het overleg dat gehouden dient te worden, wanneer de bevolking zich in meerderheid voor een of andere optie heeft uitgesproken, goed of af te keuren.

Donderdagavond kwam de eilandsraad bijeen op verzoek van de fractie van de U.P.B. om zich te beraden over de toekomstige staatkundige structuur. In deze vergadering kwam telkens de bezorgdheid naar voren dat de vrees bestaat dat op het moment dat de bevolking zich uitspreekt hetzij voor optie A of D, Bonaire geen gebruik meer kan maken van haar zelfbeschikkingsrecht. Dit recht is volgens de gedeputeerde belast met Staatkundige Aangelegenheden Arthur Domacassé het recht dat een volk bezit om zelf te bepalen over haar toekomstige staatkundige structuur.

Op basis hiervan beslist de bevolking zelf hoe haar staatkundige banden zullen zijn met de anderen.

Alhoewel het BC geen advies verstrekt welke optie dient te worden gekozen, hebben de partijen die de coalitie in het BC vormen, zich onomwonden uitgesproken voor optie A. Deze coalitiepartners gaan evenwel niet akkoord met de stelling dat indien de bevolking daarvoor kiest, zij automatisch haar zelfbeschikkingsrecht prijs geeft. Om dit te garanderen werd aan het einde van deze vergadering een motie door de meerderheid van de raadsleden aangenomen.

Volgens deze motie heeft de keuze van een van de vier opties verstrekkende gevolgen voor Bonaire. Volgens deze motie wordt door de eilandsraad, gesteund door de Referendumcommissie en de Verenigde Naties uitdrukkelijk gesteld dat de keuze van een van deze vier opties in het geheel niet betekent dat de bevolking afstand doet van haar zelfbeschikkingsrecht.

In principe, zo luidt de motie, kan een volk nooit of te nimmer haar zelfbeschikkingsrecht kwijt raken. Dit geldt in het bijzonder indien de bevolking zich uitspreekt voor optie A. Na een negental overwegingen dringt de eilandsraad erop aan dat deze motie zal worden vastgelegd in een eilandsbesluit. Zo dient te worden vastgelegd, dat het BC en de eilandsraad in samenspraak met de andere Koninkrijkspartners inhoud dienen te geven aan de optie, die door de bevolking is gekozen en in de gelegenheid zal worden gesteld om zich uit te spreken over het wel of niet goedkeuren van de resultaten van dit overleg. Dit zal vóór 1 januari 1996 aan de bevolking kenbaar moeten worden gemaakt.

Alles gereed voor start zeilregatta

KRALENDIJK — Op maandagmiddag vond in het Regattahuis aan de Regattaboulevard een persconferentie plaats waar de media werden voorzien van informatie over de komende 27ste Internationale Zeilregatta op Bonaire, die op zondag 9 oktober van start gaat. Deze zeilregatta is dit keer gewijd aan Hubert 'Ebo' Domacassé, die samen met capt. Don Stewart een aanvang maakte met de zeilregatta-traditie. De inschrijving begint op zondagmorgen om negen uur en loopt door tot twee uur, waarna om vier uur 's middags de captains-meeting plaatsvindt in het Sunset Beach hotel. De officiële opening van de zeilregatta voor wat betreft de wedstrijden wordt gehouden op het Sunset Terrace van het Sunset Beach hotel op zondag 9 oktober 's middags om 18.30 uur.

Op maandagmorgen beginnen de wedstrijden om 07.30 uur in de klassen zoals aangegeven in de Regattagids. De captains-meeting voor wat betreft de vissersboten zal plaatsvinden op de binnenplaats van Doei Diaz op Playa p'Ariba op dinsdag 11 oktober. De deelnemers komen dit jaar vanuit Frankrijk, Duitsland, Venezuela, de Verenigde Staten, Trinidad, Aruba en alle eilanden van de Nederlandse Antillen. De sluiting en prijsuiteiking vinden plaats op vrijdagavond om zeven uur op het Sunset Terrace van het Sunset Beach hotel.

Het programma voor het Regatta Festival biedt een zeer gevarieerd menu en de dagen worden nu met een speciale naam aangegeven. Zo is de zondag, de 'Openingsavond' genoemd, maandag de 'Anochi Krioyo' of de 'Landseigen Avond' met daarbij uiteraard muziek van de eigen Bonaireaanse groepen. Dinsdag wordt de 'Vrolijke of Blije Avond' genoemd, etc. Er is dit jaar een nieuwe plaats gevonden voor het vieren van het Regatta Festival. Dit zal niet meer aan de zeekant plaatsvinden, maar in het centrum van de stad.

Dit is een proefsel en indien de resultaten gunstig uitvallen, wil men deze plaats achter de Shopping-Mall Lourdes, volgend jaar handhaven. Het parkeren behoeft geen probleem te zijn, indien de bezoekers een plaats zoeken iets meer verwijderd van het feestterrein. De parkeerplaats bij het stadion is geheel en al ter beschikking en zal bewaakt worden. Op het feestterrein zullen dertig kramen worden opgesteld, er is een limonade bar en twee bars voor sterkere dranken. Bij de stands kan men voedsel vinden, bij voorbeeld voedsel op Arabische wijze bereid, zo ook Surinaams voedsel, Venezolaans en Dominicaans.

Daarnaast bieden de stands informatie over onder andere aids, Amigu di Tera en de Dierenbescherming, handenarbeid, de verkoop van loten voor de Tercel 1995, dus voor elk wat wils. Iedereen is gereed en men popelt van ongeduld om van start te kunnen gaan op zondag 9 oktober.

Gevangenbewaarders gaan hun dag vieren

KRALENDIJK — Op zaterdag 8 oktober is het de internationale Dag van de Gevangenbewaarders, die ook op Bonaire gevierd wordt. Op vrijdagmorgen rond acht uur worden de delegaties van St. Maarten, Aruba en Curaçao op de Flamingo Luchthaven verwacht. Alle gasten worden in het Sunset Beach hotel ondergebracht vanwaar zij rond 10.30 uur per bus zullen worden vervoerd naar Snip. Daar wordt het middagmaal gebruikt en beginnen rond 14.00 uur de voetbalwedstrijden.

De gastheren en hun gasten zullen daar tot ongeveer 19.00 uur verblijven om dan naar het terrein van de B.S.F. te vertrekken waar de volleybalwedstrijden zullen worden gespeeld. Rond middernacht keren de gasten hotelwaarts om krachten op te doen voor de volgende dag.

De Dag van de Gevangenbewaarders begint met de viering van de heilige Eucharistie in de St. Bernarduskerk in Kralendijk om 09.00 uur. Om 10.00 uur stelt men zich op voor het houden van een parade in Kralendijk en om 10.45 uur beginnen de plechtigheden in het Wilhelminapark. Daar zal het woord worden gevoerd door de A.B.M.L. van Bonaire, de directeur van de gevangenis van de Nederlandse Antillen, de directeur van de K.I.A. van Aruba en de gezaghebber van Bonaire. Op het middaguur rond 12.00 uur vertekken allen naar het hotel voor het middagmaal, waarna er softball zal worden gespeeld. Deze wedstrijden nemen een aanvang om 13.30 uur en de eerste wedstrijd zal gaan tussen Aruba en Bonaire. Om 19.00 uur keren allen terug naar het hotel en vertrekken wederom rond 20.30 uur voor een grandioze dansavond op de Rancho Contur.

Op maandag 9 oktober gaat het feest gewoon door, want om 13.00 uur gaat iedereen naar Gran Chaperal om te dansen en te eten en daar zullen ook de prijzen worden uitgereikt. Om 20.00 uur worden de volksliederen gezongen en neemt men afscheid van elkaar tot het volgende jaar.

Grote belangstelling voor info referendum

KRALENDIJK — Een nieuwe enquête onder auspiciën van de Referendumcommissie Bonaire heeft aangegeven dat de bevolking van Bonaire inmiddels weet dat er op 21 oktober een referendum is, waarbij gekozen kan worden uit vier opties. Wat een grote meerderheid nu wil is meer informatie over elk van deze opties.

De Referendumcommissie Bonaire komt tegemoet aan deze interesse middels het tweede informatie-bulletin dat morgen wordt uitgebracht met daarin details over mogelijke gevolgen van alle vier de opties op specifieke terreinen, met name de relatie tussen de Koninkrijkspartners, Justitie en Mensenrechten, Buitenlandse Betrekkingen, Defensie en Nationaliteit, Personenverkeer, Munteenheid en Belastingen, en Handel. De komende zaterdag (8 oktober) vindt tevens het tweede publieke forum plaats van de Referendumcommissie Bonaire, ditmaal in het Jeugdhuis Jong Bonaire in Kralendijk, te beginnen om tien uur 's ochtends.

Een groep enquêteurs onder leiding van de heer Arthur Sealy, geschiedenisleraar en tevens lid van de Referendumcommissie Bonaire, heeft begin augustus een eerste peiling gehouden. Op 17 en 18 september peilden zij hoe de voorbereidingen voor het referendum zich sindsdien hebben ontwikkeld. Het resultaat is dat nu nagenoeg 90% van de geënquêteerden weet dat er een referendum in aantocht is en welke de vier opties zijn; dat is hoger dan bij de eerste peiling.

Dit komt overeen met de strategie die de Referendumcommissie Bonaire volgt. Het idee was om eerst uit te leggen wat de achtergronden en de doelstellingen zijn van het referendum en waaruit gekozen kan worden in het referendum, om vervolgens geleidelijk aan met meer gedetailleerde informatie voor de dag te komen over de vier opties die worden geboden.

MEER INFORMATIE

Een groep van 25% heeft laten weten al over voldoende informatie te beschikken om te kunnen stemmen; de meesten van hen hebben een hoger opleidingsniveau (middelbaar of hoger onderwijs). Blijft over een groep van 75% die een toenemende honger voelt naar informatie voordat zij een beslissing kan nemen. Vooral van de opties A en B (respectievelijk 45,9% en 44,8%) willen deze personen meer bijzonderheden over implicaties voordat zij beslissen welke koers te bevaren voor Bonaire. Een groep van 9,3% vroeg expliciet om meer informatie omtrent de opties C en D.

INFORMATIEBRONNEN

De enquête duidt voorts aan dat de nieuwsmedia een belangrijke bron van informatie zijn (79,2%) waar het het referendum betreft. In deze categorie scoort de radio met 41,9% het hoogste, gevolgd door de krant met 23,3% en de televisie met 14%. In de eerste enquête scoorden de media nog 62,9%, hetgeen illustreert hoe de rol van de radio, krant en tv is toegenomen toen eenmaal de informatie-campagne begin september in gang was gezet. Een andere voorname bron van informatie wordt gevormd door de groep van familie, vrienden en kennissen. Zij vertegenwoordigden in augustus nog 27,1%; in de tussentijd is hun bijdrage teruggelopen tot 20.8%, maar toch zijn zij nog altijd belangrijk genoeg om terdege rekening mee te houden.

ZOEKERTJES

TE KOOP AANGEBODEN CURAÇAO

MOBILET VESPA Ciao '92, f.750,-; motorcycle Honda H-250 '83, f.1.800,-. Tel.: 687479 of 602621.

MAZDA 626 1986; Toyota pickup double cabine 1991. Tel.: 675854. West Groot St Joris 5-B.

MINI AUSTIN '86. Tel.: 682632.

MITSUBISHI LANCER GLX 1990, fully equipped; mini snooker biljart; grasmaaimachine. Tel.: 373653.

WEGENS VERTREK naar Nederland: Lada Samara, bwjr. '86, km.st. 15635, gekeurd t/m 20-10-'95, vr.prijs f.3.500,-. Tel.: 371338.

WEGENS VERTREK: duikset; tv; video; Suzuki jeep; motorfiets; koelkast; meubilair; bed; magnetron; computer; wasmachine en veel meer. Tel.: 685642.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

BMW AUTO 1988, 735 I, uitstekende conditie, prijs f.32.000,-. Tel.: 32731.

Te koop nieuwe studie boeken
Bachelor & Master degree
* Managerial Economics applied micro-Economics for decision making
* Strategic mgt of Technology and innovation
* Business Research Methods
* Finance: An International Perspective
Inform.: tel. 369476
Alles voor 275,=

SAFE HOUSE
Professional Alarm & Telephone Systems
Your Alarm Expert
☎ 368968

Problemen met je haar?
Kom even langs bij
Mamita
tel. 623233

TE HUUR AANGEBODEN

't Valkennest Apartments
Rustiek gelegen, artistiek ingerichte appartementen omgeven door een weelderige, tropische tuin, voor kort- en langerverblijvers. Tevens autohuur en duiken mogelijk.
Aantrekkelijke week- en maandtarieven (all-in).
Voor verdere inlichtingen:
Tel: 682259 - Fax: 680145

Clima Cars

AUTO AIRCONDITIONING
Herst 1A - Tel: 672059, Sta. Rosa

Te koop:
WINKELINRICHTING
Metaal wandsysteem
hoog 20 m.
laag 32 m.
Prijs: 6500,=
Tel: 376200/606788

Mieke Cleaning Service
Voor dagelijks en periodiek onderhoud van:
woonhuizen - kantoorpanden tuinen - feesten - nieuwbouw éénmalige schoonmaak - flats - tentoonstellingsruimten - buurtcentra's
Prijzen v.a. f 200,=
* 24 uurs service *
Informatie v.a. 7 uur a.m.
tel. nr. 654687

Te huur
RUIM LOKAAL
te Salina
* Geschikt voor kantoorruimte
* Parkeergelegenheid
* Gunstig gelegen
* Direkt leverbaar
Inlichtingen
Tel: 652200
Fax: 652220

BELGIË, KALMTHOUT-HEIDE "DENNENDAL"
Hortensiadreef 19
Schitterende bosrijke lokatie.
Prijs Dfl. 275.000,= gar. 2/3 slpk.
20 min. vanaf Roosendaal/Antwerpen
Tel: 00 - 32 - 3 - 647.33.03 Fax: 647.31.91
B.g.g. Tel/Fax: 00 - 32 - 3 - 666.43.14

Gezocht
voor een apotheker
[redacted]
in omgeving Julianadorp
Gelieve te bellen
Tel. 689808
tussen 8-5 uur
Tel. 371437
na 7.00 uur n.m.

GEZOCHT
Gemeubileerd APPARTEMENT
in rustige buurt
voor nette jongeman
± Naf. 800,-
Tel.: 375681 of 652510
vraag naar Marc.

16 oktober: WERELDVOEDSELDAG
10 [redacted] HARMONIE
Nederlands Antilliaanse Vereniging van Diëtisten

PENHA MEN'S BOUTIQUE SALIÑA
START MET EEN
GRANDIOZE UITVERKOOP
50%
OP VERSCHILLENDE HERENKLEDING
Kom kijken in ons uitverkoophoekje.
Haast u zich want op is op.
PENHA
MEN'S BOUTIQUE
Saliña Galleries

Te koop
[redacted]
3 slaapkamers,
1 badkamer.
Gelegen te Sun Valley.
Direkt opleverbaar.
Eigendomsgrond 745 m^2
Prijs Naf. 170.000,= k.k.
Tel: 605466 - 603900

Te koop
Epson 286/40Mb/1Mb
f 500,=
PC 486/200 Mb/4 Mb
5 mnd oud
f 2200.
Kluis 80 cm hoog
CHUBB f 2500,=
Tel. 376200, 606788

SHELLFISH HOUSE
Villa Elizabeth
Koraalspechtweg 1
Wij zoeken een
CHEF-KOK
Ruime ervaring vereist.
Tel. contact opnemen na 16.00 uur
657565 en vragen naar Hans.

Gevraagd met spoed
Honderd mensen, die serieus geïnteresseerd zijn om 10 kilo of meer af te vallen per maand.
Met behulp van een reeds 15 jaar succesvol toegepaste techniek.
Men krijgt daarbij gratis begeleiding.
Bel snel: 376650

Te koop
CHEVROLET
c/o 1989
Pick-up
Prijs: 20.000,=
Tel. 376200/606788

OPPASHUIS GEVRAAGD
periode 8 t/m 20 dec.
voor 3 Nederlandse dames.
Tel: 624005

Pro Upholstery & Carpet Cleaning
Geen angst meer voor geknoei of ongelukjes op uw prachtige lichtgekleurde bankstel. Met **Pro shampoo reinigen** wij uw bankstel en **beschermen** wij het tegen alle voorkomende vuil en vlekken.
Bel ons voor een afspraak voor het reinigen van de bekleding van uw stoelen of het tapijt van uw kantoor of thuis. **Tel: 672086 - 605267**

WAARSCHUWING
De commandant van de marinebasis Parera maakt bekend dat er schietoefeningen worden gehouden.
Op de schietbaan WACAO;
DONDERDAG 6 OKTOBER VAN 07.00 UUR TOT 16.00 UUR.
Onveilig zeegebied ± 4.000 mtr. uit de kust.

JAARLIJKSE UITVERKOOP
BROKY - SHOES
Winkelcentrum Colon
Rio Canario
Fokkerweg

GEZOCHT
een
3 slaapkamer WONING
in veilige buurt
Liefst gemeubileerd.
Gelieve te bellen:
Tel.: 652477 / 78

Wegens liquidatie van kinderboutique
[redacted]
te koop tegen **40% korting**
leeftijd: 0 t/m 12 jaar
Adres: Breedestraat Punda no. 2
Tel: 612258

HUISWERKBEGELEIDING
Bij DOC bestaat de mogelijkheid om onder deskundige leiding het huiswerk te voltooien.
DOC-huiswerkbegeleiding staat borg voor goede studieresultaten. De leerlingen worden thuis of op school door DOC opgehaald en thuisgebracht. Periodiek vindt rapportage plaats met betrekking tot de studievoortgang.
In de vakanties worden workshops georganiseerd.

Lokatie : ITC Building TM 11 38 t/m 41
Telefoon : 376750 636371/605316
Kontaktpersoon : Drs W.C.A. van Dongen
doc® Opleidingen & Trainingen

Voor tuin
schoonmaken
vuil weggooien,
planten verzorgen
en gras aanleggen
TUINMAN
Portugees
Tel: 686695

TE HUUR
Gerieflijke Vakantiewoning
Omgeving Princess Beach/Seaquarium.
Periode: 15 oktober/15 januari 1995.
Prijs: NAf. 1500,- (excl. electr./water/telefoon).
Liefst echtpaar zonder kinderen.
Autogebruik n.o.t.k.
Brieven: onder 'Vakantiewoning 123' aan het buro van dit blad, Curaçao.

Crea Nova N.V.
[redacted]
Magdalenaweg 44
Nst. de Romerschool
Tel. 378982/fax. 378980

Are you young and love nice clothes from the Island and want to work fulltime call
Dolce Vita
at 653792

Marjolein
beauty parlor for dogs
Gediplomeerd hondentrimster.
Winston Churchillweg 25
Tel: 683834
dinsdag t/m zaterdag
8.00 a.m. tot 1.30 p.m.
maandag gesloten

Drukwerkkosten rijzen de pan uit?
Bel of fax ons op 673473 voor een prijsopgave.
Na vergelijking zult u ons wéér bellen om een order te plaatsen!
INTERACTIVE PRINT SERVICES
Tel./Fax. 673473

PET LOVERS N.V.
S.B.N. Doormanweg 22
Curaçao N.A.

[redacted] **TE KOOP** [redacted]

16 WOONHUIZEN op eigendomsterrein.
Circa 2200 m^2 in stad district.
Naf. 475.000,=

WOONHUIS + MONUMENT geschikt voor hotel, dokterspraktijk, appartementen enz. Gelegen op circa 3300 m^2 eigendomsterrein in de binnenstad.
Naf. 2.500.000 nego.

KWARTJE TERREIN circa 8500 m^2 goed gekeurd verdelingplan, klaar om te bouwen.

OMGEVING TONI KOENTJIE
Eigendomsterrein circa 5000 m^2

[redacted] **Voor inlichting: 612861** [redacted]

TE KOOP
MODERN WOONHUIS
uiterst centraal gelegen aan de
Jamanacostraat
(Achter Peter Stuyvesant College, Matancia)
Nieuwbouw
4 slaapkamers, 2 badkamer,
meidenkamer + WC
op 895 M2 eigendom
NAf 477.000,--
Oplevering februari 1995
Tijdens kantooruren 616337

PARADISE
TE KOOP: LEUK NIEUW WOONHUIS
Saliña Abao: NAf. 115.000,-

OPPAS NODIG
Bel 654087

The Worldrenown
[redacted]
Basic Lectures
on
Dates : October 29, 30 and November 5, 6
Hours : 8.00 - 12.00 and 1.30 - 5.00
Place : Holiday Beach Hotel
Fee : Naf. 375,-
Flyer with information is available.
Call 375652 for application.

TE HUUR GEVRAAGD
WOONHUIS of APPARTEMENT
3 à 4 slaapkamers.
Max. f. 800,- p/mnd.
Tel.: 375175

Wij hebben plaats voor een
VERKOOPSTER
Vereisten:
- Moet vloeiend Engels en Nederlands kunnen spreken.
- Representatief voorkomen.
Wij bieden:
- Een goed salaris.
Persoonlijk langskomen alleen tussen 9.00 - 12.00 bij:
Summer Fashions - Breedestraat 8, Punda.

REAL ESTATE
Curasol
Fax: 368523
VASTGOED ZEKER!
Wij vragen met spoed!!
KOOP- en HUURWONINGEN
in alle prijsklassen.

KOERSEN CENTRALE BANK

NOTERINGEN BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN (CENTRALE BANK)
GELDIG OP DINSDAG 4 OKTOBER EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.300	1.320	1.340
PND STERLING	2.740	2.795	2.855
NED GLD (per Nf. 100)	101.93	102.65	103.45
ZW FRANCS (per Zw. frs. 100)	137.72	138.44	139.24
FR FRANCS per Fr. frs. 100)	32.35	33.45	34.15
DUITSE MARK (per Dm. 100)	114.28	115.00	115.80
IT LIRE (per It. lire 1000)	0.81	1.11	1.17
AR FLORIN (per Afl.100)	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN (per yen 10.000)	178.46	179.32	180.12
ECU (per Ecu 100)	-.-	220.32	221.12

*voor bankpapier
**voor overboekingen en bankcheques

Ingevolge artikel 12 van het Centrale Bank-statuut stelt de Bank van de Nederlandse Antillen de koersen vast voor het deviezenverkeer:

Disconto: 5%
Beleningsrente: 6%
CD Rente 1 maand: -
Reserve Requirement: 7%
Reserve Period: 16 september-15 oktober
Indicatieve koersen overheidspapieren:
8.625% obl. 1990/1995 koers: 102.67% Eff. rendement 6.15 % Land
8.50 % obl. 1991/1996 koers: 103.49% Eff. rendement 6.75 % Land
7.875% obl. 1993/1996 koers: 102.05% Eff. rendement 6.30 % Land
8.50 % obl. 1992/1997 koers: 103.66% Eff. rendement 6.85 % Eiland
8.625% obl. 1992/1997 koers: 104.01% Eff. rendement 7.125% Eiland
8.625% obl. 1993/1998 koers: 104.37% Eff. rendement 7.125% Eiland
8.00 % obl. 1993/1998 koers: 102.52% Eff. rendement 7.20 % Eiland
8.00 % obl. 1989/1999 koers: 102.00% Eff. rendement 7.5 % Land
8.00 % obl. 1994/2001 koers: 100.97% Eff. rendement 7.80 % Land
8.25 % obl. 1989/2004 koers: 99.18% Eff. rendement 8.375% Land

FINANCIEEL NIEUWS

Koersen stabiel op Damrak

AMSTERDAM - Ondanks de volgens handelaren nog steeds "afwachtende belegger" stabiliseerde de markt op de Amsterdamse effectenbeurs zich dinsdag enigszins. De fluctuaties van de afgelopen dagen, gevolg van het nieuwe handelssysteem, waren minder groot. Daardoor konden de grote verliezers van de afgelopen dagen, zoals dsm en vnu, weer op adem komen.

"De markt ligt er erg rustig bij", aldus een medewerker op de beursvloer. "De grote tussentijdse koersverschillen van vrijdag en maandag, kort na de invoering van het systeem, zijn wat getemperd. De verspringingen zijn wat minder hoog. Toch merken we aan alles dat de belegger, zeker de kleinere die via de hoekman werkt, het systeem nog niet helemaal vertrouwt. De vraag is klein, het aanbod eveneens."

De dollar kon geen stimulans betekenen voor de handel. De Amerikaanse munt zakte opnieuw onder de f 1,74 en kwam uit op f 1,7360. De beurs in Londen trok zich daar weinig van aan en opende vijftien punten hoger. De AEX-index in Amsterdam was slechts 0,15 punt hoger, met name door lichte verliezen van enkele dubbeltjes op de obligatiemarkt.

DSM, grote verliezer bij de hoofdfondsen met een daling van f 4,80 op vrijdag en f 3,50 op maandag, trok weer f 0,30 aan en kwam uit op f 144,30. Ook VNU boekte na behoorlijke koersdalingen weer enige winst, f 0,50 op een tussentijdse notering van f 184,80. Polygram, flinke verliezer op maandag, bleef dinsdagochtend gelijk op f 72,90. Heineken schoot f 0,50 naar beneden (F 235,30), maar handelaren verwachten positieve impulsen van een road-show voor Amerikaanse beleggers, die de bierbrouwer volgende week gaat houden. Winst was er voor Unilever, f 1,30 bij een tussentijdse notering van f 198,20, en Wolters Kluwer. Het aandeel van het uitgeversconcern noteerde eveneens f 1,30 hoger en kwam uit op f 122,30. Wolters Kluwer was maandag met een daling van f 2,50 ook een van de verliezers.

De fluctuaties op de binnenlandse markt blijven groter, omdat daar wel grotendeels via de hoekman wordt gehandeld. De hoeklieden zijn bereid grotere risico's te nemen, hetgeen leidt tot meer koersverschillen. Dat was vooral te merken aan het aandeel van het installatiebedrijf GTI, dat f 2 daalde naar f 162. Verder was vrachtwagendealer Beers, na positieve cijfers vorige week, met twee gulden in de min na winstnemingen (F 192). Verlies was er verder voor De Telegraaf met een minus van f 1,50 (F 189).

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	3 Okt. 94	FRANKFURT	PREV	3 Okt 94	AMSTERDAM	PREV	3 Okt 94
DOW JONES	3832	3846	DAX INDEX	2011	2012	EOE	400 3[illegible]	399 0[illegible]
AM EXP	30.38	30.13	BASF	304 50	304 50	ABN-AMRO	57 50	57 40
ATT	53 88	53.38	COMMERZBK	304 00	304 00	AEGON	99 80	100 00
ALZA CORP	20.63	20.38	DAIMLER B.	741 00	741 00	AHOLD	49 30	[illegible]
ARCHER	26.00	26 00	DEUTS.BK	675 00	675 00	AKZO	204 50	[illegible]
BORDEN	13 75	13.75	MAN	394 00	394.00	AMEV	70 00	68 90
CITICORP	42 50	42 50	PREUSSAG	445 00	445 00	DSM	145 00	144 00
COASTAL CO	27 88	27 75	SIEMENS	632 50	632 50	ELSEVIER	155 60	[illegible]
COCA COLA	49 13	49 25	VW	425 50	425 50	FOKKER	15 50	15 00
CORNING IN	32 00	32.25				GIST BROC	44 70	43 20
DISNEY	39 50	39.38				HAGEMEYER	134 50	137 00
DUPONT	58 75	57.50				HEINEKEN	237 20	235 80
EAST.KODAK	52 00	51 13				HOOGOVENS	76 80	75 70
EXXON	57 75	57.50	LONDON			ING	74 90	74 80
FORD	28.00	27 50				KLM	47 50	47 30
GEN.ELECT.	48 50	47.63	FT-100 IND	3010	2983	KNP-BT	51 80	51 20
GEN MOTORS	47 00	46 25				KON PTT NED	52 20	52 60
HEINZ	36.63	36 63	ARGYLL	2 71	2.75	NEDLLOYD	57 10	56 00
HOMESTAKE	21.25	20.75	BARCLAYS B	5 59	5.7[illegible]	NUTRICIA	85 90	85 70
IBM	69 50	68.88	BASS	5 16	5.16	PHILIPS	52 70	52 60
KELLOGG	57.38	57.63	BRITISH ST	3.65	3.64	POLYGRAM	75 00	72.90
MC DONALDS	26 38	26.25	BRITISH TEL	3.07	3.09	ROBECO	114 10	114 00
MEAD	52.00	52 25	CADBURY	4 49	4 49	ROLINCO	117 00	116 90
MERCK	35.50	36.25	CABLE & W	3.99	4.00	RORENTO	82 40	82 40
MINNES.MNG	55.25	54.25	GRAND MET	4.06	4.09	RODAMCO	52 50	51 30
MOBIL CORP	79 13	78 75	MARKS & SP	4.02	4 03	ROYAL DUTCH	186 40	188 00
PFIZER	69.00	69 88	REDLAND	4 93	4 94	UNILEVER	198.20	196 90
P MORRIS	61.13	60.75	TATE & LYL	4.37	4 45	VMF STORK	42 60	42 00
QUAKER	77.00	76.38				VNU	188 00	184 30
SEARS	47 75	47 88						
UP JOHN	34.13	34.50	TOKYO			TORONTO		
US SURGIC	27 00	26.88	NIKKEI DOW	19584	19650	TSE 300	4352	4344
VALERO	20.13	20.38						
			BRIDGESTON	1530	1550	ALCAN	35.25	36 00
			CANON	1740	1740	BELL	48.13	48 38
GOLD	398 20	398 00	DAI ICHI K	1790	1780	BANK OF NS	26 63	26 13
SILVER	5 66	5.70	DAIWA SEC.	1480	1450	CAN.PAC.	22 50	22 25
CRUDE OIL	18.20	18.19	HITACHI	961	956	IMASCO	37 50	38 13
US$/YEN	98 96	99.55	HONDA MOT	1650	1650	LAIDLAW	10 38	10 38
US$/DMARK	1.55	1.55	JAPAN AIRL	747	747	MOORE	24 63	24 88
GBP/US$	1.58	1.58	NOMURA SEC	2070	2050	NORANDA	27 25	26 75
US$/NLG	1 74	1.74	NIPPON STE	392	390	PLACER DOME	33 75	32 75
ECU/US$	123.10	123.10	MAZDA	553	550	POWER CORP	19 63	19 75
CAN/US$	1.34	1.34	SONY	5800	5760	ROYAL BANK	28 50	28 25

Winstgevend bankieren
Wereldrangorde volgens IBCA

		Winst	Dividend-opleverend
1	Hang Seng Bank	1.329	161
2	Banco Popular Español	1.319	284
3	Bangkok Bank	1.304	203
4	Bank of Communications	1.261	194
5	United Overseas Bank	1.254	268
6	Banco Nacional de Mexico	1.254	143
7	First Interstate Bancorp	1.253	123
8	Banc One Corp.	1.250	79
9	First Chicago Corp.	1.239	120
10	Wachovia Corp.	1.239	160

De IBCA standaard corrigeert inflatie- en belasting-hoogte; de banken worden weer winstgevend voor aandeelhouders. Hierboven een overzicht van de top-tien. Steeds in miljoenen dollars.

Bron: IBCA

AFP Amigoe grafiek

Wereldbank waarschuwt voor gevolgen vergrijzing

MADRID - Om de oudedagsvoorziening op een behoorlijk peil te houden, moet het pensioenstelsel op de helling. In plaats van een verplichte verhoging van de bijdragen moeten voor de middeninkomens en de hogere inkomens de pensioenuitkeringen omlaag. Werknemers moeten, al dan niet verplicht, meer gaan sparen.

Dit staat in een maandag vrijgegeven rapport van de Wereldbank. De ontwikkelingsinstelling schrijft dat in 2030 het aantal mensen op de wereld dat ouder is dan 60 jaar 1,4 miljard zal bedragen, driemaal zoveel als in 1990.

De levensverwachting groeit en het aantal geboorten daalt. Het aandeel van ouderen in de samenleving blijft alleen maar toenemen, zeker in veel ontwikkelingslanden. Verbetering van de medische voorzieningen is daar niet vreemd aan.

Door de vergrijzing moeten steeds minder werkenden meer en meer voor de voorzieningen van ouderen zorgen. In de industrielanden dreigen de bestaande pensioenvoorzieningen op den duur niet meer toereikend te zijn en in de ontwikkelingslanden dreigen de ouderen minder op steun van hun familie te kunnen rekenen.

De Wereldbank haalt China aan als voorbeeld. Doordat een echtpaar daar maar één kind mag hebben, zal in de toekomst slechts één werkende zijn ouders moeten onderhouden. In Afrika, waar traditioneel de familie al zorgdraagt voor de ouderen zijn de bestaande pensioenvoorzieningen overigens al niet meer toereikend.

In het voormalige oostblok is de situatie op het ogenblik 'bijzonder dramatisch'. In Hongarije, waar de pensioengerechtigde leeftijd op 54 jaar ligt, wordt 33 procent van het loon afgedragen aan pensioenvoorzieningen. In Latijns-Amerika is het niet beter. In Argentinië wordt een kwart van het verdiende loon besteed aan pensioenpremies.

De Wereldbank geeft het advies om de verantwoordelijkheid voor het opbouwen van het pensioen over te laten aan de mensen zelf. De overheid moet ook het beheren van pensioengelden overlaten aan de particuliere sector, maar wel wat kleine voorzieningen in stand houden om de allerarmsten te steunen.

De belastingen moeten daarvoor niet te zeer worden aangesproken, omdat dat ten koste gaat van de ontwikkeling van de economie. Met een herziening van het pensioenstelsel kan de economie een impuls krijgen, doordat er meer wordt gespaard en de investeringen door de privé-sector toenemen.

Shell investeert 3 miljard in vernieuwing van Pernis

ROTTERDAM - De Zuidhollandse gedeputeerde J. van der Vlist (Milieu) heeft dinsdagmiddag in Pernis het startsein gegeven voor een omvangrijk nieuwbouw-project op het terrein van de Shell-raffinaderij. Het gaat om een investering van drie miljard gulden, die tot doel heeft het vervaardigen van schonere produkten en het terugdringen van de uitstoot van schadelijke stoffen.

De voornaamste onderdelen van de het project PER+ zijn de bouw van een hydrocracker en een olievergassingsinstallatie. Het geheel moet in 1997 in bedrijf komen. De vernieuwing van de Shell-raffinaderij is nodig, omdat het aanbod van zwaardere en meer zwavel bevattende ruwe olie zal toenemen, terwijl in de afzetmarkt de vraag verschuift van zwaardere produkten (zoals stookolie) naar lichtere (zoals benzines). PER+ zal bovendien leiden tot een flinke vermindering van de uitstoot van zwaveldioxide en stikstofoxiden.

J. van der Meer, algemeen directeur van Shell Pernis, zei dat de investering voortvloeit uit de eisen van een samenleving die steeds schonere produkten wil, gemaakt in fabrieken met minder emissies. Van der Meer zei dat het wel van groot belang is dat de Nederlandse overheid bij het opleggen van milieueisen niet veel verder gaat dan omringende landen. "Maar als een belasting of heffing zich geheel parallel aan het buitenland ontwikkelt, moeten ondernemers niet zeuren."

Gedeputeerde Van der Vlist (Milieu) zei dat de investering van drie miljard door Shell "een essentiële impuls met grote uitstralingseffecten" voor het Rotterdamse havengebied is. Bovendien blijkt uit deze investering in de grootste raffinaderij van Europa, dat Shell zich nadrukkelijk niet wil terugtrekken uit de raffinage in Europa.

Het Nederlands Economisch Instituut heeft berekend dat de nieuwbouw in Pernis in totaal 23.000 arbeidsjaren werk oplevert bij bouwbedrijven en leveranciers van onderdelen. De komende drie jaar zullen dagelijks tot 2500 arbeiders van aannemingsbedrijven op de raffinaderij aan het werk zijn.

Wall Street onveranderd

NEW YORK - Op de effectenbeurs van New York hebben de aandelenkoersen maandag per saldo weinig verandering ondergaan. De Dow Jones-index stond geruime tijd op een verlies, maar sloot uiteindelijk 3,70 punten hoger op 3846,89. De omzet kwam uit op ruim 270 miljoen aandelen. De verhouding tussen het aantal stijgers en dalers bedroeg acht tegen dertien.

Aanvankelijk ging de Dow Jones-index naar beneden na publikatie van het jongste maandrapport van Amerikaanse Vereniging van Inkoopdirecteuren. Daaruit bleek dat de index voor economische activiteit is gegroeid van 56,2 in augustus tot 58,2 in september, terwijl de gemiddelde verwachting op 56,7 lag. Bij beleggers stak hierdoor de vrees voor inflatie en daarmee de angst voor een renteverhoging de kop op.

De koersen van zowel de obligaties als de aandelen gleden hierop omlaag. Op de obligatiemarkt noteerde de dertigjarige staatslening een half punt lager. Later op de dag wisten veel aandelenkoersen zich enigszins te herstellen. Van duidelijke koersstijgingen was evenwel geen sprake omdat het herstel op de obligatiemarkt achterwege bleef.

Op de wisselmarkt van New York noteerde de dollar tegen het slot van de handel f 1,7400 na een koers van f 1,7360 op vrijdag. In Amsterdam werd aan het eind van de middag een koers van f 1,7415 opgemaakt.

Stad Rotterdam en NIB doen samen in hypotheken

ROTTERDAM - Verzekeraar Stad Rotterdam en de Nationale Investeringsbank (NIB) gaan ieder voor de helft deelnemen in een nieuwe hypotheekbank. Hierdoor kan Stad Rotterdam op de langere termijn zich beter richten op de markt voor woninghypotheken, aldus beide ondernemingen in een verklaring.

Stad Rotterdam zal eind dit jaar een hypotheekportefeuille hebben van f 8,5 miljard. Dit jaar is die portefeuille sterk gegroeid met een toename van het aantal leningen met f 2 miljard. In verband met de onstuimige groei droeg de NIB vorig jaar al f 500 miljoen bij aan de expansie van Stad Rotterdam. Dit jaar wordt nog eens f 400 miljoen bijgedragen.

Om de ontwikkelingen op de woningmarkt voor langere termijn veilig te stellen, richten beiden nu een nieuwe maatschappij op, SR Hypotheken nv. De helft van de hypotheekportefeuille van Bouwkas Rohyp, een honderdprocentsdochter van Stad Rotterdam, gaat over naar de nieuwe maatschappij. In totaal zal de hypotheekportefeuille f 1,5 miljard bedragen. De nieuwe maatschappij zal zich, evenals Stad Rotterdam, bedienen van de tussenpersoon als verkoopkanaal.

NIB stapt in de hypotheekmarkt, omdat de bank de rente-inkomsten sneller wil laten groeien dan de overige baten. In dit kader zocht NIB naar de financiering van hypotheekportefeuilles van verzekeraars. Beide partijen zijn van mening dat de nieuwe combinatie mogelijkheden biedt om te profiteren van elkaars specialismen.

Sinds 1993 al ruim twintig affaires

Fabrikant voedingsmiddelen nu bereid fout te erkennen

DEN HAAG - De Nederlandse fabrikanten spelen steeds vaker open kaart als het gaat om fouten in produkten. Sinds de Nutricia-zaak in 1993 zijn ongeveer twintig affaires uitgebreid in de pers bekendgemaakt. Enkele jaren geleden kwamen dergelijke gevallen veel minder vaak in de openbaarheid.

De laatste *'product-recall'* werd vorige week vrijdag bekend. Unox besloot 130.000 blikken erwtensoep uit de markt te halen omdat die mogelijk bedorven zijn door fouten in de verpakking. De fabrikant volgde de procedure die het laatste jaar gemeengoed is geworden: advertenties in de kranten. De consument krijgt zijn geld terug en kan via een 06-nummer informatie krijgen. De zaak kreeg ook weer volop aandacht op radio, televisie en in de kranten, mede omdat de fabrikant keurige persberichten naar de media stuurde.

Het rijtje affaires is indrukwekkend: Na de alom bekende Olvarit-zaak (Nutricia) kwamen onder meer de glassplinters in de flesjes Heineken en Bavaria, de restanten schoonmaakmiddel in chocolademelk van Campina/Melkunie, fabrikant Raak die jarenlang een verboden conserveringsmiddel aan de frisdrank toevoegde, de glasscherven in de kipsaté van producent Bakx, de salmonella-bacteriën in de Brinta van Honig, en de salmonella in de pindakaas van Calvé.

Meest recent is de theeworstaffaire van Unox (waaraan geen zout was toegevoegd) en de 170.000 tl-buizen die Philips moest terughalen vanwege een isolatiefout.

Een woordvoerster van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), waar ook de Keuringsdiensten van Waren onder ressorteren, benadrukt dat de problemen met produkten vroeger net zo vaak voorkwamen als tegenwoordig. Bedrijven zijn volgens haar nu veel meer bezig met kwaliteitscontrole in de produktie en zijn daardoor beter in staat fouten op te sporen.

"De fabrikanten zoeken ook eerder de publiciteit aangezien ze zo mede kunnen bewijzen dat ze klantvriendelijk zijn en geen enkel risico nemen met de gezondheid van de consument. Ze hebben ook gemerkt dat openheid niet altijd negatief uitpakt", zo stelt de VWS-woordvoerster.

De consumentenbond concludeert dat veel fabrikanten tot het inzicht zijn gekomen dat het beter is voor de goede naam en het marktaandeel van het produkt om zelf de fout openbaar te maken en daar publiekelijk de verantwoording voor te nemen. Komt de fout namelijk achteraf op andere wijze in de pers, dan wordt het bedrijf al snel beschuldigd van nalatigheid. Bovendien zijn mensen mondiger en stappen eerder naar de Keuringsdienst van Waren en de Consumentenbond als zij worden geconfronteerd met een slecht produkt.

Niet alle fabrikanten spelen de zaak naar de mening van de Consumentenbond open en eerlijk. Zo kwam Nutricia in de Olvarit-affaire niet meteen in actie en probeerde Raak helemaal de zaak onder het tapijt te vegen. Via een anonieme brief kwam de Keuringsdienst er achter dat Raak een verboden middel aan de cassis toevoegde. Het bedrijf nam geen enkele verantwoordelijkheid voor de misstap.

Een marketingdeskundige van de faculteit Bedrijfskunde van de Erasmus Universiteit in Rotterdam beaamt dat het management bij bedrijven tegenwoordig redeneert dat het veel beter maar open kaart kan spelen bij een dergelijke zaak.

"Als concern geef je het signaal af dat het consumentenbelang voorop staat en kweek je vertrouwen bij de klant. Daar komt bij dat de markt verzadigd is en dus de concurrentiedruk groter is geworden. Het kwaliteitsimago staat op de eerste plaats. De fabrikanten zijn doodsbang dat de kwaliteit en betrouwbaarheid van hun produkt in het geding komen", aldus de marketingdeskundige.

Dollar zakt weg op wisselmarkten deel van de winst

AMSTERDAM - De dollar liet zich dinsdagmorgen van een lagere kant zien. In Amsterdam zat de Amerikaanse munteenheid 's morgens om 10.00 uur op f 1,7360 tegenover een slotkoers van f 1,7415 op maandag. Tijdens de voorgaande handel in het Verre Oosten zag het er zeer kalm uit, waarbij de dollarkoers langzaam afgleed. Hier werd gezegd dat het effect van het deelakkoord dat de VS en Japan in het weekeinde over hun onderlinge handel bereikten, alweer was verdwenen. Maandag was de dollar op de gedeeltelijke handelsovereenkomst nog gestegen.

Naar alle waarschijnlijkheid blijft de dollarhandel rustig tot vrijdag, wanneer de Amerikaanse werkloosheidscijfers over september worden bekendgemaakt. Deze cijfers zijn de eerste die een goed inzicht kunnen geven in het functioneren van de Amerikaanse economie in de afgelopen maand.

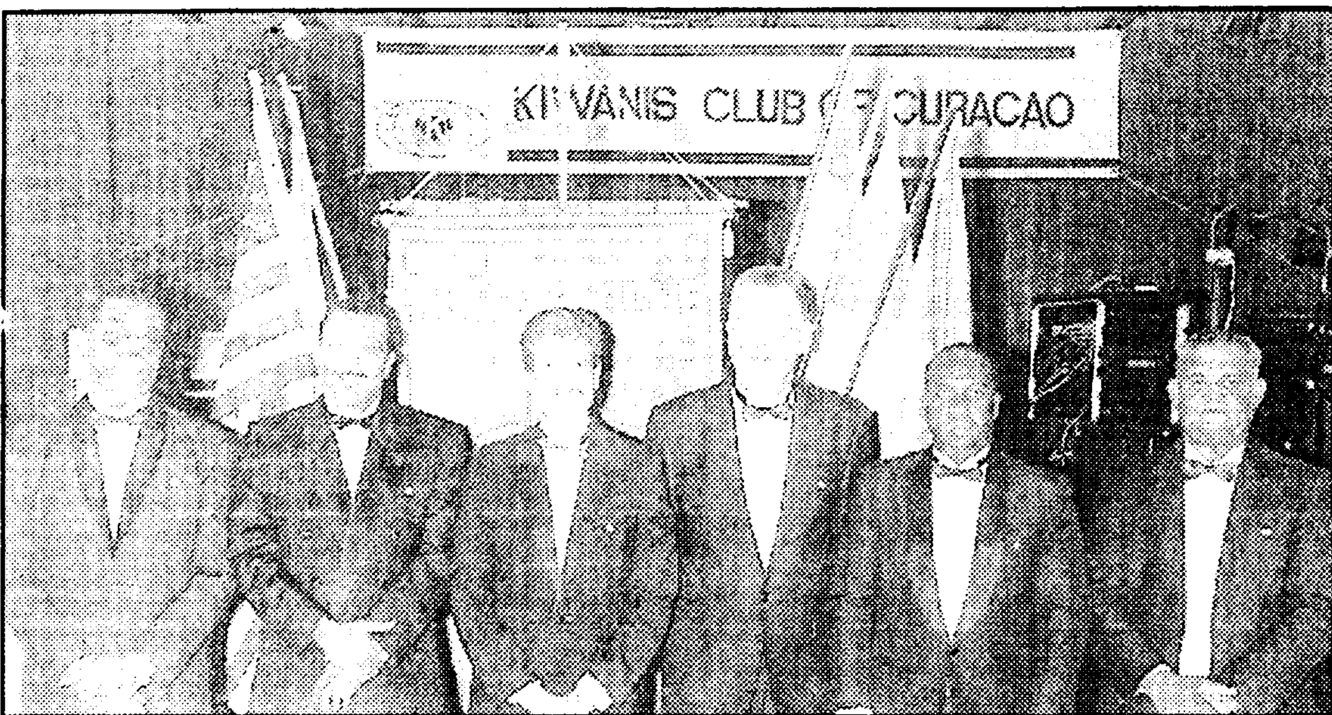
Het pond sterling moest ook wat terrein prijsgeven. De koers van de Britse munteenheid stond om 10.00 uur in Amsterdam op f 2,7455 na maandag te zijn gesloten op f 2,7485.

De effectenbeurs van Tokyo had een slappe dag. De Nikkei-index van de 225 fondsen ging met 81,42 punten naar beneden tot 19.568,61 punten. Er werden 161 miljoen aandelen verhandeld.

MENSEN

Op 24 september werd door Lt. Governor Division 26 Paul Toussaint het nieuwe bestuur van de Kiwanis Club Of Curaçao geïnstalleerd.

Op de foto van links naar rechts George Leetz (IPP), Anthony Haile (1st. vice-voorzitter), Rafael 'Rafi' Moreno (voorzitter), Hero Smallegange (2nd vice-voorzitter), Hubert Martha (penningmeester) en Julius der Meer (secretaris).

Allochtoon 'zorgenkindje'

Jonge **allochtonen** die aan het werk willen, moeten de komende jaren extra aandacht krijgen. De werkloosheid in deze groep is hoger dan onder autochtone leeftijdsgenoten en het opleidingsniveau is gemiddeld lager. De komende jaren zullen er steeds meer jonge allochtonen bijkomen op de arbeidsmarkt.

Dat blijkt uit het boek *Minderheden in Nederland, statistisch vademecum 1993/1994* dat door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is samengesteld en dat maandag is verschenen.

Olifanten in de sloot

Vier olifanten hebben vrijdag langdurig vastgezeten in een sloot in het Nederlandse Sliedrecht. De olifanten zijn eigendom van **circus Renz**, dat zijn vrijdagavond-voorstelling moest annuleren.

De voloptueuze circusartiesten mochten vrijdagmiddag een wandelingetje maken in de omgeving van de tent. Olifanten gaan graag in bad en bij het ontwaren van het watertje zou het viertal zijn kans al snel schoon hebben gezien. De beesten rekenden er echter niet op dat Hollandse *moddersloten* nogal verraderlijk kunnen zijn. Ze zakten met hun poten in de modder.

Het in allerijl toegesnelde circuspersoneel slaagde er zelfs met kranen niet in de dieren uit hun benarde positie te bevrijden. De brandweer werd erbij geroepen, maar ook die kon de geslurfde slachtoffers niet op het droge helpen. Een particulier transportbedrijf zag het licht en bracht enorme banden om de buiken van de olifanten aan. Aan die banden zijn ze uiteindelijk opgetakeld.

Het kwartet heeft geen schade opgelopen. Een deskundige van dierentuin Blijdorp adviseerde de circusdirectie echter de olifanten 24 uur 'het bed' te laten houden om tot rust te komen.

Begin juni belandden drie olifanten van hetzelfde circus in een polderslootje in Zoeterwoude-Dorp.

Ontheemde kinderen

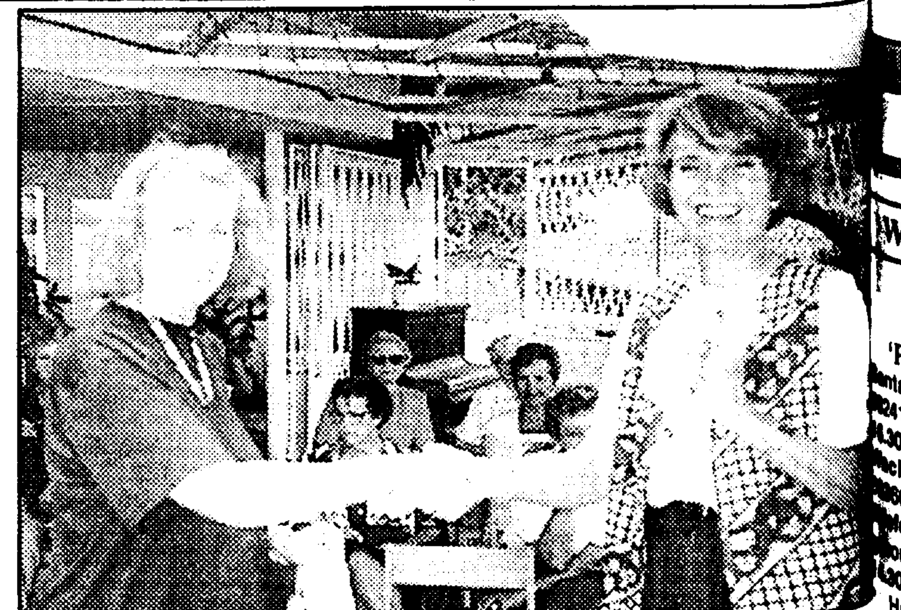
Koningin **Beatrix** woont dinsdag 25 oktober in het Museon in Den Haag een gedeelte bij van het congres over ontheemde kinderen, *Children on the move*. Het congres wordt gehouden in het kader van het Internationaal Jaar van het Gezin. De Verenigde Naties hebben 1994 uitgeroepen tot het Jaar van het Gezin. In Nederland is daarvoor een Nationaal Comité ingesteld dat met de Haagse conferentie voor internationaal privaatrecht deze vierdaagse conferentie heeft georganiseerd. Het aantal kinderen dat op een andere manier van het ene land naar het andere trekt, neemt over de gehele wereld toe. Hierdoor ontstaan veel nieuwe problemen met juridische, economische en sociaal-culturele aspecten. Die vragen om een internationale aanpak, aldus de organisatoren van de conferentie.

Italië rouwt om Nicholas

De dood van de **7-jarige** Amerikaan Nicholas Green heeft Italië bijzonder ontroerd. Het jongetje was bezweken aan de zware *schotwonden* die hij donderdag bij een overval op een snelweg in de zuidelijke regio Calabrië had opgelopen. De ouders hebben zijn hart, lever en nieren ter beschikking gesteld voor transplantatie.

De kleine Nicholas was met zijn ouders en zijn zusje op vakantie, toen vier gewapende criminelen tussen Salerno en Reggio di Calabria hun huurauto overvielen. Toen de vader plankgas gaf, openden de misdadigers het vuur. Nicholas werd in het hoofd getroffen. Na twee dagen in coma overleed hij zaterdag. De daders zijn voorvluchtig.

"Wij hebben niets tegen Italië, zoiets gebeurt helaas overal", verklaarde de 65-jarige vader nadat de jongen in het ziekenhuis van Messina was overleden. De ouders gaven toestemming voor de transplantatie van zijn organen. Een 15-jarige Romeinse jongen, die nog maar 27 kilo weegt, kreeg zijn hart ingeplant. Een 19-jarige Siciliaanse, die aan hepatitis leed en doodziek was, kreeg zijn lever. Een van Nicholas' nieren werd geïmplanteerd bij een 11-jarige Siciliaanse jongen.

Tijdens de maandelijkse bijeenkomst van de service club Innerwheel Curaçao (dit zijn de echtgenotes van de Rotary-leden), overhandigde voorzitster Barty Krijger een cheque van 5200 gulden aan mevrouw Batelaan van het Prinses Wilhelminafonds voor kankerbestrijding.

De natuur wint altijd

Toen de veerboot **'Estonia'** vorige week in de Oostzee kapseisde en meer dan 900 mensen mee de diepte in sleurde, voelde de 82-jarige Engelse Millvina Dean zich zeer verbonden met de slachtoffers en hun nabestaanden.

Ze was nog maar negen weken oud, toen ze een vergelijkbare scheepsramp overleefde: De ondergang van de volgens iedereen onzinkbare *'Titanic'* op 14 april 1912 met 1.523 mensen aan boord in de Atlantische Oceaan. "Wij zijn steeds in gevecht met de natuur, en de natuur wint steeds", filosofeert ze in Londen voor het begin van een tentoonstelling van stukken die uit het wrak van de Titanic zijn geborgen. De expositie begint op 4 oktober.

Van de opzienbarende overwinning van de natuur 82 jaar geleden weet Millvina niet meer dan wat haar moeder en haar twee jaar oudere broer - die beiden het zinken van dit schip ook overleefden - haar later hebben verteld. Haar vader behoorde tot de omgekomen passagiers.

De Titanic-tentoonstelling is tot 2 april volgend jaar te zien in het Maritime Museum in de Londense wijk Greenwich. Later worden de geborgen stukken geëxposeerd in een permanent 'Titanic'-museum. Waar dat gebouwd gaat worden, is nog niet bekend. Manhattan, Southampton (de thuishaven) of Liverpool (stad waar de meeste bemanningsleden vandaan kwamen) zijn voor dit museum in de race.

7 miljoen voor Elizabeth

Meer dan **400.000 mensen** hebben deze zomer Buckingham Palace bezocht, de Londense residentie van de Britse koningin Elizabeth II. Deze tweede openstelling van het paleis voor het publiek heeft de vorstin bijna 7 miljoen gulden opgeleverd. Afgelopen jaar waren 379.000 bezoekers gekomen.

Ontwerper Koolhaas geselecteerd

De Nederlander Rem Koolhaas is een van de dertien internationaal bekende **architecten** wier ontwerpen voor het nieuwe Museum voor Moderne Kunst in Londen na de eerste selectieronde zijn overgebleven.

Het museum moet tegen het jaar 2000 klaar zijn. Het wordt als dependance van de Tate Gallery gevestigd op de zuidoever van de Theems in de voormalige electriciteitscentrale Bankside, recht tegenover de City en St. Pauls Cathedral.

De dertien, onder wie zeven Britten, zijn gekozen uit 148 inzendingen uit de hele wereld. Tot de gekozenen horen onder anderen de Italiaan Renzo Piano, architect van het Centre Georges Pompidou in Parijs, de Japanner Arata Isozaki, die het overdekte Olympisch Stadion van Barcelona heeft ontworpen.

Het nieuwe museum, dat *The Tate Gallery of Modern Art* gaat heten, gaat rond 200 miljoen gulden kosten. De Tate hoopt dat de helft van het bedrag zal komen uit het fonds voor het millennium, dat de Britse regering heeft ingesteld om het jaar 2000 te vieren.

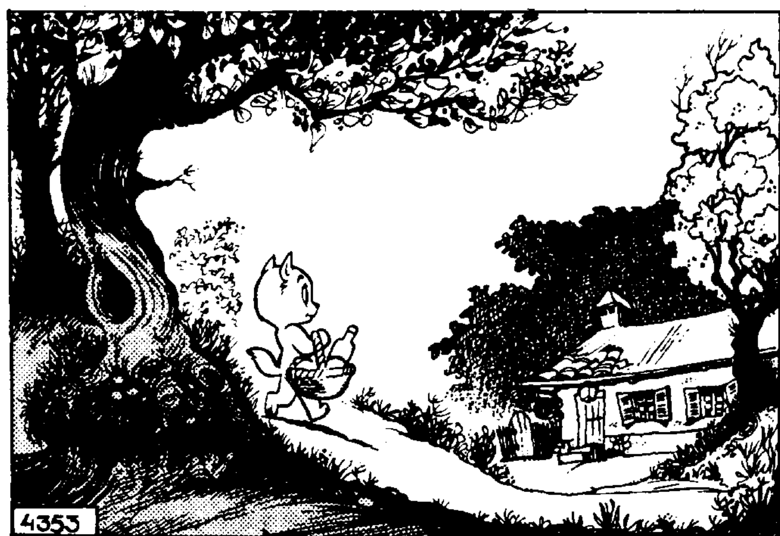
Swinda en Harry Sau A Kien ontvingen uit Nederland het heugelijke bericht dat hun zoon Henry aan de Universiteit van Amsterdam is geslaagd voor zijn doctoraal Actuariële Wetenschappen. Henry is oud-leerling van het Peter Stuyvesant College.

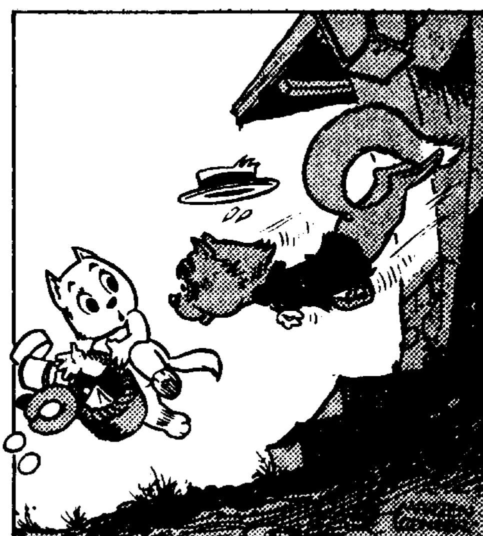
Annie M.G Schmidts Abeltje verfilmd

Het boek Abeltje van **Annie M.G. Schmidt** wordt verfilmd. De schrijfster ging akkoord met het door Burny Bos geschreven scenario. Het is de eerste keer dat een film wordt gemaakt naar een boek van de schrijfster. Komende zomer beginnen de opnamen. De regie is in handen van Ben Sombogaart. Olivier Tuinier speelt de rol van de liftjongen Abeltje. Abeltje vliegt met zijn *lift vol passagiers* door het dak van het warenhuis Knots en beleeft vervolgens allerlei avonturen in Amerika, Zuid-Amerika en Nieuw-Zeeland. De produktiemaatschappij van Burny Bos, Bos Bros, schat de produktiekosten op vijf miljoen gulden. De AVRO gaat de film als een vierdelige tv-serie uitzenden in afleveringen van 35 minuten. Tijdens de 57 opnamedagen wordt er gedraaid in New York, Canada, Spanje of Portugal en Engeland.

door Marten Toonder

Heer Bommel en de wezelkennis

4353 - Op een middag keerde Tom Poes huiswaarts met een mand vol boodschappen die hij in de stad gedaan had. Hij repte zich, want het was al vijf uur en de kruidenworst die zich tussen zijn aankopen bevond, deed hem naar zijn avondeten verlangen.

Al voortstappende naderde hij de herberg De Vreedzame Jager, een bedrijf, dat zich even buiten Rommeldam bevond. Het was bekend om zijn rust en zijn vriendelijke bediening, doch bij het passeren bemerkte Tom Poes dat ook hier het ruwe leven zijn tol eiste.

Want daarbinnen klonken luide stemmen en voordat hij er op verdacht was, werd de deur opengerukt om doorgang te verlenen aan een vreemdeling. Het wat een tengere gedaante, die met zo'n kracht op straat werd gezet, dat Tom Poes zijn mand liet vallen.

Nu verscheen ook de waard in de deuropening.

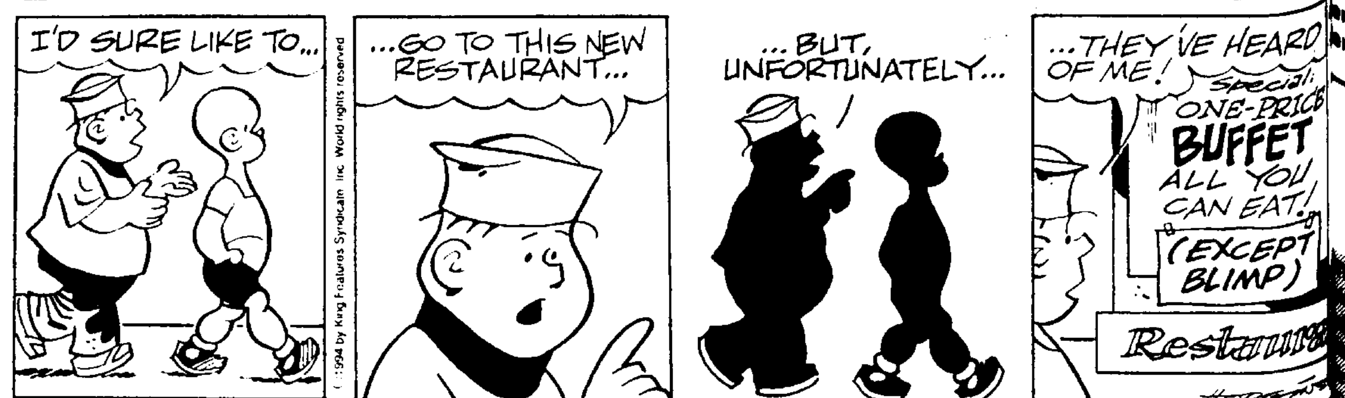
"Maak dat je weg komt!" riep de anders zo rustige ondernemer met overslaande stem. "Mijn beste kamer huren, aanmerkingen maken op het eten, de dure meneer uithangen en dan niet betalen!"

De gast richtte zich op tussen de boodschappen en zette voorzichtig zijn hoed op.

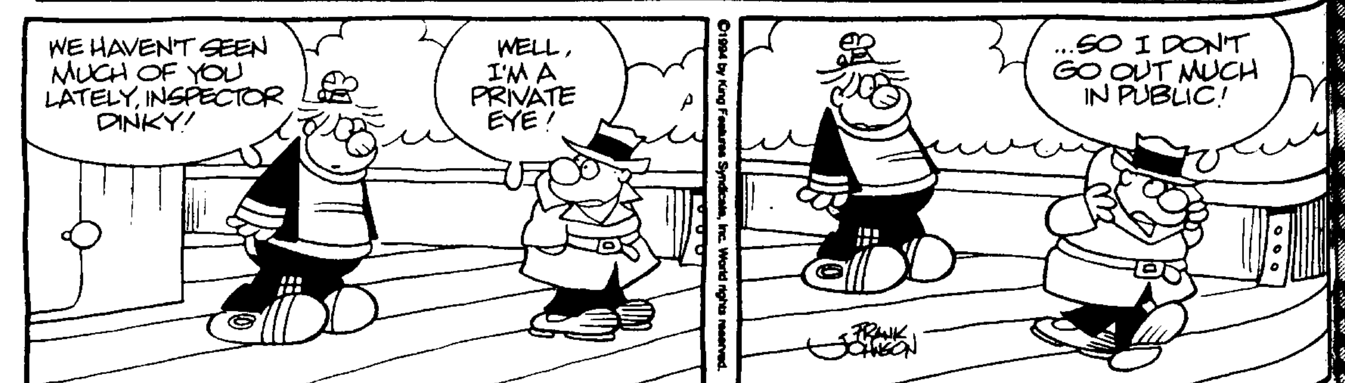
"Hoe pijnlijk is deze grofheid", prevelde hij, na een zijdelingse blik op Tom Poes. "Welk een stuitend voorbeeld voor jongeren. Geen wonder, dat de beschaving ten einde spoedt."

"Vort!" krijste de hotelondernemer. "Als je binnen tien tellen niet met je praatjes uit het gezicht bent, stuur ik de politie op je af!"

HENRY ® **By Dick Hodgins**

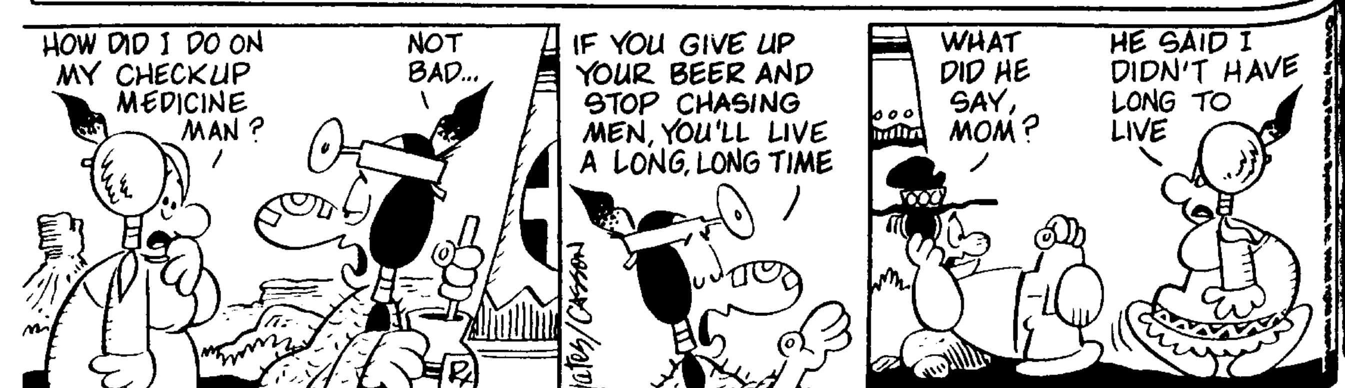
BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johnson**

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

REDEYE ® **By Bill Yates & Mel Casson**

RAÇAO
AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

ta Maria 17. tel. 682344/682947, 412/682574. Kantooruren: 07.00-30 uur.
chtzuster na 17.00 uur tel. 61.
nisch spreekuur in ieder wijk-uw dagelijks van **08.00-08.30/-15.00 uur**
Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
Inloopspreekuur voor zuigelingen- en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

ntoor Gosieweg 15. Tel. 692231/2232. open van 07.00-17.00 uur.
ntoor Bandabou: Silberie Kavel 16; open n 08.00-16.00 uur. Tel. 649422.
chtbroeder vanaf 30 september 17.00 t/m 7 oktober 07.00 uur tel. 693291 of ge 310-1179.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

chottegatweg Noord 43. Tel. 1838/ 692510. Fax: 691683; voor formatie over prenatale zorg en zorg urende en na de bevalling.
onsultatiebureau zuigelingen: elke do. van 30-16.00 uur.
onsultatiebureau peuters: elke di. van 30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

ntein 35, tel. 648077/648387; open n ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur. **chtzuster** tel. 649258 of 601760.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

trobanda: Union, Breedestraat 137. l.: 623575.
nda: Popular, hoek Maduro-/Columstraat. Tel.: 611269/612376.

DIVERSEN

ELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

bulance:	112
litie:	114
andweer:	114
spitaal:	624900
dalijn:	128
dela:	135
tsendienst Bandabou:	641658
S-lijn (psych. hulp):	127
CC (nood op zee):	637911
erenasiel:	654300
erenartsdienst:	614000

AMIGOE
Colofon
UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Tel. (10 lijnen): 672000
Scharloo N.A.
Ampo 440.000
ABN-Amrobank rek. nr.: 11-07-313
Maduro & Curiel's Bank rek. nr.: 225.10
de Meeyer-Hollander
News Holding
Rhodes (secretaresse)
Redactie:
Hoofdredacteur N. Hendrikse
lokale redactie Hennie Harinck
Overige leden redactie:
van Dongen,
Nederlof,
Pieman,
Pikero,
Rens jr.,
Dol
Jimenez (secretariaat),
Isselt (opmaak)
Smiel (fotograaf)
Advertentie-afdeling
Viola Bernardus en
Naaldijk
advertenties: maandag t/m van 07.30-15.30 uur
advertenties voor de komende dag 1 dag van tevoren vóór 15.30 zijn.
Correspondenten:
Hubert Linkels - tel. 07-6627
Jeannette van Ditzhuijzen
Persbureaus: ANP en AFP
samenwerkingsovereenkomst met The Herald, De Haagsche Courant, Pers. Foto's: AFP
Drukkerij: Rotaprint nv.
Abonnementen:
nv. tel: 370503, 370604, fax:
nummers 60 cent
abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen NAf 16,= p/m.
NAf 17,= p/m.
NAf. 81,15 p/m (luchtpost)
58,= p/m (zeepost); jaarlijks

Thorax Centrum:	685917
Med. Centrum Blaauw: (24 uur bereikbaar)	695505/ 695547

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP
(Fundashon Famia Planea)

Assistentie geboorteregeling:
Kliniek Bitterstraat 1-A (tel. 611323): dagelijks open van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; dokter aanwezig op ma. en vr. van 14.00-16.00; di. t/m do. van 08.00-11.00 uur.
Kliniek Kas Chikitu (zuigelingenconsultatiebureau): open op wo. van 13.00-15.00 uur.

KERKDIENST WOENSDAG

FORTKERK
12.30-13.00 uur oecumenische pauzedienst.
* * * * * * * * * * * * * * * * *

WEGA DI NUMBER

7674
1515
9219

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)

DINSDAG: 17.00 Atardi Hubenil (konta kuenta, jeugdjournaal en cartoons); 18.00 Siensia, Teknologia i Salú (presentator Leo Floridas); 18.30 Nieuws in het Nederlands; 18.45 Telenovela: *Valentina*; 19.05 Kushina di Oro (met Saida Hernandez): *Pòrkchòp sin Wesu*; 19.15 Fasetas (presentator Saida Hernandez); 19.35 Stinapa: *Nationale Park Oostkant*; 20.00 Telenotisia (lokaal, internationaal en sportnieuws); 21.00 Wega di Number Kòrsou; 21.05 Sport TV (presentator Willem Dekker); 22.45 NOVA; 24.00 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden!)

TV-11 (kanaal 11)

DINSDAG: 16.00 Cartoons; 18.30 Reportajes; 19.00 Showbiz Today; 19.30 Fresh Prince of Bel-Air; 20.00 Ocurrió Así; 21.00 Sevsec; 22.00 Juan Gabriel en concierto; 23.30 Prime News; 24.00 Sluiting

TELEARUBA (kanaal 13)

DINSDAG: 16.00 Flintstones; 17.09 Punky Brewster; 17.34 Sunshine Factory; 18.03 Little House on the Prairie; 18.47 The Why's and Wherefores; 19.03 The World Museum; 19.30 Musical; 19.40 Political Program: *OLA*; 20.00 Telenoticias; 20.30 Beverly Hillbillies; 21.00 CNN International Hour; 21.40 Showbiz Today; 22.03 Falcon Crest; 22.45 Magnum; 23.33 Sports Tonight; 24.00 Sluiting.

CINE (kanaal 83)

DINSDAG: 15.45 Movie: *Yentl*; 18.00 Movie: *Grease 2*; 20.00 Movie: *People Under the Stairs*; 21.30 Movie: *Child's Play 2*; 23.15 Movie: *Born to Win*; 24.45 Movie: *The Great White Hope*; 02.30 Movie: *The Apartment*; 04.45 Movie: *The People Under the Stairs*.

TBS (kanaal 89

DINSDAG: 15.05 Tom and Jerry Kids; 15.35 Captain Planet and the Planeteers; 16.05 Flintstones; 16.35 Brady Bunch; 17.05 Saved by the Bell; 17.35 Saved by the Bell; 18.05 Growing Pains; 18.35 Andy Griffith; 19.05 Who's; 19.35 Who's; 20.05 Movie: *Shaka Zulu* (Part 2 of 5); 22.05 Movie: *Crash*; 24.05 Movie: *The Guardian*; 02.05 Movie: *Kansas*; 03.50 Three Stooges; 04.05 Laverne & Shirley; 04.35 Jeffersons; 05.05 Gomer Pyle, USMC; 05.30 Headline News.

ABC (kanaal 77)

DINSDAG: 15.00 General Hospital; 16.00 Oprah Winfrey; 17.00 News; 18.00 News; 18.30 ABC World News Tonight; 19.00 Jeopardy!; 19.30 Wheel of Fortune; 20.00 Full House; 20.30 Me & the Boys; 21.00 Roseanne; 21.30 Ellen; 22.00 SHE TV; 23.00 NHL Hockey; 24.05 Movie; 02.30 News; 03.00 ABC World News Now; 04.30 Oprah Winfrey; 05.30 ABC World News This Morning.

NBC (kanaal 85)

DINSDAG: 15.00 Rolonda; 16.00 American Journal; 16.30 Inside Edition; 17.00 News; 17.30 News; 18.00 News; 18.30 NBC Nightly News; 19.00 Extra; 19.30 Price is Right; 20.00 Wings; 20.30 Martin Short; 21.00 Frasier; 21.30 John Larroquette; 22.00 Dateline; 23.00 News; 23.35 Tonight Show With Jay Leno; 24.35 Late Night; 01.35 Later With Greg Kinnear; 02.05 Paid Program; 02.35 NBC News Nightside; 05.30 News.

AE (kanaal 73)

DINSDAG: 15.30 Banacek; 17.00 Lou Grant; 18.00 Police Story; 19.00 Rockford Files; 20.00 Biography; 21.00 Movie: *Anna Lee: Headcase*; 23.00 Law & Order; 24.00 Biography; 01.00 Movie: *Anna Lee: Headcase*; 03.00 Law & Order; 04.00 Movie: *The Outlaw*.

LIFE (kanaal 91)

DINSDAG: 15.00 Thirtysomething; 16.00 Movie: *Joshua's Heart*; 18.00 Supermarket Sweep; 18.30 Shop 'Til You Drop; 19.00 Designing Women; 19.30 Designing Women; 20.00 Unsolved Mysteries; 21.00 Movie: *Lady Mobster*; 23.00 Unsolved Mysteries; 24.00 Unsolved Mysteries; 24.30 Thirtysomething; 01.30 Paid Program; 04.30 Paid Program.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Vandaag licht tot half bewolkt en droog. In de nacht- en ochtenduren tijdelijk zwaar bewolkt met kans op een plaatselijke bui.
Matige, overdag af en toe vrij krachtige oostelijke wind (tussen acht en 25 knopen).

WEEROVERZICHT:
Een zwakke *tropical wave* , die in de vroege uren ten noorden van onze eilanden langstrok, beweegt zich verder in westelijke richting en is niet meer van betekenis voor het weer op onze eilanden. De aangevoerde lucht is echter voldoende vochtig om een enkele bui tot ontwikkeling te doen komen.
Een volgende *tropical wave* verplaatst zich momenteel nog juist ten oosten van Trinidad & Tobago en verplaatst zich langzaam in westelijke richting.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag Mm
Aruba	licht bewolkt	32	27	0.0
Bonaire	half bewolkt	32	28	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	33	28	0.0
Sint Eustatius	half bewolkt	31	25	0.0
Sint Maarten	licht bewolkt	--	--	-.-
Atlanta	licht bewolkt	21	12	0.0
Bogotá	zwaar bewolkt	18	06	0.0
New York	licht bewolkt	17	08	0.0
Paramaribo	zwaar bewolkt	33	--	6.0
Port-of-Spain	zwaar bewolkt	32	24	19.6

Pater Van Dijk bij de voorbereidingen voor het plaatsen van het Mariabeeld op Berg Arrarat (archieffoto Bisdom Willemstad).

In Memoriam pater Van Dijk

DE 'STOERE' Westlander pater Van Dijk is van ons heengegaan. Dit 'stoer' is niet bedoeld in de zin van 'ik weet 't allemaal wel', maar in lichamelijke zin: onvermoeibaar, geen tijd voor de tropische siësta, doorwerkend tot heel laat in de avond.

Aangekomen op Curaçao in 1938 werd hij reeds ongeveer zes maanden daarna, dus als heel jonge priester, benoemd tot pastoor te St. Barthelemy (St. Barths), een eiland, een kolonie van Frankrijk, in de buurt van Sint Maarten. De twee parochies aldaar werden toen al geruime tijd bediend door Nederlandse Dominicanen. Vier jaar heeft hij daar gewerkt — eenzaam tijdens de Tweede Wereldoorlog — met grote voedselschaarste en met praktisch geen verbinding met de Antillen. Hij heeft zijn hart verpand aan de mensen van dat eiland. Voordat hij repatrieerde, is hij daar heengegaan om persoonlijk de kelk die hij bij zijn priesterwijding had gekregen te geven aan de kerk van L'Orient. En van zijn verblijf en werken aldaar dateert ook zijn grote liefde voor de Franse taal.

De naam van pater Van Dijk is verbonden aan het in 1955 op Curaçao door de Dominicanen opgerichte klein seminarie, ook wel Pius Juvenaat genoemd, om, zoals duidelijk is, jongelui van de Antillen en Aruba de gelegenheid te geven in eigen omgeving zich voor te bereiden op het priesterschap, althans wat de 'middelbare' studie betreft. Met een enorm enthousiasme heeft hij zich op dit werk gestort. Ik meen te weten dat dit seminarie zo'n tien jaar heeft bestaan. Maar ondanks de grote inzet van pater Van Dijk is het niet geworden wat men ervan verwacht en gehoopt had. Een latere analyse heeft uitgewezen dat het geheel een te Westeuropese aanpak had en dus in feite — laat ik het zo uitdrukken — de 'ziel' van de Antilliaanse en Arubaanse jongeren niet kon raken.

Merkwaardig is overigens — dat vind ik althans — dat hij op latere leeftijd, niet zo jong meer, een zeer geziene godsdienstleraar was op de MULO van het Sint Thomas College. Dat hoor je nù nog van leraren die toen op die school werkzaam waren, en van mannen die toen van hem les hebben gehad. Hij wist uitstekend om te gaan met die jongens en hen eerst te boeien, terwijl andere fraters op andere scholen niet wisten hoe ze die lieverdjes er toe konden brengen om minstens stil te zijn, laat staan te luisteren.

Bijna zes jaar lang heeft pater Van Dijk de confraters in de Antillen en Aruba gediend als vicaris. In die dagen heeft hij heel wat bezinningsdagen voor de fraters georganiseerd, waarin hijzelf voorging met meditatie of conferentie. Vanuit die meditaties/conferenties is voor ons iets opgelicht van zijn eigen innerlijke leven: "Een man die zijn huis op een rots heeft gebouwd." Op de rots van zijn verbondenheid met de Heer, van zijn religieuze geloften, op de rots van de Dominicanen-orde, waarin hij een gezonde theologische vorming had gekregen, zoals hij me eens zei, een man die bleef studeren en onder andere het beroemde boek van Schillebeeckx, *Jezus, het verhaal van een levende*, van kaft tot kaft heeft bestudeerd ondanks zijn overvolle agenda.

Ik voel me niet geroepen, eerlijker gezegd, ik voel me niet in staat dieper op het innerlijk van pater Van Dijk in te gaan. Ik meende te mogen volstaan met te zeggen — hoe oppervlakkig dat misschien ook klinkt — dat iedereen die met pater Van Dijk in aanraking is gekomen, heeft kunnen ervaren: dit is een echt gelovig mens, religieus, priester met een eigen overtuiging, maar ook met respect voor de mening van anderen.

Dit laatste hebben wij onder andere ervaren in de jaren van Vaticaan II. Pater Van Dijk had het nogal moeilijk met sommige openingen die door dat Concilie waren aangebracht. We hebben hierover heel wat met hem gediscussieerd. Hij gaf ons alle ruimte, ofschoon hij toch bekende het niet met ons eens te zijn. Dit was beslist geen koppigheid van hem. Maar een eerlijke overtuiging, gegroeid in zoveel jaren, die hij moeilijk kon ombuigen. En dat was natuurlijk zijn goed recht. Door de openheid van beide kanten is het gelukkig nooit tot een polarisatie gekomen.

Door zijn toenemende doofheid liep hij al geruime tijd met plannen rond om te repatriëren. Na eerst nog een kleine drie jaar als assistent werkzaam te zijn geweest op Sint Maarten, zowel op het Nederlands als het Frans gedeelte, werd die repatriëring een feit in 1985. Toen is hij enorm gastvrij opgevangen in de communiteit van het Albertinum te Nijmegen. Maar door zijn lange jaren buitengaats zijn — in totaal 47 jaar — was het geen gemakkelijke opgave zich aan te passen aan het Nederlandse geestelijke klimaat, dat natuurlijk ook in het Albertinum heerste.

Hij schreef me eens in een van zijn vele brieven, hij was een echte briefschrijver met een prachtig handschrift: "Ik leef temidden van vriendelijke vreemden." Maar dat was geen beschuldiging aan het adres van de Albertijnse confraters. Want onmiddellijk voegde hij er aan toe: "Het zal wel aan mijn doofheid liggen." In die vele brieven heeft hij herhaaldelijk zijn dankbaarheid uitgesproken over zijn verblijf in de gemeenschap van de Dominicanen te Nijmegen.

En toen kwam die onverwachte klap. Wij in de Antillen en op Aruba waren er ondersteboven van toen het bericht kwam: pater Van Dijk heeft een hersenbloeding gehad, is gedeeltelijk verlamd, zijn hersens zijn zo ernstig beschadigd dat hij praktisch niet meer aanspreekbaar is. De familie heeft het meegemaakt, verschillende confraters in Nederland hebben het meegemaakt, wij vanuit de Antillen en Aruba als we op vakantie waren, ik enkele weken geleden nog, en hem in het verpleeghuis Berchmanianum bezochten. Soms even contact, dan weer afwezig. In een *down*-stemming namen we afscheid van hem. We zeiden tegen onszelf: "O, Leo, dat je dit moest overkomen."

Ik weet niet wat er in die laatste jaren in hem is omgegaan. Hij kon zich niet meer uiten. Maar het zou me niet verwonderen als de zo religieus-ingestelde pater Van Dijk in die duistere periode tot zichzelf heeft gesproken met de woorden van Jeremias (12,1): "Gij hebt gelijk ook wanneer ik U niet begrijp." Zijn leven was een geschenk aan ons. Zijn aardse leven is geëindigd. Zijn zaligheid begonnen.

N. ERKAMP O.P.

Gezaghebber Temmer: onderzoekscommissie

ORANJESTAD/WILLEMSTAD — Gezaghebber Irvin Temmer van Sint Eustatius heeft premier Pourier gisteren verzocht een commissie in het leven te roepen die zijn positie gaat onderzoeken. Dit meldt het dagblad *The Chronicle*.

Pourier zou verklaard hebben dat hij deze weg zal gaan bewandelen. De premier heeft van meet af aan duidelijk gesteld, dat het niet de bedoeling is om de Nederlandse regering in te schakelen om het aftreden van Temmer af te dwingen.

Temmer reageerde halverwege september op vragen van Pourier. Tot nog toe heeft Pourier geen commentaar willen geven op de positie van Temmer, zo meldt het dagblad.

Dennis Richardson naar Anguilla

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Gezaghebber Dennis Richardson en de Franse sous-prefêts van Sint Maarten en Sint Barths hebben vanavond op Anguilla een vergadering met de Britse staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Tony Baldry.

Baldry bezoekt momenteel alle Britse eilanden in de Cariben.

INGEZONDEN

Plastiek

DE INITIATIEFNEMER VAN de Pet-flessen kan zich levendig voorstellen, dat met verkeerde of althans met onvolledige berichtgevingen, de schoon-Curaçao-liefhebbers zich druk maken over alles wat Curaçao kan vervuilen. Speciaal als het om plastiek gaat.

Plastiek verpakking is een gemakkelijk ('convenient') verpakkingssysteem dat meer en meer wordt toegepast in de geïndustrialiseerde landen. In Nederland bij voorbeeld wordt meer dan veertig procent van de zuivelprodukten in plastiek (Polypropylene) geëxporteerd. In heel Europa, Amerika en Canada bestaat het verpakkingsmateriaal voor zestig procent uit verschillende soorten plastiek (met uitzondering van alcoholische dranken). De Nederlandse onderneming De Ster bij voorbeeld, voorziet zestig procent van de luchtvaartmaatschappijen, inclusief onze ALM, van plastiek bestek, bekers, borden en containers. Wat doet men met deze duizenden tonnen plastiek afval per dag?

Wij blijven op Curaçao helaas niet bespaard van genoemde exporterende landen die tonnen plastiek verpakkingen naar Curaçao exporteren, waar totaal geen discipline bestaat om vervuiling te voorkomen. Onze ouders hebben ons opgevoed met een zekere discispline ons te gedragen als beschaafde mensen. Dus vuil op straat heeft, volgens mijn bescheiden mening, absoluut niets te maken met het feit dat wij hier plastiek bekers en flessen vervaardigen. Het moet echter niet zo zijn dat gedisciplineerde burgers, zoals de schrijvers van de ingezonden stukken, tegen de flessenfabriek ageren en worden onthouden van veilige verpakkingen door diegenen die het eiland bewust vervuilen. Wij moeten heus niet de weg van de minste weerstand kiezen.

Indien deze bewuste vervuilers door middel van verbalisering worden aangepakt, kunnen wij pas gaan praten over vergruising. Het bericht in de Amigoe, dat de initiatiefnemer alleen door dwang van de overheid zal overgaan tot aanschaf van een vergruismachine, berust pertinent niet op waarheid. Het aantal plastiek flessen dat hier wordt vervaardigd, telt nog geen kwart (1/4) procent van de totale import van plastiek verpakkingen, speelgoed, huishoudelijke artikelen, tegels, meubels, bekleding, gordijnen, buizen, schuimplastiek schalen, isolatie materiaal, formica en auto's, om er even vlug een paar te noemen (vergelijk gewicht). Wie gaat de resterende 99 1/2 procent vergruisen en hoe gaat men deze verzamelen? De huidige frisdrank plastiek flessen werden voorheen geïmporteerd. Wij vervangen alleen de import welke deviezen bespaart en werk biedt aan lokale mensen.

Indien de initiatiefnemer de volledige medewerking krijgt van alle instanties, de bevolking, caféhouders, restaurants, snacks, kantoren, Selikor en de regering, is hij bereid het een en ander te ondernemen om tot vergruising over te gaan en te investeren in een algemene vergruismachine. Aanschaf van een vergruismachine is niet zo moeilijk. Wij mensen zijn moeilijk.

HUBERT H. VAN GRIEKEN
(Curaçao)

CURACAO EQUIPMENT CO. N.V.

In verband met reorganisatie en verbouwing is onze

HARDWARE STORE

GESLOTEN

Het kantoor van onze agentschappen
zal **normaal geopend** zijn van maandag t/m vrijdag
van 7.30 - 12.00 en van 13.00 - 16.30 uur

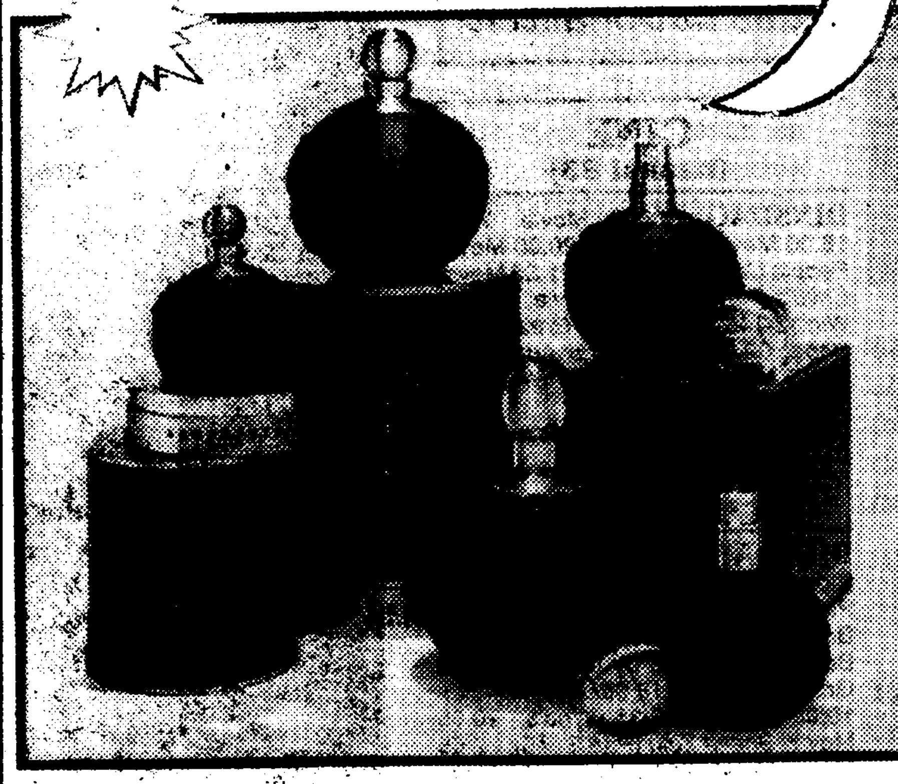
AMERICAN BUILD. CO.	Pre-fab stalen gebouwen.
ARMSTRONG	Plafondsystemen.
BACOU	Lasbenodigdheden-Veiligheidstart.
BOMAG	Grond verdichters-rollers.
BROCK	Isolatie.
CAMPING GAZ	Gaslampen-burners.
CARLISLE ENG.	Stalen/aluminium dakplaten etc.
COMPAIR/BROOMWADE	Industriële compressoren.
CRC CHEMICALS	Gebruiks/onderhouds chemicaliën.
EINHELL	Lasmachines-acculaders-slijpmachines.
FILTERITE	Waterfilters-cartridges.
HILARIUS (SMITWELD)	Las-guts electroden-tig/mig lasdraad.
HOMELIGHT	Kettingzagen-pompen-trimmers.
INTERSAFE	Veiligheidsschoenen-maskers-helmen.
JOHN DEERE	Grondverzetmachines.
KOMATSU	Vorkheftrucks.
MANITOU	Beton/cement molens.
OLIN CHEMICALS	Zwembad chemicaliën.
PARKER HANNIFIN	Hogedruk slangen-koppelingen.
PEDROLLO	Centrifugaal-deepwell-klokpompen.
SMITH VALVES	Schuif/bal/membraanafsluiters-voetklep.
SUZUKI	Generators.
U.S.G.	Gipsplaten-joint compound-joint tape.
WAYNE DALTON	Roldeuren-hekken.

Verder producten als Softboard, Homasote etc.

Zoals reeds voor vele jaren blijven wij ook via onze zusterorganisatie **MAARS CARIBBEAN N.V.** de **MAARS** scheidingswanden vertegenwoordigen.

La Casa Amarilla & SUN MOON STAR

willen een ieder bedanken die afgelopen zaterdag zijn inkopen deed tijdens de launch. Dankzij u werd het een groot succes.

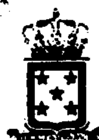

1e prijs: Isabel Câmara, Ronde Klip 61

2e prijs: Ma. Maureen Suarez, Pimpiriweg 17

3e prijs: Ryan Buchi..., Fergusonstr. #12

De 3 winnaars kunnen met hun identiteitsbewijs hun prijs tijdens kantooruren afhalen.

BEKENDMAKING

De Inspecteur der Belastingen maakt hierbij bekend dat in verband met de afscheids- en welkomstreceptie van de Eilandsontvanger, welke op 5 oktober 1994 des namiddags wordt gehouden,

alle loketten van de Inspectie der Belastingen op 5 oktober 1994 vanaf 11.45 uur gesloten zullen zijn voor het publiek.

De Inspecteur der Belastingen.

BEKENDMAKING

De Landsontvanger maakt hierbij bekend dat i.v.m. afscheids- en welkomstreceptie van de Eilandsontvanger welke op 5 oktober 1994 des namiddags wordt gehouden,

alle loketten van het Hoofdkantoor op 5 oktober 1994 vanaf 11.45 uur gesloten zullen zijn voor het publiek

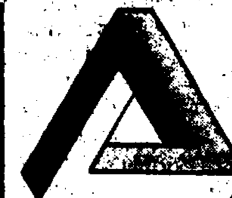
De Landsontvanger

TE KOOP AANGEBODEN

Aan de Santa Rosaweg
woonhuis (winkel)
met 3 sl.kmrs + 2 badkmrs
± 1000 m2 eigendomsgrond
Lage prijs i.v.m. achterstallig schilderwerk
Vraagprijs: f 155.000,= k.k.

Tel. 366633

AREDCO NV

buro arends praktijkopleidingen

Curaçao, Schottegatweg 75b

Onze training voor chefs, voormannen, afdelingshoofden, ploegbazen enz. gaat weer van start op 13 oktober, 1994

SUPERVISHON PROFESHONAL

Deze training is in het papiamentu en helemaal op de praktijk gericht. Het is een uitstekende mogelijkheid voor bijscholing.

Voor meer informatie bel tel. 612470 of fax 68...

Ons succes is het succes van onze kursisten.

WIJZIGING

Eilandgebied Curaçao

KEZ

Direktoraat voor Kultureel Edukatieve Zaken maakt bekend dat:

m.i.v. 26 September 1994 het *telefoonnummer* van

KEZ Direktoraat voor KULTUREEL EDUKATIEVE ZAKEN
gewijzigd is in tel: 324324 - fax: 371923

en

DIENST ONDERWIJS
gewijzigd is in tel: 324324 - fax: 324300

Direkteur Direktoraat KEZ
Drs. A. Jean Pierre

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

In het kader van de lezingencyclus van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid zal

Prof.mr. J.W. Zwemmer

hoogleraar Belastingrecht aan de Universiteit van Amsterdam, op woensdag 5 oktober 1994 een lezing houden over het onderwerp:

"FAIR SHARE IN KONINKRIJKSVERHOUDINGEN"

Plaats: UNA-zaal ...
Tijd: 20.00 uur
Toegang: Vrij

Na afloop van de lezing bestaat op de ... dank zij de welwillendheid van Aegon Trust en Young Accountants.

Prof.dr. A.F. Paula
Decaan van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Sindikato di Trabahadó den Edukashon na Kòrsou

URGENTE URGENTE URGENTE

Direktiva di SITEK ta invitá tur su miembronan na un

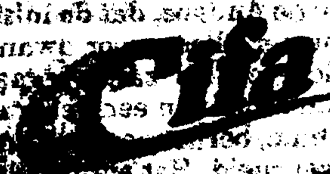
REUNION GENERAL

di suma importansia.

Punto di Agenda: Veredikto ... di hues ... a guna den huelga.

E reunion ta tuma lugá
Dia: Djaluna 5 di òktober 1994
Ora: 7.30 (di anochi)
Lugá: Lokalidat Steenen Koraal

Bini pa bo ta bon informá riba bo derechinan.

Curaçao International Festival of the Arts

presenteert

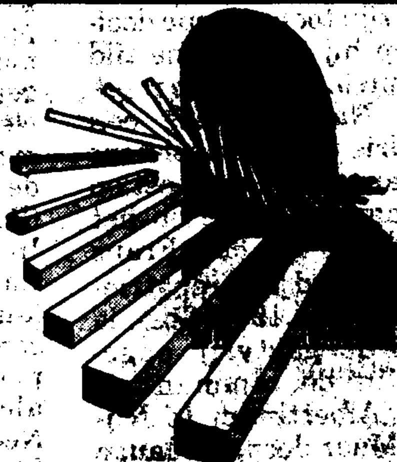
Dubbel Piano Recital

door

Harold Martina en Blanca Uribe

Twee internationaal hoog aangeschreven concertpianisten, twee ... kunstenaars, treden samen op in een uniek dubbel piano recital.

Het Curaçao International Festival of the Arts nodigt u persoonlijk uit. Hoor niet van een ander hoe goed het was. Kom zelf!

Twee Piano's, twee piano virtuozen.
Cifa brengt u een weergaloos dubbel piano recital op MAANDAG 10 OKTOBER OM 20.30 UUR in Centro Pro Arte.

Kaarten à fl. 40,= verkrijgbaar bij:
Mensing's Caminada, Mensing Punda,
Van Dorp Otrobanda
en Centro Pro Arte.

Dit recital wordt gebracht dankzij de medewerking van: Curaçao Radio, VGKB, Kodela, Curaçao Port Authorities, ORCO Bank, Cairell, KPMG, Stichting Kultura, American Airlines en Princess Beach Hotel.

H.A.S.

Verkoop vanaf ... Vanaf zaterdag

DINSDAG WOENSDAG

6,50

VANAF DONDERDAG

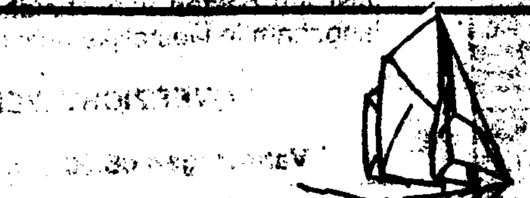
...,98

...,98

VAKANTIE SPECIAL

25,00

Goed geprijsd en super hygiënisch ... bij De H.A.S.!
Tel. 658118 Fax 658045

BONAIRE REGATTA

Aboard
Sailing Ship "Insulinde"

Transit only trips available to and from Bonaire

To Bonaire Friday 7 & 14 october
Dep. Willemstad 12.00 ... p.m.

From Bonaire Sunday 9 & 16 october
Dep. Kralendijk 06.30 ... p.m.

Includes breakfast, buffet lunch at Klein Curaçao and ... sail home.

Advance reservations necessary call Insulinde ... or Phone/Fax ...

Our usual cabin weekends still available